

Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta
št. 16/I. — Telefon št. 72.
Nočna redakcija: od 19. ure naprej v
Kraškovi ul. št. 5/I. — Telefon št. 24.

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub.
Jana št. 11.848 - Praha čisto 78.180
Wien, Nr. 105.241.

Newyork, 2. januar, k. V treh hišah v Broadwayu, kjer se nahajajo uradi Hapaga, družin ameriških ladjedelnice ter drugih tvrdk, je izbruhnil požar. Ves borzni del mesta je bil poen dima škoda znaša 35.000 dolarjev.

Pazi na novi cestni red!

List «Dimineata» komentira abdikacijo
prince Karla in pravi, da je vlada za-

Angora, 2. januarja, t. Pri utemeljevanju svojega predloga glede ratifikacije pogodbe o miru in prijateljstvu med Jugoslavijo in Turčijo je izjavil zunanji minister Tefik Ruđi beg v zbornici: »Tekom prihodnje tedna bomo poročali parlamentu o dogodkih v Ženevi, o pogodbi s sovjetsko Rusijo in o posetu v Beogradu. V jugoslovanski prestolnici sem bil povsod, začel pri kralju pa do vseh državljanov, s katerimi sem prišel v dotiko, deležen prisrčnega sprejema. Povsod sem mogel ugotoviti, da so vsi jugoslovanski državljani preželi istega duha prisrčnih odnosov do nas, kakor jih tudi mi gojimo do Jugoslavije.

Vsled najnovejših dogodkov na Rumunskem so bile vse brzojavne in telefonske zveze z inozemstvom prekinjene za 36 ur. Vsled tega prihajajo tudi vsa poročila iz Bukarešte z velikimi zamudami.

Bruselj, 2. januarja, k. Sedanje poplave pomenijo naravnost katastrofo za vso deželo. Časopisje in Rdeči križ sta pričela z nabiranjem prispevkov za oškodovance.

Velik potres v Sloveniji in sosednih deželah

Na Novega leta zvečer so čutili po vsej Sloveniji, v Hrvaškem primorju, v Avstriji in severni Italiji močan potres. — Po dosedanjih vesteh ni naredil nikjer večje škode.

Ljubljana, 2. januarja. Od katastrofalnega potresa o Veliki noči 1. 1895. v Ljubljani nismo doživeli tako močnega potresnega sunka, kakor na Novega leta dan par minut po 7. uri zvečer. Čisto nepričakovano je nekaj zagrmelo po mnogih, mize in stoli so se pričeli mlatiti, ponekod so zvenketali kozarci, električne svetilke so sumljivo nihale pod stropom, table na stenah so se premaknile, omare skrtale, se odpirale in se skoro premikale. Po ulicah so na več kraljih padli kosi opek na cesto, ponekod so se zamajali celo dimniki.

Potres je bil valovit in je trajal več sekund. Bil je tako močan, da je povzročil po stanovanjih in mestoma po javnih lokalih pravo paniko. Posebno pri strankah, ki stanujejo v višjih nadstropjih, je nastala prava zmešnjava. Matere in otroci so kričali in se skušali rešiti v nižja nadstropja. Več ženskam je od strahu postalo slabo, vse pa so prebledele in se še dolgo niso mogle pomiriti. Marsikdo je prečel noč v strahu, da se ne povrne tragečja pred 30 leti.

Posebno po javnih lokalih so se dožaljavali naravnost mučni prizori in je uprav čudno, da ni bilo nesreč. V kavarni «Emoni» na Aleksandrovi cesti, ki je bila nabit polna občinstva, so ljudje prestrašeni odskočili od miz, deloma celo skakali čez mize proti vratom, ki so se seveda kmalu zagrmeli in ni bilo mogoče ne naprej ne nazaj. V drugih javnih lokalih kakor v «Zvezdi», «Unioni» in «Ljublianskem Dvoru» so begali gosti prestrašeni sem tja, nekateri neznane dame so padle celo v nezavest. V domovih na stanovanjih so gospodinjice kmalu obdržale petrolejke na mizah. Res čuditi se je, da v splošni zmešnjava ni nikjer izbruhnil ogenj, kajti nekaj svetilk se je razbil na tleh. V Rožni ulici so se v starih hišah ponekod pokazale močne razpoke, ravno tako v Šiški, Gortovo pa je, da je bilo tudi v Ljubljani v vseh delih mesta precej hiš poškodovanih, sicer ne ravno občutno, vendar pa toliko, da se stanovanjci ne počutijo prav varne, posebno ne za slučaj zopetnih potresnih valov, katerih nas Bog obvaruj. Kritični položaj je bil posebno v kinu «Matica». Občinstvo je odrinilo stole in drvelo kar prekipelo proti izhodu. Predstava je v trenutku prenehala, mirneši ljudje so skušali miriti, a zaman. Šele čez nekaj minut so se ljudje vrnili v dvorano, nakar se je predstava nadaljevala, mnogi pa so v skrbih za svoje odšli kar domov. V kinematografu v «Ljublianskem Dvoru» so predstavo kljub potresu nadaljevali, kar je nedvomno vplivalo precej pomirjevalno, čeprav so bili ljudje tudi tamkaj močno zbegani. Na tkzv. Planirju v Štepanji vasi je nekoga gospoda na kraju, kjer se svet znižuje, tako močno zazibalo, da je omahnil in padel v blato. Posamezne stranke v mestu se sploh niso upale prenočiti v svojih stanovanjih in so našle zatočišča pri drugih strankah, kjer so prečuli v razgovorih in spominih na grozote zadnjega velikega potresa vsa noč.

Med prebivalstvom so se seveda začele kmalu razširati vse močnejše razburilne vesti posebno na deželi, kjer so mislili, da je Ljubljano zopet zadela katastrofa. Po mestu so se razširile tekom današnjega dne tudi govorice, da je bil potres prav hud posebno v Trstu, kjer naj bi se porušilo tudi več hiš. K sreči so se izkazale vse te vesti kot neresnične in potres nikjer ni napravil občutnejše škode. Smer potresa je bila, kolikor se je dalo laički ugotoviti, iz jugozapada proti severovzhodu.

Potresna opazovalnica v Ljubljani nam je poslala o potresu sledeče poročilo: V noči od 1. na 2. t. m. sta potresomera v ljublianskem zavodu za meteorološko in geodinamično zabeležila sedem potresnih sunkov, izmed katerih je bil prvi najmočnejši. Ta je bil zabeležen ob 19. uri 04 min. 28 sek. Ostali sunki pa: ob 19. uri 21 min. 57 sek., 19. uri 35 min. 47 sek., 22. uri 01 min. 12 sek., 22. uri 07 min. 36 sek., 22. uri 17 min. 32 sek. in 2. januarja ob 1. uri 42 min. 49 sek. Prvi sunek je bil tako močan, da se je registriraloča naprava pri enem anarotni zlomila. Potres so čutili tudi v pisarni zavoda. Premikale so se police, obložene s knjigami, nihale viseče svetilke in stene so se vidno zamajale. Prosimo vse cenjene poročevalce, da nam pošljejo izpolnjene potresne formulare, kakor tudi vse one, ki so potres čutili, predvsem na deželi, da javijo potek potresa omenjenemu zavodu. Dopisovanje je poštine prosto.

Poročila iz raznih krajev Slovenije

Potres so čutili po vsej Sloveniji, in posebno močno v Hrvaškem Primorju in Italiji. Kje je bilo pravzaprav središče, še ni ugotovljeno. Iz raznih krajev Slovenije smo dobili tekom današnjega dne sledeča poročila:

Maribor: Čutili je bilo dva sunka okrog 1907 ure. Prvi je bil čisto rahel, drugi močnejši in je nagel prestrašene ljudi iz hiš. Posebno močno se je čutil potres v Studenih in sploh v okoljskih občinah Maribora, kjer so ponekod zgodnji zaspaci v samih srajcah prihiteli na ceste. V javnih lokalih in na ce-

stah in mestu pa potresa skoraj ni bilo čutili.

Celje: Novoletni dan je bil dopoldne precej megljen, obdne je malo posilalo solnce. Popoldne se je skrilo za oblake, zvečer pa nas je vladar sveta hotel zazibati v sladki sen ter je ob 19.12 potresel zemljo, da se je zazibala od vzhoda proti zahodu v treh tresljajih, trajajočih pet sekund. Kaj vse nam prinese še to leto? — Po drugem poročilu iz Celja je trajal tamkaj potresni sunek 10 do 15 sekund.

Šoštanj: Ob 7. zvečer dne 1. januarja smo občutili močan potresni sunek, ki je trajal več sekund. Ponekod je padel omet iz stropov. Škode potresu ravno ni napravil, ampak ljudje so s strahom pričakovali, da se sunek ponovi, kar pa se k sreči ni zgodilo. Nekemu gospodu so se v njegovem stanovanju odprle vse omare.

Slov. Bistrica: Točno ob 19. uri smo dne 1. januarja občutili močan potres, trajajoč približno 10 sekund. Bili smo ravno pri večerji, ko so se nenkrat zazibala tla in stresle hiše. V sobah se je pohištvo, kredenca s posodo, omare in stenske table ter drugo zelo treslo in premikalo. Tudi v drugih hišah je nastala panika in ljudje so prestrašeno bežali na cesto. Val potresnega sunka je bil usmerjen od jugovzhoda proti severozapadu, vsaj ta občutek sem imel jaz. Kake škode v mestu ni povzročil, čutila pa je potres tudi vsa okolica Slov. Bistrice, vendar dosedaj še ni znano, ali je kje kaj poškodoval.

Št. Jurij ob tužni železnici: Na novega leta dan ob 19.7 je bil tukaj močan potres, naličji, kar smo jih čutili v zadnjih treh letih. Opazujem, da se ti sunki pojavljajo vsakokrat po hudi povodnji ali pa, kadar skopni veliko snega. Sunek je trajal tri do štiri sekunde in se je majalo vse pohištvo v smeri proti jugu.

Jesenice: Na Novega leta dan je bilo ob 19.12 več potresnih sunkov. Potres je trajal več sekund. Potres je spreminjal močno bobnenje.

Bled: Tu smo občutili potres ob 19.9. Z nekaterih streh je padla opeka, s cerkve je padel križ. Ljudstvo je bilo zelo preplašeno.

Cerknica: Na Novega leta dan, ob 19. uri, je nastalo močno zemeljsko tresenje, spremljano z glasnim bučanjem. Trajalo je več sekund. Smer stresljajev je morala biti vertikalna. Pri nekaterih hišah je odpadel od znanj omet, tudi nar kosov opek je vržlo s strehe. V drugem nadstropju sodnega poslopja je bil sunek tako močan, da je padla ura budilka s kredence. Ljudje so prestrašeni hiteli iz hiš na ulice.

Kočevje: Dne 1. januarja ob 19.14 smo občutili močan potresni sunek, spremljan z močnim podzemskim šumom in ropotanjem. Smer z juga proti severu.

Mavčice: Na novega leta dan ob 19.5 smo čutili precej močan, nekaj sekund trajajoč valovit potres, spremljan z zamolklim podzemskim bobnenjem, ki je zavzelo dozdnevno smer od juga proti severu. Iz nekaterih hiš so ljudje preplašeni zbežali na cesto. Zanimivo je, da je pri nekem gospodu njegov pes neposredno pred potresom skočil iz spanja kvišku ter hotel pobegniti iz hiše. Ako nas bo leto 1926, že v svojem začetku presenečalo s tako neprijetnimi poizdravi, bodo imeli razni preokoli pač dosti opraviti v svojem vzvišenem poklicu.

Na Hrvaškem

Zagreb, 1. januarja, r. Potresno bobnenje je pričelo ob 19.04, torej ravno v trenutku, ko so bili vsi javni lokali polni gostov. Sunek je bil tako močan, da so viseči predmeti, kakor svetilke, lestenci itd. več minut nihali. Občinstva se je polasila deloma panika, iz večine cerkev, ki so bile ob tej uri povodno novoletnih večernic zelo dobro obiskane, so verniki pobegnili na prosto, ker so se bali, da bi se mogli sunki ponoviti. Pomirjenje je nastalo šele potem, ko se je zvedelo, da se v vsem mestu ni zgodilo ničesar resnejšega in da potres ni napravil nobene škode. Ko so v poznih večernih urah prispela poročila iz Slovenije in iz Hrvaškega Primorja, da je bil tudi tamkaj močan potres in da je bilo na Reki in v Trstu poškodovanih tudi več hiš, se je razširila govorica, da je imel potres tamkaj katastrofalne posledice, kar pa k sreči ni bilo resnično. Potresni sunek v Zagrebu je trajal pet do šest sekund, kasneje sta sledila še dva krajša sunka.

Sušak, 1. januarja, r. Ob 19.05 je bilo čutili tu močne potresne sunke, ki so trajali okoli 7 sekund. Na Reki je z neke hiše pri kolodvoru padel na cesto dimnik, z več hiš na strešna opeka. Vendar pa ni bil nihče ranjen. V kinematografih je nastala med prebivalstvom panika. Vse je drvelo proti izhodu, pri čemur je bilo več oseb ranjenih. V Bakru je trajal potres, kakor na Sušaku, okoli 7 sekund. Posebne škode ni bilo.

V Avstriji

Gradec, 2. januarja, z. Snoči ob 7. se je po vsej Štajerski čutil precej močan potres, ki pa ni povzročil skoraj nobene škode. Prebivalstvo je bilo precej zbegano. Valovanje je šlo v glavnem od severovzhoda proti jugozapadu.

V Trstu in Italiji

Trst, 2. januarja, z. Snoči nekaj minut po 7. zvečer se je po vsem Trstu in okolici čutil močan potres, ki je trajal 10 sekund. Škoda je malenkostna. Z mnogih hiš je padla opeka in porušilo se je tudi več dimnikov. Tem večji je bil strah občinstva, ki se je radi novega leta večjoma nahajalo v raznih javnih prostorih, v gostilnah in kavarnah, v gledališčih, kinematografih in drugih zabaviščih. Potresni sunek je bil valovit in je med prebivalstvom povzročil pravcato paniko.

Benetke, 2. januarja, z. Po vsej Gornji Italiji so snoči takoj po 7. uri čutili močan potres, ki je trajal več sekund. Sunkov je bilo več, najmočnejša sta bila dva. Središče potresa je med Benetkami in Trevisom. Smer je bila od juga proti severu. Škoda je povsod je malenkostna. Potres je imel za posledico, da je ponekod padla opeka s streh in se je podrla tudi nekaj dimnikov. V nekaterih hišah je na več mestih počil strop. Občinstvo je bilo zelo prestrašeno in je takoj po prvem sunku pobegnilo na plan. Poročila o potresu prihajajo tudi iz drugih krajev, tako iz Vicma, Mantove, Bologne, Ferrare, Verone. Modene in drugod. V nekaterih teh mest je bila škoda, ki jo je povzročil potres, nekoliko značilna vendar ni občutna. Žrtve ni bilo nikjer.

Svetozar Pribečević v Ljubljani

Velik manifestacijski shod SDS na Taboru.

Predsednik ljubljanske oblasne organizacije SDS posl. dr. Gregor Zerjav je prejel včeraj sledečo brzojavko predsednika SDS Svetozarja Pribečevića:

«Z veseljem sprejemam poziv na velik manifestacijski shod Samostojne demokratske stranke dne 17. januarja t. l. v Ljubljani. Zahvaljujem se za ljubeznivo vabilo Tebi in vsem prijateljem in sem uverjen, da bo ta zbor močna manifestacija naše vere in zaupanja v silni triumf naše politike. — Svetozar Pribečević»

Manifestacijsko zborovanje se bo vršilo v nedeljo 17. t. m. ob 10. dopoldne, poseben položaj dr. Kežmana na poti je uspelo najeti v to svrhu ogromno novo dvorano Sokolskega doma na Taboru, ki je v glavnem dogotovljena in bo v svrhu zborovanja primerno adaptirana in okrašena. Ta dvorana je ena največjih v Jugoslaviji in mnogo prostorašča nego katerakoli dvorana v Sloveniji.

Za Pribečevićev shod vlada ne le v Ljubljani, temveč tudi po vsej deželi med somišljeniki, veliko zanimanje in obeta biti obisk ogromen.

Politične beleške

+ Dr. Kežman ne gre v Washington, marveč v Filadelfijo. Ker g. Radiću ni uspelo vrniti nekdanjega republikanskega propagatorja dr. Ljudevita Kežmana v kraljevsko delegacijo, ki je odpotovala v Washington v svrhu konsolidacije naših vojnih dolgov, je minister trgovine in industrije dr. Krajač na Radićev zahtevo poslal dr. Kežmana kot svojega delegata v Ameriko, da prisostvuje — urejevanju našega paviljona na razstavi v Filadelfiji. To je torej tisti poseben položaj dr. Kežmana na poti z našo delegacijo, o katerem je Stjepan Radić pisal v božični številki svojega «Doma». Sodeč po pisanju naših ameriških novih pa sprejem dr. Kežmana v Ameriki vsemu ne utekne biti preveč prisrčen. Kar je jugoslovnsko orijentiranih listov, protestirajo proti misli dr. Kežmana, kar pa je separatistični, ga kolonejo, ker jih je z Radićem izdal in prodal Beogradu.

+ General Bodrero in naše šole v Italiji. Opirajoč se na nedavno izjavo italijanskega poslanika Bodrera, da «italijanska vlada ne samo ne preganja hrvaških in slovenskih šol, temveč jih celo podpira in se ne vika v njihov nacionalni karakter», — prinaša «Politika» temperamentalni uvodnik z gornjim naslovom. Izčrpano in na osnovi točnih podatkov, dokazuje, da so vse naše šole od prve do zadnje politizirane in da od preko 600 narodnih šol, ki so ob koncu vojne obstojale v Juljski Krajin, ne obstoja danes niti ena več. Vse so odpravljene, vse imajo italijanski učni jezik, izpiti se vršijo s tolašč! Italija lahko na svoje metode vzame pa tent, ki pa v nobenem slučaju ne bo časten. Tako torej stoji stvar v državi, katero na našem dvoru zastopa g. Bodrero in na osnovi takega stanja pravi on, da italijanska vlada ne preganja našega šolstva, marveč ga celo podpira. Naše prosvetno kakor tudi zunanje ministrstvo bi moralo upoštevati to stanje, ako k njima pride general Bodrero zahtevat karkoli zastran italijanskih šol v Dalmaciji, vsaj v onih odnosih, v katerih nam roke še niso vezane. Možati nastop uglednega beogradskega dnevnika bo gotovo vzbudil v diplomat skih krogih mnogo pažnje.

+ Pomirjevanje v radikalnem klubu. V četrtek dopoldne sta se sestala radikalna prvaka Aca Stanojević in doktor Laza Marković. Po sestanku je dr. Laza Marković izjavil novinarjem, da je Aca Stanojević pozval Pašić z izrecnim namenom, da bi s svojim vplivom pomiril sprte poslance v radikalnem klubu. To vlogo je Stanojević tudi sprejel in imel več posvetovanj z Ljubo Jovanovićem, dr. Kocićem in bivšim prometnim ministrom Radojevićem. Doktor Marković izjavlja, da je Stanoje-

Rumunski prestolonaslednik se je odrekel prestolu

Roman princa Karla. — Po pogrebu angleške kraljice Aleksandre se princ ni več vrnil v Rumunijo. — Iz Benetk je poslal kralju Ferdinandu pismo, s katerim odlaga prestolonasledstvo in vse časti. — Živeti hoče v inozemstvu kot priprost državljani s svojo prvo ženo.

Bukarešta, 1. januarja.

Včeraj so približili listi nastopno uradno poročilo:

«Ker je Nj. Velikanstvo princ Karel, naslednik rumunskega prestola pismeno sporočil Nj. Vel. kralju, da se nepreklicno odpoveduje prestolonasledstvu in vsem pravicam, ki izvirajo iz tega dostojanstva kakor tudi vsem pravicam članov kraljevske rodbine, je bil Nj. Vel. kralj prisiljen sprejeti to odpoved in sklicati za danes na gradu Peleš kronski svet. Nj. Vel. kralj je sporočil članom sveta svoj visoki sklep ter je apeliral na vse prisotne ugledne osebnosti, naj pospešijo izvedbo njegovega sklepa in proglasijo njegovega vnuka Nj. V. princa Mihaila za prestolonaslednika. Ker so se vsi prisotni s tem strinjali, je bil za ponedeljek 4. januarja sklican parlament, kateremu so sporočili vladarjev sklep.»

Pismo, ki ga je poslal princ Karel svojemu očetu, se glasi:

«Velikanstvo! Sklenil sem, da se nepreklicno odpovem vsem svojim pravicam kot prestolonaslednik Rumunije in kot član kraljevske hiše. Zavežem se, da se tekom prihodnjih šest let ne vrnem v Rumunijo in da bi mogel po preteku tega roka stopiti na rumunsko ozemlje samo z dovoljenjem kralja in parlamenta.»

To uradno poročilo o odpovedi prestolonaslednika Karla je povzročilo v Bukarešti veliko senzacijo, ker širši krogi kljub neprestanim govoricam o spremembi v prestolonasledstvu niso bili poučeni o ozadju prestolonaslednikovega zasebnega in rodbinskega življenja.

Bivši prestolonaslednik Karel je najstarejši sin kralja Ferdinanda. Rojen je 3. oktobra 1893. na gradu Peleš. Oficijelno se je poročil 1. 1920. z grško princezino Jeleno, toda svoj ljubezenski zakon je sklenil že leta 1918. z grško begunko Zizi, kćerko grškega majorja Lambrenu.

Prestolonaslednikov roman datira iz tragične dobe rumunskega umika pred nemškimi in avstrijskimi četami. Tedaj se je princ Karel v Jassyu, kjer je bila začasna prestolnica umirajoče rumunske države, zaljubil v gospodično Zizi, ki mu je vračala njegovo ljubezen. Tega razmerja princ ni prikrival niti na dvoru, kjer pa seveda niso hoteli priznati te ljubezni. Najprej so ga svariili, onimnial, končno pa so mu grozili in ker tudi to ni pomagalo, so ga hoteli odstraniti z dvora. To pa je bilo nepotrebno, ker se je princ umaknil sam ter

vičeva misija uspeša in da so spori v radikalnem klubu ublaženi, četudi niso še odstranjeni. Omenil je tudi, da Stanojević vzmirlja samo razmerje med Radom Pašićem in Jovanovićem z etim Stojadinovićem, ki sta se sprla nekoliko resneje in je preko tega spora težje preiti. Tako dr. Laza Marković. Pripomniti pa je, da večina radikalov ni tako optimistična, temveč se boji nadaljnjih preplov in poostrevice odnošajev. Vsekakor je akcija Ace Stanojevića v toliko vplivala na razpoloženje med radikali, da je, kakor se zdi, odgodeno vraščanje sklicanja kongresa ter glavnega izvršilnega odbora stranke.

Iz demokratske stranke

Iz okrožnega tajništva SDS na Notranjsko, Velike Bloke, Dances, dne 3. januarja sestane SDS ob 2. popoldne. Ureca pri Rekeku. Danes sestane SDS na Unco pri gospodu Gnerdi ob pol 8. zvečer. Obeh sestankov se udeležijo okr. tajnik g. Pavlovič.

Po svetu

— Priprave za mednarodno gospodarsko konferenco. Svet Zveze narodov je imenoval predsednika gospodarskega in finančnega odbora pri Zvezi narodov, bivšega avstrijskega zveznega predsednika Gustava Adorja za predsednika pripravljalnega odbora za mednarodno gospodarsko konferenco. V pripravljalnem odboru so med drugimi tudi glavni tajnik Zveze čeških industrijalec dr. Hodac, italijanski industrijalec in

odpotoval neznanu kam s svojo ljubljeno. Medtem, ko so ga povsod iskali, je princ Karel s svojo izvoljeno srečno dospel v Odeso, kjer ju je poročil neki pravoslavni ruski duhovnik. Takoj po poroki ju je našel neki general ter ju dal odvesti nazaj v Jassy. Tu so kar novovalj princa z enomesečnim trdnjavijskim zaporom, istočasno pa so ukrenili vse potrebno, da se ni mogel več sniti s svojo ženo. Princ je bil naslednja leta poslan v najbolj oddaljene garnizije v Transilvaniji ter se ni smel vrniti v Bukarešto. Vse njegovo delovanje in življenje je nadzoroval kanadski polkovnik Boyle, ki je izvrševal svojo dolžnost kot pravi žandar.

Vznevoljen in ogorčen nad postopanjem dvora je poslal prestolonaslednik voditeljem vseh političnih strank v Rumuniji pismo, v katerem je zagrozil, da se bo odpovedal prestolu ter je zahteval pravico zase in za svojo ženo, istočasno je rodbina Lambrinu organizirala ostro časopisno kampanjo proti dvoru. Javnost je seveda simpatizirala s prestolonaslednikom in z njegovo mlado meščansko ženo. Medtem se je rodil mlademu paru prvi sin. Na magistratu so bili v veliki zadreci, pod kakšnim imenom naj bi vpisali rojstvo tega otroka iz Karlovega morganatičnega zakona. Prestolonaslednik je ob tej priliki ponovno apeliral na javnost, da je priobčil v vseh časopisih pismo, v katerem priznava novorojenca za sveteza otroka. Tedaj so morali mloga princa, ki ne bo nikdar videl dvora, vpisati v civilno rojstno knjigo kot zakonskega sina Karla in Zizi Hohenzollern.

To je bil za dvor velik udarec. Sklicati so hoteli kronski svet, ki naj bi vzel Karlu vse njegove pravice o prestolu. V zadnjem trenutku pa je kralj Ferdinand pozval k sebi prestolonaslednikove prijatelje, ki naj bi plivali nani, da se odreče svoji ženi. Poskus se je začel posrečiti, in sicer predsedniku parlamenta Jorgi, do katerega je imel prestolonaslednik velikega zaupanja in spoštovanja. Jorga je pogovoril Karla in ga navidezno prepričal, da mora vsak prestolonaslednik naprej ljubiti svojo domovino in da se mora zanj tudi žrtvovati. Zizi je dobila veliko doto v znesku treh milijonov in zakon je bil ločen.

Prestolonaslednik se je navidezno uklonil ter je odpotoval po svetu, da pozabi svojo ljubezen. Prepotoval je Afriko, Indijo, Kitajsko, Japonsko, Ameriko in Avstralijo. Po končanem potovanju je imel Karel na dvornem banketu govor, v katerem je izjavil, da je posvetil vse svoje življenje domovini. Leta 1920, so z velikim pompom slavili njegovo poroko z grško princezino Jeleno, ki mu je rodila sina Mihaila.

Toda svoje prve žene in edine ljubezni prestolonaslednik ni mogel pozabiti. Kmalu se ji je zopet približal in gospa Zizi mu je porodila drugega otroka. V zadnjem času so bile razširjene vesti, da je med obema prišlo do nesoglasij in da se je princ Karel zaljubil v neko drugo ženo, kija je baje spremljala tudi na njegovi nedavni poti k pogrebim svečanostim v London. Zdi se pa, da ta verzija ni črna in da je bila njegova spremljevalka — gosna Zizi. Princ Karel se ni vrnil več domov. Odpotoval je na Rivijero, od tam v Italijo ter je sedaj iz Benetk naslovil svoje usodopolno pismo v Bukarešto...

Zatrjuje se, da se namerava Karel naseliti na Švedskem ter se tam posvetiti kot priprost meščan svoj prvi ženi in svojim otrokom.

poslanec Belloni, predsednik angleškega trgovinskega in industrijskega komiteja Arthur Balfour, bivši belgijski ministrski predsednik Theunis, ravnatelj znanega angleškega gospodarskega lista «Economist», Layton.

— Rumunija iz razobitvenih problem. V pripravljani komisiji a razobitveno konferenco, ki bo imela svojo prvo sejo 15. februarja, bodo zastopali Rumunijo ministri Commene, rumunski poslanik v Bernu, general Dumitreco in polkovnik Lazar Radulesco.

Ponesrečen monarhističen puč na Madžarskem

Dunaj, 2. januarja, z. «Arbeiter-Zeitung» priobčuje senzacionalna razkritja o ponarejevanju novčanic na Madžarskem, ki so bae služila za priravljanje monarhističnega puča. Za Božič so nameravali uvesti fašistovski diktator pod Albrechtom Habsburgom. Državni upravnik Horthy je vedel za načrt in bi imel dobiti dostojanstvo vojvode. Grof Csaky svak aretiraneza ponarejalca Janovicza, naj bi preskrbel vojaške s potobnim orožjem, načelnik policije Nadasy, ki je prihajal v poštev kot bodoči notranji minister, pa naj bi pripravil policijo. Za ministrskega predsednika je bil določen grof Klebelsberg. Zunanj ministerstvo bi prevzel ravnatelj lega ministrstva grof Khuen-Hedervary. Radi razkritja škandalne afele faliktorjev bankovec je padel v vodo pa je tudi ves prevratni načrt.

Naši kraji in ljudje

† Predsednik Ivan Knez

Včeraj dopoldne je nepričakovano umrl na Dunaju predsednik Trgovske in obrtne zbornice ljubljanske veletržice in industrialec g. Ivan Knez, v visoki starosti 72 let.

Duševo in telesno krepak mož se je začetkom decembra podvrnil v dunajskem sanatoriju težki operaciji, ki se je srečno izvršila, tako, da je bil pacient že na potu popolnega okrevanja. V božičnih praznikih pa je vsled dolgega ležanja pristopila pljučnica, proti kateri se je močna narava pokojnikova dolgo borila. A zaman. Vsled oslabelosti srca je včeraj nastopila smrt.

Z zborničnim predsednikom Knezom odhaja iz našega javnega in gospodarskega življenja ena najmarkantnejših osebnosti starejše generacije. Več kot 40 let je deloval pokojni v javnosti, predvsem v naših gospodarskih organizacijah, kjer ga je šele smrt odtegnila delu, pred leti pa tudi kot politični mandator takratne narodno-napredne stranke, njen deželni poslanec in dolgoletni občinski svetnik. S starejšo generacijo naprednih voditeljev ga je vezalo ozko prijateljstvo.

Glavno torišče njegovega javnega dela je bila ljubljanska Trgovska in obrtniška zbornica, v katero je bil Ivan Knez prvič izvoljen l. 1884. Pozneje se je nekaj let bolj posvečal političnim poslom (kot poslanec v kranjskem deželni zboru), a l. 1909, se je ponovno vrnil v zbornico, ki ga je l. 1911. izvolila za svojega predsednika. Skozi 15 let je pokojnik načeloval tej naši najvažnejši in pred vojno edini slovenski javno-pravni gospodarski organizaciji našega trgovskega in obrtniškega stanu ter ji je bil nesebičen in požrtvovalen predsed. V najtežjih dobach med svet. vojno, ko je zbornico področje tvorilo ožje vojno ozemlje ter po vojni v prehodno gospodarski dobi. Od leta 1908, do 1912, je bil obenem podpredsednik Kmetijske družbe. Kot predsednik zbornice je bil vvoljen v železniški svet na Dunaju in bil član uprave dolenskih železnic.

Po vojni je posvečal polno pažnjo konsolidaciji naših gospodarskih razmer, preureditvi zbornice, katere področje je bilo razširjeno od Narodne vlade na celo Slovenijo, v avtonomne sekcije, nacionalizaciji tujih podjetij in osamosvojitvi našega gospodarstva.

Pokojnik je sodeloval tudi v vseh važnejših strokovnih in stanovskih organizacijah ter interesnih zastopstvih. Ljubljanskemu gremiju trgovcev je načeloval kot prvi slovenski predsednik od 18. julija 1905., ko je prešla gremijska uprava v popolnoma slovenske roke do leta 1910.

Med njegovimi zaslugami je posebno omeniti ustanovitve slovenske samostojne gremijske nadaljevalne trgovske šole po septembarskih dogodkih leta 1908, pod vodstvom pokojnega ravnatelja g. I. Dimnika.

Nadalje je bil rajnik od leta 1904, do 1907, predsednik Trgovskega in bolniškega podpornega društva.

Največje zasluge za ljubljansko Trgovstvo in našo industrijo pa si je pridobil kot predsednik konzorcija »Ljubljanskega vzorčnega velesejma«.

Kot izkušen industrialec in lastnik mnogih industrijskih podjetij ter član uprave raznih industrijskih družb je bil pokojnik od ustanovitve leta 1919, neumorno delaven podpredsednik Zveze industričev na slovenskem ozemlju. Načeloval je kot predsednik tudi Kranjski zvezi mlinov, ki je po vojni razširila svoje področje na celo Slovenijo in deloval požrtvovalno za interese mlinarske industrije, ki je vsled vojne prišla v težko krizo.

Knezovo ime je tesno združeno z zgodovino razvoja naše novčanstva. Od leta 1893, je skozi 32 let predsedoval Kmetijski posojilnici, ki se je pod njegovim vodstvom razvila v eden izmed najuglednejših in najmočnejših naših denarnih zavodov. Pri Zvezi slovenskih združenj je sodeloval kot član uprave od njene ustanovitve leta 1907, in bil od leta 1911, do l. 1920, njen predsednik. Bil je soustanovitelj Ljubljanske kreditne banke in njen podpredsednik od leta 1908, do 1915. Pozneje je bil od leta 1921, podpredsednik Jadranske, odnosno Jadranske podonavske banke. Že leta 1896, je dobil zaupniško mesto

cenzorja Avstroogrške banke, ki ga je po prevratu obdržal tudi pri Narodni banki SHS. Končno je leta 1920, prevzel predsedstvo Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani, za katerega razvoj in napredek si je pokojnik stekel neveljnih zaslug. V znak priznanja njegovih zaslug za ustanovitev Ljubljanske blagovne efektne borze je bil izvoljen tudi za podpredsednika borze.

Ivan Knez je bil rojen 9. avgusta 1853. leta v Podgori pri St. Vidu nad Ljubljano. Ljudsko šolo in realko je mladi Knez obiskoval v Ljubljani. Radi bolehnosti očeta je vstopil v Mahorovo trgovsko šolo in je po njeni dovršitvi prišel že s 15. letom doma v očetovo trgovino z deželnimi pridelki. Tedaj so tržili z žitom tudi v Kranju. Zgodaj je postal samostojen, in sicer v Ljubljani. Svoje podjetje je tekom let znatno razvil in povečal in se je pričel posvečati tudi industriji. Ustanovil je lastni valjni mlin na Beričevem, veliko tovarno za opeko in zarezane strešnike na Brdu ter preuredil tovarno za kis, ki jo je podedoval po svojem stricu.

Pokojnik je bil radi svojega tihega in skromnega značaja, velike izkušnosti v organizaciji gospodarskih podjetij izredno priljubljen in čistan. Njegove zasluge za razvoj našega gospodarstva in naših strokovnih gospodarskih organizacij ostanje neizbrisno zapisane v njih anahli.

Pokoj njegovi duši!

Predsedniku Ivanu Knezu v slovo

Ljubljana, 2. januarja. Raz palačo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo je danes zaplapolala črna zastava. Žalostno se vije črna prapor v turbini zimski dan ter označuje pretrajljivo novico, da je danes dopoldan na Dunaju preminul odlični Slovenec in izvrsten gospodar gospod Ivan Knez, ki je celih 14 let načeloval Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Takoj ob pričetku novega leta je gospodarske kroge v Sloveniji zadela težak udarec. Izgubili so svojega dolgoletnega, izkušnega, dobrega in zvestega vodnika. Slovenci smo izgubili odličnega moža izvršnih kvalit, na zunanaj ponižnega in skromnega, nezahtevnega, toda žarkega rodoljuba, predanega in razumnega gospodarja, veččaka v kmetijstvu, industriji, trgovini in denarstvu. Skrben gospodar v zasebnem gospodarstvu je svoje bogate življenjske in gospodarske izkušnje stavljal pol veka dragevalje na razpolago splošnosti, gospodarskim in stanovskim organizacijam, bil jim je zanesljiv prijatelj in svetovalec, pameten kakor ura. Odlični pokojnik ni bil mož donečih besedi, ni imel visokoletečih aspiracij, spoštoval in ljubil je tiho in mirno delo. On ni tvegal. V svojih poslih in javnih položajih je ubiral previdno in mirno pot. Odkrit značaj je bil Ivan Knez, kremenjak, ki je nosil skrb svojega življenja sam, stisnil zobe in je trpel in čakal, da je šla tegoba mimo njega. Delal je vse po redu, mirno, brez sunkov in brez zaletavanja, nikdar zadirčen, ampak voljan in potrpežljiv, kakor da je izklesan iz slovenske potrpežljivosti. V dnevih radosti ni znal prekinjati, v dnevih žalosti je ravnodušno, v sebo

nagnjen kakor stari Job pil svoj kelih bridkosti, Veselja, ljubezni in vdanosti niti do svojih niti do prijateljev ni znal pokazati, samo v temnih očeh je nekaj šinilo bežno kakor časa tek in tistemu, ki ga je poznal, pokazalo, da je možu šlo do srca in da mu srce hitreje točile resnične vdanosti in ljubezni. Nikdar ni bil nadležen, nikdar ni tožil, tudi kadar je imel težke duševne brige. Niti ni zdihoval, kadar je kruto trpel neusmiljene telesne bolečine. Težko bolan začetkom decembra meseca je po nasvetu zdravnikov nerad zapustil svojo ljubljeno Ljubljano in svojo staro pot do Ančnikove hiše v Šiški, pa šel, skoro neopazeno kar na tihem na daljni Dunaj in zavesti, da ga tam čakajo mukotrpni dnevi. Ko sva si v Leonišču 7. decembra dopoldan po živahem razgovoru, v katerem sem mu moral težkobolnemu pripovedovati o tekočih naših zborničnih poslih, segala poslednjič v roko, ni kazal nobenih skrbi, nobene pobitosti. Možno optimist, ki je potrjal življenje, realen in konkreten značaj brez sanjivosti celo svoje življenje, je tudi ob zatonu svojega življenja vseskozi do zadnjega ohranil življensko energijo in je trdno verjel mojim besedam ob slovesu, da se ob novem letu zopet sestanemo pri skupnem delu. Prišlo je drugače. Ure življenja so mu danes dopoldan potekle okoli pol 10. ure skoro prav tisti čas, ko sem se danes v megli in mrazu vozil mimo cerkve Sv. Vida v našem lepem St. Vidu, kjer je bil avgusta meseca leta 1853. h krstu prinešen Ančnikov Janezek.

Predsednik Ivan Knez ni bil elegična natura in je nosil svoj križ možko in vdano tudi tedaj, ko mu je pretilo, da izgubi, kar je vsakemu očetu najljubše, svojega sina prvorojenca. Ponosno se je držal tudi tedaj, ko je kmalu po začetku svetovne vojne s skrbjo v srcu hodil križev pot v Gradec, da reši smrtne obsede mlado življenje ponosnega Slovenca. Sedaj je končal. Večni mejnik je postavljen zanj in konec je vseh ničevosti, dobrih in slabih, ki nas obkrožajo in spremljajo celo življenje. Neizprosno ta večni mejnik je vzel iz glave in iz rok tudi našemu Janezu Knezu delo, katero mu sicer nikdo na tem svetu vzeti ni mogel.

Večen spomin in večna slava našemu spoštovanemu vodniku Ivanu Knezu!

Dr. Fran Windischer.

Albert pl. Levičnik 80letnik

»Gospod predsednik, dne 2. januarja dosežete svoje 80. leto...« sem ga nagovoril.

»Res je. A to nikomur nič mar! Kar pri miru me pustite!« se je branil.

»Gos. predsednik, žurnalistika je vesela, ki je nepremagljiva! Zato se kar udajte! Može javnosti ste, napisem o Vas vsekakor, ker vem marsikaj — bolje bo torej, da opraviva zlepa, nego zgrda...«

»O, diese Journalisten!« se je nasmejal. »Midva se ne bova kregala... Na, torej, podajam se. Kaj pa bi še radi vedeli o meni?«

Tako sva se pobotala in po stari kranjski navadi kramliala napol po slovenski, napol po nemški.

Albert Levičnik je bil rojen dne 2. januarja 1846 v Kolbnitzu pri Gor. Beli na Koroškem. Oče Juri mu je bil pravnik pri patrimonijalnem sodišču na graščini v Gor. Beli. Kot aktuar je bil prav tistega leta, ko se je oženil, l. 1845, premeščen k okraj. komisariatu v našo Ribnico. Bil je doma iz Železnikov, kjer mu je bil oče Luka fužinar. Aktuar Juri je po Ribnici služboval še v Kranjski Gori in Škofji Loki, kjer je l. 1876 kot okrajni sodnik umrl.

Mati Albertina je bila hči nemškega učitelja Mihe Grüberja v Kolbnitzu. Ta vasla se je včasih imenovala Kolmitz, kar je pokvarjen prvotni slovenski Homec. Kraj se je, kakor toliko drugih na Koroškem, najprej ponemškutiral in naposled pomemil. Ko se je torej Nemka Albertina Grüberjeva omožila z Železnikarjem Jurjem Levičnikom, je imela 16 let. Prvi sinko ji je bil naš ubilal, ki je po majički prejel ime Albert.

Takrat, ko še ni bil železnik, je bilo iz koroškega Kolbnitza do kranjske Ribnice strašno dolgo. Oče Juri je torej odpotoval sam, blazoslovno ženko pa je pustil pri tistu. Tako se je Albert poročil na dedovem domu. Ded pa vnučka še dolgo ni pustil iz hiše, tako da je hodil Albert celo dve leti v kolbnitsko šolo. Nato je prišel v Ljubljano, dovršil 2. in 3. razred normalke, absolvirati tudi gimnazij in l. 1863 maturiral.

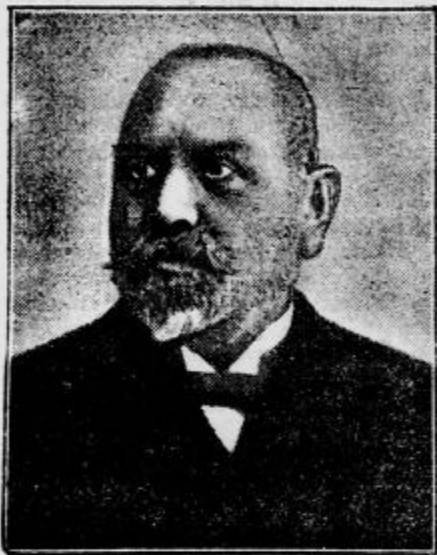
Potem je študiral na Dunaju in postal kakor oče pravnik. L. 1867 je bil pravni praktikant pri ljubljani. dež. sodišču, nato avskultant v Ljubljani, Celju, Ptuj in Št. i. na Dol. L. 1871 je bil pristav v Sloven. Bistrici, kjer se je oženil s Ptujčanko Josipino Pokovo. Leta 1874 je prišel zopet v Ptuj, nato kot okr. sodnik v Rogatec in v tretje v Ptuj, kjer je ostal do l. 1881.

Tu je imel kot šef ogromno dela, ki ga je zmagoval z vzgledno vztrajnostjo. V jeseni l. 1881. pa je Levičnika poklical justični minister Ceh Prazhak na Dunaj v justično ministrstvo kot zaupnika v slovenskih zadevah.

Bil je takrat čas borbe za enakopravnost slovensčine pred sodišči. Zanj so se borili slovenski državni poslanci dr. Josip Vošnjak, baron Gödel-Lanov, mariborski grajščak l. dr., ki so imeli v Albertu Levičniku onoro in informa-

torja. Minister Prazhak je hotel izdati Slovence pravilno jezikovno naredbo. Načrta za to naredbo sta izdelala secij. šef baron Sacken in secij. šef Cezare Benoni. Minister Prazhak se je izrekel za Benoničev načrt, ki je postal zakon 18. aprila 1882 pod števil. 20.513 ex 1881.

Pražakovo stališče je bilo: Slovenski jezik je že toliko napredoval, da se lahko uraduje v njem. Pražakova jezikovna naredba je torej dobila veljavnost za Kranjsko, Spod. Stajersko in za slovenske sodne okraje na Koroškem. Z njo je dobila slovenščina v obdelovanju sodišča s strankami enakopravnost z nemščino. Ker pa je ostala lezikovna naredba le na papirju, dokler ni bilo v naših krajih slovensko mislečih sodnikov, je Pražak poskrbel za slovenske sodnike in pa za to, da so naredbo respektirali tudi nemški in nemškutarski sodniki.

Kranjski vpliv je imel na ta ogromni napredek slovensčine pred sodišči naš Levičnik, si pač lahko mislimo.

V Ljubljani so bili takrat predsedniki dežel. sodišča Gertscher, nato Kapretz in za tem Hočvar. Ko je minister Prazhak padel, so Nemci kot koncesijo zahtevali, da se Levičnik odstrani iz ministrstva. Tako je bil koncem marca l. 1891 Albert Levičnik premeščen z Dunaja v Ljubljano kot višji sodni svetnik in predsednikov (Hočvarjev) namestnik.

Pod Pražakom je bil Hočvar slovenski misleč, nato pa je postal mlajši. Ker je imel ženo Nemko, so postali vsi njegovi otroci nemškega mišljenja.

A februarja 1898 je justični minister Ruber, Ceh. imenoval Levičnika za dežel. sodnega predsednika v Ljubljani. Poleg administrativnih poslov se je Levičnik udeleževal vztrajno tudi judikature ter je predsedoval neštetim civilnim in kazenskim senatnim ter porotnim razpravam.

Ljubljanski sodišče se je takrat stiskalo v Stiškem dvorcu, na Zabiaku in v Zois-Kozimovi hiši. Predsednik Levičnik je storil vse in dosegel, da se je v l. 1899—1902 zgradila nova, velika in krasna justična palača. Predsedoval je vsem številnim sejem in l. 1902 otvoril novo nosilce.

L. 1908 je ustanovil Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrbstvo v sodnem okraju ljubljanskem ter bil predsednik ves čas do danes. L. 1910 v decembru pa je po 43 in pol letnem službovanju prostovoljno stopil v pokoj ter v priznanje svojih zaslug postal plemič z dedno pravico. To plemstvo si je kot nacionalen Slovenec krvavo zaslužil z neumornim delom in imunitivnim znanjem. Zato se še danes upravičeno ponosno podpisuje pl. Levičnik.

Resničen plemič pa je tudi po svojem neskončno blagem srcu in ljudomilem delovanju. L. 1917, je postal generalni varuh (jerob) nezakonskih, bednih, v svoji vzgoji ogroženih ali zanemarenih otrok v policijskem okrožju ljubljanskem. V vseh primerih, v katerih mu okrajno kot varstvo sodišče izročil kako varuštvo, prevzema pl. Levičnik vse dolžnosti in pravice napram varovancem. A to njegovo delovanje je brez plačilo. Kakšno odgovornost, skrb in delo prenaša ta blagi mož vzlic visoki svoji starosti še danes, naj pove vsaj par števil: od l. 1917.—1924. preostalih varstvenih slučajev ima pl. Levičnik danes v svoji skrb 533 varovancev v 463 varstvenih slučajih. Pl. Levičnik nadzira vzgojo, šolanje in prehranjevanje ter oblačenje svojih varovancev, jih osebno poseča, se poučuje sam o značaju njih gospodinj in gospodarjev, pravi po ljubljanski okolici in deželi, opravlja vse dopisovanje, zastopa pred sodišči in oblastvi, sprejema, vknjižuje in razdeljuje alimente osebno ali po pošti itd.

Ogromno, vedno neprijetno, često zelo razburljivo, a navedeno je nevažnost žanaličje delo! A plemeniti Levičnik ga izvršuje vneto s pravim človekoljubjem, ki nahaja plačilo le v lastnem srcu.

L. 1914, mu je umrla tudi druga žena, Franja Guzeljeva iz Škofje Loke, leta 1918, pa 26letni sin absol. tehnik. Ostalo mu je še petero sinov, ki so vsi vzgledno vzgojeni ter v odličnih državnih službah.

»Gospod predsednik, samo to mi še povejte: kako ste živeli, da ste še danes, vzlic 80 letom, tako bliser, živahen in zdrav?«

»Kako? Privoščil sem si jedajo in pilje in veliko sem delal! In humorja si nisem dal pokvariti nikoli! Bil sem vedno natančen, hud, a zavestno nisem bil nikomur nikoli krivičen. Zmerom sem kričal, kakor kričim še danes, a storil sem dobro, kjerkoli sem je mogel!«

Gosp. pl. Levičnik mi je sosed v gle-

Številke govore!

7564 naših cenjenih obiskovalcev

si je do sedaj ogledalo smehopolno burko »Pat in Patachon kot muzika«.

Pridite, pridite in veselili se boste! Izven programa: berlinski »Deulig-Journal« največji evropski tednik svetovnih dogodkov.

Predstave v nedeljo ob pol 11. 3., pol 5. 6., pol 8. in 9. — Ob delavnikih ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Kino »Ljubljanski dvor«
Telefon 730

dališču, in vselej strmil, kako svež je še v uživanju gledališke umetnosti. Kot cenzor kino - filmov je med tovariši starostno vedno mlade duše in resnično svobodomiselnega naprednega obzora. Tak je tudi v gledališču. Zavidanja vreden star gospod mladeniške duše!

V krogu juristov kroži o njem mnogo originalnih anekdot. Vse označujejo pl. Levičnika kot moža duhovitosti in plemenitosti. Zaslužile bi, da se zabeležijo.

Gerentski svet ljubljanski je danes pl. Levičniku v izraz priznanja in zahvalnosti za vse njegovo ogromno pravniško, zlasti pa altruistično blago delovanje podelil meščanstvo stolnega mesta Ljubljane.

Cestitamo mu k jubileju in k novi odlični z željo: Še na mnoga leta!

V Ljubljani, 31. decembra 1925.

Fr. Govekar.

Kronika Silvestrove noči

Nekoliko meglen in močno moker je prišel med nas Silvester in se vsedel ves masjav nad Ljubljano, ki ga je pridno »cukala« za njegovo sivo brado. Dasi ravno ves star, je ostal po stari tradiciji še vedno jekav, vesel in zadovoljen, akoravno v zavesti, da popoln odhaja njegova ura.

Ljubljana ga je počastila kakor vsako leto izredno prijazno in izpla na njegovo in svoje zdravje marsikak kozareček — kak kozareček tudi čez mero. Na večer, ko so zagorele po mestu luči, ko so se zaprle zadnje trgovine, se je za dobre pol ure življenje na ulicah nekoliko pomirilo. Vsakdo je hitel domov, da se preobleče, povečarja in kolikor možno dostojno preobleči, da je potem ves lep in vesel skočil na to ali ono prireditve, ki jih je bilo v Ljubljani na izbiro. Po 20. uri so bili stoli okrog miz v vseh večjih dvoranah, kjer so se vršile prireditve, že zasedeni in skoro se je pričel pravi boj za skromne prostorčke.

V Narodnem domu sta se vršili, kar dve prireditvi in sicer »Ljubljanskega Zvona« ter »Ljubljanskega Sokola«. Obe dvorani sta bili nabito polni žurnega občinstva.

Pri prireditvi »Zvona« je sodeloval orkester »Sloga«, kateremu se je občinstvo odskočevalo za živahne komade z navdušenim ploskanjem. Vrlo hvaležni so bili posetniki za nastop mešanega zbora in kvarteta. Sledil je solospjev gospodične Ramšakove, recitacija Igo Grudnove pesmi »Minerija« po predsedniku »Zvona« g. Drenovcu, ki je globoko zajela vse poslušalstvo. Največji utis pa je napravila polnočna alegorija, ko se je umaknil stari Silvester mlademu letu. Po polnoči je mladina stopila vesela v novo leto in rajala ob zvokih orkestra še pozno v noč.

V spodnji okrašen dvorani je priredil svoj običajni Silvestrov večer Sokol, na katerem je igrala godba dravske divizije pod osebnim vodstvom kapelnika dr. Čerina. Na sporedu je bilo šest baletnih plesov po narodnih pesmih, ki jih je odplevala sestra Metoda Vidmarjeva, in televadne točke članstva pod vodstvom br. Staneta Vidmarja. Krasno so učinkovale proste vaje članic z gorečimi kiji. Na sporedu so bile še druge točke, kakor nastop članov v posebnih kostimih, pet slik članov posnetih iz grške zgodovine in šaljivi boks-match bratov Vidmarja in Derganca. Z burnim odobravanjem je popoln kvitiral občinstvo tudi patrijični nagovor starostne br. Kajzelja in polnočna alegorija: Prisege zvestobe sokolski ideji. Po polnoči je potekla zabava v vrlo animiranem razpoloženju.

V Kazini je imel svojo prireditve Sokol I. V okusno okrašen dvorani je vladalo ves večer živahno vrvenje in nepriljeno veselje. Pri prireditvi so sodelovali društveni orkester, kvartet in pevec Ljubljanskega Zvona, med njimi gospodična Ramšakova, ki je zapela več solospjevov, ki so občinstvu izredno ugajali. Salve smeha je vzbujal s svojimi komičnimi nastopi in kupleti gošpod Povhe, član Narodnega gledališča. Televadice so nato izvedli vzorno več televadnih točk. Polnočje je bila lepa alegorija, predstavljajoča 12 mesecev. Alegorijo je izvedlo 12 članic ženskega naraščanja in je napravila na vse navzoče najgloblji vtis. Polnočni govor je imel kot prerok br. Tratar. Pripomniti je, da se je tudi topot izkazal br. restavrater Krapež kot zborov gostitelj. Po polnoči se je vršila nato prsta zabava s plesom, ki je potekala v najljepši bratski slogi in razpoloženju.

Vrlo posrečen program si je izbralo za ta večer tudi agilno društvo »Soča«, ki je zbralo svoje prijatelje okrog sebe v dvorani restavracije pri Levu. Na sporedu je bil

KINO IDEAL

od danes dalje velik filmski žlager

„Kadar ljubi 40letna žena“

znamenita tragedinja Paulina Frederik in dražestna Laura la Plante.

Predstave danes dopoldne ob pol 11., popoldne ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

Samo še danes! Samo še danes!
Popolnoma novo! Monumentalno! Senzacionalno! Prvič v Ljubljani!

UJETNIK DVORCA ZENDE

Prekrasno monumentalno filmsko delo v 10 dejanjih.

V glavni vlogi prekrasna ALICE TERRY, vsem že dobro znana iz nagradne uganke »Uganite kdo sem.« V ostalih vlogah nastopajo prvaki filmske umetnosti kot RAMON NOVARO, LEVIS STONE in drugi. Krasno so scene: Razkošnost in sila na dvoru kraljevine R... — Intrige in zahrbtna borba za kraljevi prestol in sicer lepe princeze — Slavnostno kronanje krivega kralja v veliki stolnici mesta B... — Poplačana zahrbtnost. Kolosalno je tudi prikazana borba z mečem enega proti trojici na življenje in smrt. — Izvanredno uspeša režija. — Bogata oprema. — Izvrstna igra. — Napeto zanimiva vsebina.

Predstave so vrše na praznik in nedelje ob 3., 1/5., 6., 1/8., 9. Predstave ob delavnikih ob 4., 1/2., 1/8., 9.

Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah.

Cene nezvišane!

Cene nezvišane!

ELITNI KINO MATICA vodilni kino v Ljubljani Telefon 124

la deklamacija gospodične Batjelove, dvoje pesmi zboru pevcev pod vodstvom gospoda Premelca, dvojce pesmic, ki sta jih odpele gospodični Kanoni in Jerasova, dalje komični nastop G. Culherja, pesem damatinskih šajkač, duet gg. Vodopivec in Bodec, deklamacija gospodične Martelane in polnočni nagovor g. Ante Mrviča.

Razven na zgoraj omenjenih prireditvah v večjem slogu pa so se bavali ljubljanski tudi drugod. Vrlo dobro obiskani so bili tudi vsi kinematografi in pa male domače gostilnice. Vseposvodi je prevladovalo veselje prav silvesterskega razpoloženja, posebno po polnoči, ko je pozdravilo čaka joče veselo mlado novo leto. Tedaj so se raztegnile harmonike in ljubljana se je zavrtela, dokler ni utihnilo življenje šele pozno v noči.

Poleg veselja in radosti je prineslo Novo leto vsled zavzete pižaje tudi nekaj žalostnih dogodkov. Iz hrupa in šumenja Silvestrovo noči je odneslo nekaj nerodnih dogodkov tudi vidne znake. Malih preteptov je bilo več v vseh delih mesta, nekoliko huje in bolj tragično pa je bilo v Rožni dolini. Tam je raztrgan in varan starejši mož streljal na svojega tekmeča, ki mu je zagretil doberšen kos njegovega življenja. Pred polnočjo je sedela v Končanovi gostilni v Rožni dolini večja družba moških in žensk, med temi tudi 40letna žena tobačnega delavca Gregorja Potočnika, Lojzka ter njen bivši ljubimec 48letni tobačni delavec France Zupanc, s katerim je živela Potočnikova, ko je bila od svojega moža ločena, štiri leta v divjem zakonu, ki je trajal do avgusta lanskega leta. Parkrat sta se z možem pobotala nakar se je vrnila k njemu.

Na Silvestrov večer pa se je Zupanc zopet pridružil družbi v kateri se je nahajala Potočnikova. Okrog polnoči je stopil v Končanovo gostilno tudi mož Potočnikove in opazil pri ženi svojega tekmeča. Nastalo je takoj prepiranje, med katerim je Zupanc izlil Potočniku v obraz kozarec vina. Potočnik se je nato odstranil, vsa družba pa se je preselila kmalu nato v Tičkovno gostilno. Tam sta Zupanc in Potočnik okrog pol 3. zjutraj zopet trčila skupaj. Zupanc se je obnašal topot enako izvalno. Kar je Potočnik nakrat potegnil samokres in oddal proti Zupancu več strelcev. K sreči pa strel niso zadeli vsi, marveč samo eden, ki je pogodil Zupanca v vrat. V gostilni je nastala mahoma panika. Potočniku so revolver odvzeli in ga odvedli z ranjenjem vred na policijsko direkcijo. Tankejši policijski zdravnik dr. Avramovič je ranjenca za silo obvezal in ga poslal potem v bolnico. Potočnika pa so pridržali v zaporu in ga izročili danes sodišču.

Iz Maribora

V novo leto 1926.

Velikonočni dnevi s toplim solncem, skoro do vrh Pohorja brez snega in s posušeni cestami. Silvester pa mora kljub temu ostati z vsemi svojimi tradicijami, z muziko in plesom. Predmestja niso bila prav nič manj natrpana po gostilnah, kot mesto in vseposvodi je hreščalo do ranega jutra. Tradicija je prešla v kri. Drugi dan je prosto in še prvi Kdo bi torej v takšni razigrani, topli noči vzdržal doma. V krog, v vrtnice, pa če se ruši hiša nad glavo, od najmlajših, začneš takole pri 12. letih, pa do srebrno in svetlo bleščajočih, vse se je vrtilo in gnetlo v dušljivi sopari.

Sokolski Silvester je pritegnil v Narodni dom toliko naroda, da sta se veselje smejala oba blagajnika, kakor vsi bratje in sestre, ki so v bratski harmoniji kramljali in plesali iz starega leta v novo. Očete iz Poleselnice pa so zopet videli, da nam je Narodni dom res na vse strani pretencen in se temeljitemu razširjenju in renoviranju ne bodo mogli izogniti, če nečeno, da se mu bodo odzvali večje narodne prireditve. Iz najdljiv arhitekt bo že našel izhodišče na dvorišče, da nam razširi veliko dvorano in še priklopi par društvenih sob, brez katerih si tudi ne moremo več misliti zdravega razvoja nacionalnega in kulturnega življenja v Mariboru.

Bilo bi nam pa seve prav, če bi se končno znašli tudi z mariborskimi Nemci na znošni družabni formi in bi s te strani prav toplo pozdravljali nastope Slovencev na nemških prireditvah, kakor na Silvestrovo Devovega kvarteta pri požarni brambli, kjer je bil živahno pozdravljen. Predpogoj pa je seve poprejšnja eliminacija raznih nestrpnih voditeljev, ki to zblizevanje neprestano kalijo. Gospodarski poziciji Nemcev v Mariboru bi zelo koristilo, če o tem ob vstopu v novo leto temeljito premisljajo. Vemo, da njih večina že davno tako misli.

Novo leto smo pričeli s promenado, zračenjem prekrakanih glav, nežnih in obličnih,

pa — «desne vožnje». Bazilika očetov frančiškanov se je pristržno smejala v zlatem solncu in zvonomi so neudrudno vabili grešne vernike; pa jih ni bilo toliko, kot v stolnici. Je pretema, svilenog navigace ne učinjujejo v mraku in pater Pavel je prehud. V stolnici sicer povejo isto, ampak bolj zavijejo v glaz, to pa bolj ugaja našim damam, danes poznamo že tudi v Mariboru pravilno izražanje po «bontonu».

Nedeljski počitek

Nova naredba ministrstva za socialno politiko o regulaciji zapiranih trgovin ob nedeljah.

Ministrstvo za socialno politiko, oddelek za zaščito delavcev, je sporazumno s poslo dajalci in delavskimi zbornicami in organizacijami odredilo, da morajo biti na teritoriju vseh oblasti in naši državi vse obrtne, industrijske in trgovske ter njim podobne delavnice ob nedeljah zaprte. Torej je današnja nedelja prvi dan, ko stopi nova odredba v veljavo.

Odprte smole biti ob nedeljah ves dan samo:

1.) kavarne, gostilne, hoteli, pogrebni zavodi, podjetja, ki se bavijo z nakladanjem in razkladanjem brodov in ladij v pomorskih in rečnih lukah.

2.) Podjetja, v katerih je delo že po samem značaju njihovega posla nepretrgano. Ta podjetja določi ministrstvo za socialno politiko po zaslišanju pristojnih zbornic.

Do 12. ure smole biti ob nedeljah odprte slaščičarne in pekarnice in to samo one, ki se bavijo izključno s prodajo slaščic in peciva, dalje mesnice, brivnice, cvetličarne, trafike in prodajalne z življenjskimi potrebščinami. T. j. one, ki se bavijo izključno s prodajo žive perutnine, svežega sadija, solčvija, mesa zaklane perutnine, divljačine, svežih rib, mleka itd. kakor tudi prodajalne, ki se bavijo samo s prodajo časopisov. One prodajalne, ki imajo poleg navedenega blaga še drugo blago morajo biti ob nedeljah ves dan zaprte. To velja posebno za bodege, bufete, prodajalnice po večjih, delikatesne in slične trgovine, ki imajo raznovrstno blago.

Naredba pa ne velja v slučaju, ako pače v kakem kraju letni sejem ravno na nedeljo. Prestopki proti tej naredbi bodo strogo kaznovani. Kar se tiče zaposlenja in odpočitka pomožnega osebja, ostanele se naprej v veljavi predpisi zakona o zaščiti delavcev. Na redba je stopila v veljavo dne 1. januarja.

Razkrinkani

Pod tem senzacionalnim naslovom se je dotaknil «Slovenec» vprašanja delitve občine Trbovlje in priobčil iz zadevnega uradnega akta poročilo bivšega obč. gerenta Kokalja in dopis laškega sreskega poglavarstva na občino Trbovlje. Pri čitanju tega članka smo se vpraševali, kdo naj bi bil razkrinkan, ali bivši gerent Kokalj, ali sresko poglavarstvo v Laškem ali pa oni klerikalni uradnik, ki je pozabil na prisego, s katero se je zavezal k spoštovanju uradne tajnosti. Ako je hotel «Slovenec» s objavo akta pozvati oblast naj v interesu sigurnosti upravnega uradovanja poizveduje za krivoprisežnikom ter ga eksemplarično kaznuje, se z njim strinjamo. Erurirati ga menja da ne bo težko...

Pa o stvari sami. Že pred vojno se je ventiliralo vprašanje delitve trboveljske občine na ta način, da bi se hrastniška kotlina priključila občini Dol. V poštev prihaja kat. občina St. Lenart ob Savi in del kat. obč. Ojstro. Sedaj je posestnik F. Roš iz Hrastnika napravil na sresko poglavarstvo prošnjo za opisano delitev trboveljske občine. To prošnjo so podpirali priazetni davkoplačevalci hrastniške kotline med njimi tudi zastopniki hrastniškega rudnika (TPD) kemične tovarne in steklarne. Prošnja se opira na gospodarske razloge. Prebivalstvo Hrastnika ima 1 — 2 uri dalje do Trbovelj, od katerih so ločeni po visokem hribu. Prometne zveze, cesta čez Ojstro, so onemogočene vsled rudniškega obratovanja in sedenja hriba, dočim prideš na Dol po lepi, složni cesti v pol ure. Gospodarske prilike Hrastnika so druge kot v Trbovljah. Vse družabno, društveno in politično življenje stremi na Dol, s katerim je ozko zvezano. Za hrastniške šole morajo prispevati občine Trbovlje, Dol in Sv. Krištof, katere občine se stekajo v hrastniški dolini, tako da ne več, v kateri občini leži kak hiša ali parcela. K cerkvenim obredom hodijo Hrastničani izključno na Dol, vporablja izključno tamošnje pokopališče itd.

Ko je sresko poglavarstvo sprejelo to vlogo, je pozvalo, kakor se to mora zgoditi, trboveljsko občino, da se o prošnji izrazi in navede svoje razloge za ali proti in sicer gospodarske in politične. Takratni gerent Kokalj, je prošnjo priporočil in navedel razloge. Njegov odgovor pa je «Slovenec» zaupnik, ki je navajen izdajati uradno tajnost, delil na dvojce, tako da bi se moglo misliti, da je navajal svoje politične razloge na poziv sreskega poglavarstva. V falsificiranju so bili klerikalci pač vedno mojštri.

Kaj je namen «Slovenčevemu» članku? Jasno, da le denunciacija. Kajti sicer so klerikalci sami tudi že pokrenili vprašanje delitve. Lani so namreč pobirali podpise hrastniškega prebivalstva za delitev trboveljske fare in priključitev Hrastnika k dolski fari. Ta prošnja je bila tudi odposlana na knezoškofjski ordinariat v Maribor! Kaka pa je danes moč klerikalizma v trboveljski občini, bodo pokazale bližnje volitve. Dejstvo je, da kmetje zapušča klerikalce in gotovo je, da bo končno tudi oni del delavstva, ki je dosedaj nasledel klerikalnim hujskarijam, uvidel, da pri klerikalcih zanj ni prostora. Kar se tiče občine Dol, so pa jasno govorile letošnje obč. volitve. Demokratiška lista je izšla iz boja proti 2 klerikalnim kot daleč najmočnejša, saj je dobila malone absolutno večino. Če bi socialisti nastopili a svojo listo, bi se sedaj za vselej odklenalo dolski klerikalcem. Zgodilo se pa bo to prihodnje

prav gotovo, in najsi obdrži ta občina sodanji obseg ali ne! Mi demokratje smo na delitvi trboveljske občine desinteresirani, od gotove strani se nam celo očita, da nas sprotujemo delitvi. Naša moč raste v ljudstvu, ki tvori občino.

Dopisi

DOL. LOGATEC. Sokolski gledališki odbor ponovi na željo občinstva dramo v 4 dejanjih «Angelo, tiran Padovanski», danes, dne 3. januarja, točno ob pol 8. zvečer. Vse ljubitelje gledališkega odra vabi — odbor.

KAMNIK. Pri nas nanovo ustanovljena «Kulturna edinica samostojnih kmetijskih fantov in deklet» prav izdatno tekmuje z «Edinostjo». Slednja je na dan sv. Stefana imela svoj prvi javni nastop, kulturna edinica pa že dva dni prej. Za svoj nastop si je izbrala delo čisto domačega izvora. Je to šaljiva tragedija v treh oziroma štirih dejanjih. Dejanja se vrše posamezno, na različnih krajih in v raznih časovnih razdobjih. Prvo dejanje se je odigralo na sv. večer «Pri Prusniku» in je vsebovalo silno zanimiv dejanski napad na Sokola brata R. Vse prvo dejanje preveva znak treznosti. Drugo dejanje se vrši dva dni pozneje. Glavne vloge pri tem dejanju imajo v rokah orožniki. Tretje dejanje se godi 14 dni pozneje na sodišču s tragikomичnim koncem. Eventualno dodatno 4. dejanje je ječi. Osebe iz prvega dejanja nastopijo v vseh dejanjih. Stvar je jako doma in seže globoko, najgloblje pa igralcem samim.

RADOVLJICA. Tukajšnja podružnica Kola jugoslovenskih sester priredi na praznik, dne 6. januarja v restavraciji Kunstelj v Radovljici plesni večer, čegar čisti domos je namenjen v šolekoljubne namene društva. Priidite vsi, ki vam je na srcu blagorjevnih otrok!

TOPOLICE PRI NOVEM MESTU. Tukajšnje sokolsko društvo nas je 20. decembra zopet razveselilo z lepo narodno igro «Te stameta». Dasi je igra dolga in zahteva res spretnih in izurjenih igralcev, so bratje in sestre svoje vloge nad vse pričakovane dobro rešili ter s tem dokazali, da so sposobni tudi težjih in težjih vlog. Igra je bila dobro naštudirana, maske pravilne in primerne, zato so želi obilo priznanja. Mladim igralcem ter Sokolu v Topolicih je na lepem uspehu častitlivi. Priporočati bi bilo, da si društvo nabavi več kulis, da bi bile spremembe bolj razvidne, saj bi to ne bilo združeno s prevelikimi izdatki, katerih bi društvo ne bilo zmožno. Treba bi bilo pač nekaj dobre volje. — Pohvalno je tudi omeniti igranje tamburštev med odmore pripravljen, da nas sokolsko društvo v kratkem zopet razveseli s kako lepo gledališko predstavo. — Zdravo!

Sport

Beograd : Zagreb 4 : 2 (2 : 1)

Zmaga boljšega moštva.

Zagreški nogomet je pričel Novo leto s porazom. Ta poraz zagreške nogometne reprezentance je tembolj občutljiv, ker je znano, da se Zagreb in Beograd že precej časa borita za to, da bi mogla dokazati superiornost svojih nogometašev. Kakor smo že javili, je bilo zagreško moštvo sestavljeno izključno iz igralcev Gradjanskega Tudi Beograd ni poslal svojih najboljših, vendar pa so ti z vsem zelo nadkriljevali svoje nasprotnike in je njihova zmaga, izvojevana na tujih tleh v Zagrebu, docela zaslužena. Zlasti se je odlikovala beograjska napadalna vrsta, ki je lepo kombinirala ter tvorila s krilski vrsto dobro ugrano skupino. Obrambni trojci Nemeš, Ivković, Marjanović ni bilo oporekati. Nemeš je držal lepo strelano enajstmetrovko.

V zagreški reprezentanci je docela odnoveval napad. Posebno alabi so bili Peršić, Babić in Buble. V krilski vrsti je bil dober le Mantler. Da ne bi bil Mihelič v golju pokazal zopet enkrat svoje lepe igre, bi bil poraz Zagrebčanov še večji.

Vodstvo je dosegel Zagreb v 17. minuti po Bubleu. V 22. minuti izenači Beograd z enajstmetrovko, ki je bila diktrirana radi handsa Remeca. V 24. minuti zabije Petković drugi gol. Napadi se menjavajo. Mihelič ima polne roke dela. V 29. min. Nemeš hravurozno odbije enajstmetrovko. Tempo, ki je bil dosedaj precej oster, nekoliko popušta. V 8. minuti drugega polčasa izenači Buble. Sledilo nevarni napadi Beograda in v 16. minuti zabije Čulić z efektnim strelom tretji gol. V 31. minuti zapusti Mihelič predčasno svoje svetlišče in Jovanović za bilo četrti gol. Sedaj imajo Zagrebčani več od igre, ker so Beograščani samo skušali, da držijo doseženi rezultat, kar se jim je tudi posrečilo. Sodil je g. Fabris. Občinstva 4000.

Revanzna tekma se vrši 17. januarja v Beogradu.

Druge novoletne tekme

DUNAJ: Lepo vreme Novega leta je privabilo izredno število občinstva k prijeteljskim tekmam. Čitih izidi so: Rapid : Hasloah 2 : 1 (0 : 1). Snortklub : Linzer Athletiker 9 : 7 (7 : 2). Rudolphshügel : Strassensbühner 3 : 3 (2 : 2). Nicholson : Hertha 4 : 2 (2 : 2). Vorwaerts 06 : Germania 2 : 1 (1 : 1). International : Neubau 3 : 1 (1 : 1).

BILBAO: Vienna : F. C. Bilbao 5 : 2 (3 : 0).

PRAGA: Slovan (Dunaj) : praški amaterski tim 3 : 2.

CURIH: Simmeringer : Blue Star 3 : 1 (0 : 1). Včeraj v soboto je praški DFC porazil F. C. Zurich s 5 : 1 (4 : 0).

PARIZ: Slavija (Praga) : komb. Red Star : Stade Francoise 2 : 1 (1 : 0). Delavska reprezentanca Rusije : delavska reprezentanca Francije 4 : 0.

BARCELONA: Sparta (Praga) : F. C. Barcelona 2 : 2 (2 : 2).

Fantom pariške opere

Glavna skupščina LHP.

LHP sklicuje za dne 17. januarja 1926 I. redno glavno skupščino, ki se vrši ob 10. dopoldne v damskem salonu kavarne Emona, s sledečim dnevnim redom: poročilo predsedstva, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo teh. referenta, poročilo revizorjev, volitev novega odbora, proračun za sezono 1926, slučajnosti.

Glavni skupščini imata pravo prisostvovati po 2 delegata vsakega kluba (člana JHS), od katerih pa ima samo eden pravo glasa. Delegati imajo pred početkom gl. skupščine predati tajniku pravilno podpisane poverilnice, v katerih ima biti točno označeno, kateri od obeh delegatov ima glasovalno pravico. Klubi, ki niso zadostili vsem svojim članskim dolžnostim, nimajo prava glasovanja.

Event. predloge za gl. skupščino je poslala najkasneje do 14. jan. 1926 na naslov tajništva: Panča Mihelič, Slomškova ulica št. 16.

V slučaju, da ob gori navedeni urli ni navzoče zadostno število članov, se vrši gl. skupščina pol ure kasneje ne oziraje se na število prisotnih članov z istim dnevnim redom.

Službene objave JZSS.

(S seje dne 23. decembra 1925.)

Vsi klubi se ponovno pozivajo, da nemudoma javijo svoje nove verifikacije in da plačajo članarino za tekočo sezono; jednako naj poberejo od svojih članov zimskosportnikov deset dinarski davek v prid saveza ter denarni pošiljatelj prilože seznam plačnikov. Klubi, ki svojim članskim dolžnostim pravčasno ne zadoste, ne morejo sodelovati na saveznih prireditvah. Dalje naj vsi klubi javijo svoj program za tekočo sezono ter naj redno mesečno pošiljajo poročila o svojem delovanju.

Zagreškemu podsavcu se rok za prijavo verifikacij iztekel podaljša do 10. jan. 1926 ter se poziva, da prijavi savezu svoj celotni letošnji program in termin za podsavsko smuško tekmo za prvenstvo Hrvatske.

Sklene se prirediti na Svečnicu v okviru saveza priprazadni smuški izlet. Kraj in natančen program se določita sporazumno z zagreškim podsavcem.

LSKu se odobri za zaupnika pri SPD g. dr. Stanika Kmeta, dalje SK Iliriji g. dr. Prana Perhacca, Staneta Pelana in Vladimirja Vrančića.

Polovična vožnja na izletih še ni dovoljena ter začasno nimamo za dovolitev nikakih izletov. Klubi lahko za posamezen izlet z navedbo datov zaprosijo na prometno ministrstvo v Beogradu. Prošnje naj bodo predpisno kotikovane.

Vojaškimi nastavniki v 1. in 2. tečaju se imenuje g. Stanko Predalič. G. Pelan se delegira kot strokovnjak JZSS v vojaško komisijo za nabavo smuške opreme.

Radi boleznim referenta g. Ravniča se definitivni razpis smuške tekme za državno prvenstvo odgodi na prihodnjo sejo. Vzame se na znanje dopis Srpskega Pl. Dr. o razvoju tamkajšnjega zim. sporta in se osvoji predlog iste, da se omenj v Beogradu zimskosportni podsavez. — Vzame se na znanje dopis švicar. saveza, kakor tudi prometnega društva v Mojštrani ter se opozarja sportisti-samci, da je zgrajeno v Mojštrani novo sankališče in da izposoja imenovano društvo tudi potrebne sanki.

Prihodnja seja bo v ponedeljek dne 4. januarja. Tajnik.

Veslaška dirka Oxford-Cambridge

Kako resno se pripravljata univerzi Oxford in Cambridge za to vsakoletno tekmo, ki se je vršila zaporedoma že 70 let, kaže dejstvo, da se prične s treningom že v oktobru, čeravno se dirka vrši v marcu. Dnevno se vrše vaje, in sicer nastopa po več moštev. Posebna komisija natančno kontrolira vsakega veslača. Kadar misli trener, da je spoznal najboljšo veslače, sestavi bojno osmico. Oxford ima letos tri, Cambridge dve osmici v treningu.

Zanimivo je, da ostanejo veslači vso zimo v treningu, vsaj tako dolgo, dokler dopuščajo razmere na vodi. Kako silno se zanima publika za oba teama, dokazujejo dolgi članki, ki jih je sedaj dan za dnem prinašalo vsi angleški časopisi. Ti članki vsebujejo najtočnejše podatke ne le o spremembah v sestavi moštva, ampak tudi o telesni teži posameznika. Zanimivo je, da prevladujejo med moštvi teži veslači. Povprečna teža oxfordskega A moštva znaša letos 86, B moštva pa 83 in pol kg. Najtežji iz A moštva tehtata 94, najtežji B moštva pa celo 95 in pol kg.

Moštva ostanejo do konca decembra v domačih vodah, ob novem letu se preselijo v Henley, kjer ostanejo do regate. Zmagovalec letošnjega leta je bil Cambridge, ki je preveslal klasično progo v 21 min. 50 sek.

Ljubavna pisma Dempseyu

Ne gre za ljubavna pisma, ki jih je pisal slavni ameriški bokser, ampak za pisma, ki so mu jih pisale ženske vsega sveta. Teh pism je za celo knjigo, in to knjigo hoče Dempsey sedaj izdati. Knjiga bo imela naslov: «Ljubavna pisma, ki mi jih pišejo ženske». Jack Dempsey se je vedno izkazal za dobrega trgovca in z ameriškega stališča je popolnoma razumljivo, da hoče to korespondenco tudi trgovinsko izkoristiti.

Jack Dempsey je zelo znamenit mož: ni samo prvovrsten bokser, ampak tudi filmska zvezda. Ker je za imel zmekčan nos — posledica bokerskih udarcev — si ga je dal

prej uravnati in olupšati z vbrizganjem parafina. Pred kratkim se je poročil s filmsko igralko Estelle Taylor in se podal z njo v Francijo. Hudoobneži mu očitajo, zakaj se ni v Francijo podal leta 1917., ko je šlo na stotisoče ameriških prostovoljcev tja v boj proti Nemcem!

Kaj bo neki rekla k tej knjigi Estelle Taylor, ki izgleda na svojih slikah tako nežna in nedolžna?

Jedran : Primorje. V nedeljo, 3. t. m. se vrši prijateljska tekma med SK. Jadranom in ASK. Primorjem. Aranžerji pričakujejo, da bo občinstvo prišlo na svoj račun, ker so tekme med tema dvema moštvoma ene najlepših, ki se odigravajo v Ljubljani. V prošli jesenski sezoni sta si stala kluba trikrat nasproti: dvakrat je zmagalo Primorje (5 : 0, 5 : 1), v prvenstveni tekmi pa je Jadran odnesel sigurno in dragoceno zmago 4 : 1. Tudi nedeljska tekma bo brez dvoma na vrhuncu, ker sta obe moštvi v dobrem treningu. Začetek točno ob pol 3. uri popoldne. Igrišče ASK. Primorja, Dunaška cesta.

Vojaške smuške tekme v Kranjski gori. V ponedeljek dopoldne se vrše v Kranjski gori zaključne smuške tekme udeležencev prvega tečaja. Tekmam bo prisostvoval med drugimi tudi divizijski komandant, general Stojanović. Tekme so hitrostne na progi Kranjska gora - Planica in nazaj. Sedanji smuški vojaški tečaj konča 10. t. m. nakar počne takoj drugi tečaj, v katerem se bodo iziežbali vojaški nastavniki.

JZSS. seja upravnega odbora se vsled vojaških smuških tekem vrši šele v četrtek, 7. t. m. v kavarni Emona.

Nogometna tekma Ilirija : Hermes. Ob povolinem vremenu se vrši danes ob 14.30 na igrišču Ilirije prijateljska tekma med Ilirijo in Hermesom. Tekma ima za oba kluba pomen v prvi vrsti kot priprava na bližnje podsavsezone pokalne tekme. Vseled izredno mile zime v zadnjih tednih morajo namreč naši klubi računati na zgodno nogometno sezono ter morajo skrbeti, da spravijo svoja moštva čimprej v formo.

Hajduk v Port Saidu. Hajduk si je na Novega leta dan izvojeval svoj drugo zmag v Egiptu. Pred mnogobrojnimi občinstvom je s 3 : 0 porazil reprezentanco Port Saida. Vse dosedanje kritike egiptanskih listov pišejo zelo pohvalno o igri Splicanov.

Dolly Davis in Louis Allibert

oba lepa, sta nositelja glavnih vlog v velofilmu

„Paris“

pride v kino «Dvor».

Pri „Prostata Hypertrophie“ z ustavljanjem sečne vode v mehurju in oslabljenju mehurja povzročuje **Badenška voda** odtok sečne vode in preprečuje njeno vnetje v mehurju.

Prosvetni dom v Gornji Lendavi

Prekmurci so živeli pod blivšim ogrskim režimom v mnogo težavnejših razmerah, kakor Slovani pod blivšo Avstrijo. Madžari so vladali po znanem geslu: Tot nem ember (Slovani ni človek). Kot take so smatrali Prekmurce slovenskega pokolenja. Naravno je, da je večstoletno robstvo močno vplivalo na njihovo dušo, kar ni moglo ostati brez posledic. Zato se tudi ne smemo čuditi, ako nas niso razumeli ob prevratu in nas Prekmurci še danes smatrajo za »prišleke - Kranjce«. Naša naloga je, da jih s smotrenim kulturnim delom privedemo do spoznanja, da so tudi oni sinovi Slave. Stojimo na stališču, da bo državna meja le tedaj dobro varovana, ako bodo obmejni prebivalci narodno zavedni in značajni državljani. To velja posebno za nas tu, kjer se stikajo meje treh držav.

Pribiti je treba žalostno dejstvo, da se je do prekratkih s Prekmurjem uprav po ma češovsko ravno. Toda naša naloga ni, da kritiziramo preteklost, temveč da upoštevamo dejstva in na podlagi njih razpietemo smernice delovanja za bodočnost. Izhajajo iz tega stališča, smo ustanovili v Gornji Lendavi »Prosvetni dom«, ki ima namen, sedajitno lastno poslopje, organizirati kulturno delo v okolici Gornje Lendave, prirediti gospodarska predavanja in zimske tečaje za odraslo mladino.

Večina prebivalcev goričanskega Prekmurja je navezana na sezonska dela v tu in izemstvu. Na tisoče jih odide na pomlad na Madžarsko, v Avstrijo in Hrvatsko na delo, da zagotovijo svojim družinam življenjski obstanek. Zato je povsem izključno, da bi samo v Prekmurju dobili sredstva, da uresničimo svoje ideje. Zato se obračamo do Vas brate in sestre v ostali Sloveniji, da nam pripomorete, da si zgradimo kulturni hram, iz katerega bo izhajala bratovska ljubezen in kulturne vezi v sleherni koča prekmurskega kmeta. Da dosežemo svoj cilj, prosimo: Vsa kulturna društva v Sloveniji, da prirede po možnosti kako predstavlo ali zabavo v prid prekmurškemu Prosvetnemu domu; denarne zavode, da nam ob letnih računskih zaključkih nakažejo podporo; premožnejše brate in sestre, da postanejo dobrotniki društva in plačajo 1000 dinarjev menkarat ali pa tekome enega leta; obenem prosimo za knjige, note in dramatistične spise. Prirediti bomo efektno loterijo, po večjih krajih Slovenije pa »Prekmurske večere«.

Slovenci, Slovenke, odprite srce in roke in dokažite, da so Prekmurci vaši bratje, katerim hočete pomagati in jim pokazati pot v boljše življenje. Vsak dar je dobrodošel. Darila naj se pošljejo na naslov: Prosvetni dom, Gornja Lendava, Prekmurje, kjer se dbe tudi eventualna pošnila.

Gornja Lendava, 1. januarja 1926.

Za odbor:

Humar Franjo, t. j. predsednik — Oskar Bregand, t. j. tajnik.

Boli kot Miklavža, boli kot Božička, se veselimo strica Matička.

Ej, kako planemo v strickove žepa, kjer so slaščice sladke in lepe.

Ko je razdelil stric dare nam štrlim, čitali smo povsed lep napil «Mirim».

To je nebeška jed, slajša kot vsaki med, res, da od «Mirim» ni holše ledi!

Domače vesti

Potresni nauki

Potres je šiba božja. Zamahnen ravno na novega leta dan, pomeni hudo pretnjo za celo leto. Razumljivo torej, da se o potresu v Ljubljani živo razpravljajo in da je vsak pripravljen razodeti, kje ga je dosegel potres in kakšni so po njegovem prepričanju bili povodi potresa. Na Viču pravijo, da jih je streslo ravno v hipu, ko je v Sokolskem domu nekdo napovedal pagata. Pobožne žemice tolači potres za božji srd nad pregrešnim silvestrovanjem, kromkari zopet, ki so prespali popoldan, so sprejeli potres za nežen dramilni sunek. A politična purgarija ga smatra izključno za prvo nespretno posledico novega cestnega reda: mesto da je potres krenil po starem kam na levo in na sever, je zavozil na desno, k nam.

Naj že bo kakorkoli, a če je potres na novega leta dan zares preteče znamenje za celo leto, se pripravimo k pohišljanju.

Boj se torej vsakdo potresa! Ne preklinjaj in ne kvartaj! Izkuriraj silvestrovega mačka, da ti bo zopet dobro v želodcu in na svetu. Vozi vsakdo in povsod na desno, da ne bo z nikomer krambolov (častna izjema ostane edino ljubljanski tramvaj!) in končno, če hočeš zamenjati glavo, kakor »Slovenec«, če ti ni ravno do tega, da postaneš pametnejši, paš na donadlivejši gospodu škofu in ljudem, in siiguren, da ti je ničesar ne potolče.

To bi tako-le bilo par naukov iz potresa na novo leto! V ostalem pa še enkrat: Srečno! M. A. C.

* **Pašič gre v Dalmacijo.** Kakor doznajajo zagrebške »Novosti«, odpotuje ministar sredi predsednik Nikola Pašič za nekoliko dni v Cavtat v Dalmacijo, kjer bo preživel prva vsilavne božične praznike v krogu svoje rodbine.

* **Odlikovanja v naši vojski.** Odlikovani so: generalštabni polkovnik Anton Lokar in pehotni podpolkovnik Karl Potočnik z redom sv. Save četrtega razreda; pehotni podpolkovnik Adolf Kilar in orožniški podpolkovnik Milan Geroč z redom sv. Save petega razreda; kapetan prvega razreda Josip Bučar, Erli Pipan, Tonček Kokalj, Ivan Pristav in Zvonimir Gervais, nadalje kapetani drugega razreda Slavko Skoliber, Alojz Kumer, Vinko Kozjak, Karl Bratuš, Josip Kopačič in Ivo Konjar ter poročniki Božidar Čorn, Lavoslav Žagar, Janko Potočnik in Fran Smržar — vsi z medaljo za vojaške vrline. Nadalje so odlikovani z lato svetinjo za vestno službo: poročnik Fran Hribar Vladimir Tavžes, Stanko Pirč, Vladimir Gradnik, Fran Poljak, Franjo Golob, Josip Simon in Miha Bajda ter podporočniki Pr. Rajt, Ernest eterlin, Zvonimir Prikril, Franjo Dinter in Milan Prosen; s srebrno medaljo za vestno službo: orožniški narednik Ad. Böhm, avliatična podnarednika Anton Simenc in Stanko Drnovšek, orožniška korporala Alojzij Avguštin in Dane Poljak naredniki Slavko Guncar, Feliks Rus, Josip Kavčič in Ivan Velikonja ter podnarednik Ivan Kramarič, Stanko Fon, Edmond Globelink, Josip Ivnik, Ciril Pibernik, Alojzij Oblak in Evgen Stancer.

* **Odlikovanje.** Artiljerijski poročnik v Boji Kotorski, g. Božidar Kraut iz Novega mesta je prejel letni že drugo zlato odlikovanje za rednostno službo.

* **Izpremembe v državni službi.** V sodni službi so imenovani: pisarniška oficijala Avguštin Grejan in Jurij Karba za vodji zemljiške knjige pri okrožnem sodišču v Mariboru, pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču v Višnji gori Ivan Zagorac za višjega pisarniškega oficijala pri okrajnem sodišču v Mariboru. — V srednješkolski službi sta bila pomaknjena v višjo plačilno skupino profesorja Mirko Kmet in dr. Viktor Tiller v Mariboru. — Kancelist pri okrajnem sodišču v Ribnici Ivan Strehovec je trajno upokojen.

* **Študentski ljubljanski univerze — študenti.** Minister prosvete je podpisal odlok, s katerim dobe državno stipendijo sledeči študenti ljubljanske univerze: Na prvi fakulteti Matija Primus, Josip Mihelak, Bogdan Merhar, Milan Senekovič, Josko Dolenc, Ciril Golouh, Anton Konjar, Zvonimir Buljevič, Boris Kremec in Rudolf Podpad. Na tehniški fakulteti: stavbni inženjer: Vladislav Eteršek, Nikola Jankovič, Igor Lončar, Evžen Poniž, Jože Telnik, Branko Lončarič, Jaroslav Černigoj in Žilvo Zumer na strojnem oddelku: Miroslav Andolšek, Pavel Gasperin, Slavko Gorjup, Janko Hafner, Ivo Kleinschrott, Giorge Kostj Anton Kuhelj in Anton Turk. Na medicinski fakulteti: Jernej Černa, Stane Jerob, Slavko Prevec, Anton Travirka in Avgustin Rutar.

* **Himen.** Gosp. inž. Milan P. A. in se je večer popoldne poročil z gospodico Nado Grudnova. Bilo srečno!

* **Smrti kosa.** Dne 1. t. m. je umrla v Sp. Šiški gospa Katarina Kureč, učiteljica v pokolu. Pokojnica je s svojim pokojnim soprogom nadležilem mnogo let neumorno in nesebično delovala na narodnem polju v Istri. Pogreb se bo vršil danes, ob 14.30 iz Zadruga doma k Sv. Križu. — V Globokem pri Brezicah je preminil nenadno smrti učitelj g. Avgust Tominc, ugleden in splošno priljubljen ter vesten šolnik. Pogreb bo danes, ob 9. dopoldne. — V Ljubljani je umrl dne 1. t. m. po kratkem trpljenju g. Anton Komatar, trgovec in posestnik valičnega mla in žage v Škofji Loki. Pokojnik je bil zelo podjeten in sposoben trgovec ter prijeten družabnik. Njegovo truplo prepeljejo iz Ljubljane v Škofjo Loko, kjer je položil danes, ob 16. uri k večerni pokoliti. — O. kapetanu Rudolfu Juvancu v Celju je umrl dne 1. t. m. šletni sinček Vojko. Pogreb bo danes, ob treh popoldne iz Benjamina Ipavčeve ulice št. 2. V Ljubljani je umrl večerj po dolgi bolezni

g. Josip Senk, skrben oče in blag soprog. Pogreb bo v ponedeljek, ob 3. popoldne iz Belweisove ceste št. 24. Blag jim spomin, žalostim naše iskreno sožalje!

* **Fortunat Kurnik.** Včeraj popoldne je preminil v D. M. v Polju po daljšem bolehanju v starosti 61 let, splošno znani revident pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, g. Fortunat Kurnik. Pokojnik je bil marljiv dopisnik našega lista, samostojna demokratska stranka pa je izgubila z njim enega svojih najboljših zvestih in navdušenih pristavev. Pokojni Kurnik je bil mož poštenjak. Človek odkritega značaja in neomajen pristajal jugoslovenske ideje. Bil je sm dobro znanega sodelavca »Slovenske Bčele«, »Zgodnje Danice«, »Novice itd. Vojteha Kurnika. L. 1888 je stopil v železniško službo ter služboval na Dunaju, v Trstu, Št. Petru, Postojni in v Zalogu, kjer je bil decembra meseca 1914, na podlagi tajne ovadbe aretiran in interniran na ljubljanskem gradu in v Gradcu, kjer si je tudi nakopal ka bolezn, ki ga je položila sedaj v grob. Le slučaj se ima zahvaliti, da ga ni takrat doletela usoda onih, ki počivali še sedaj na Suhem bazarju. Pokojni Kurnik se je poštvalno udeleževal pri vseh narodnih društvih in pri Sokolu. Ob priliki 25 letnice CMD je izdal in založil brošuro »Kralj Rastislav in Sveti Ciril«, katere avtor je bil njegov oče Vojteh in daroval vso naklado Ciril Metodovi družbi. L. 1918. je bil reaktiviran in dodelan zadnja leta direkciji državnih železnic v Ljubljani. Pogreb se bo vršil v ponedeljek, ob 14. uri iz D. M. v Polju na pokopališču v Sv. Križu v Ljubljani, kondukt pa se razvije ob 15. uri pri sv. Petra cerkvi. Naj mu bo lahka jugoslovenska zemlja, ki jo je tako iskreno ljubil, žalostim naše odličnostno sožalje!

* **Novoletni pozdrav francoskega in češkega generalnega štaba.** Načelnik našega glavnega generalnega štaba, armijski general Pašič, je prejel od načelnika francoskega glavnega generalnega štaba za novo leto sledečo pristožno brzojavko čestitko: »Prosim vas, da ob priliki novega leta sprejmete najiskrenejše želje, ki jih gojim za vas in za hrabro vojsko Srbov, Hrvatov in Slovencev. General Dehne, načelnik glavnega generalnega štaba. Brzojavko podobne vsebine je poslal za novo leto generalu Pašiču tudi načelnik češkoslovskega generalnega štaba.

* **Za državno dobavitelje.** Znano je, da se je do sedaj pri vseh državnih nabavah odtegoval 1% od nabavne svote v korist nabavilnim zadrugam. Ker je poteklo pet let tekom katerih se je moralo po zakonu o nabavilnih združenjih državnih nameščenec odtegovati za znesek v korist posebnega fonda, se je odtegovanje s 1. januarjem 1926. ustavilo.

* **Važnost volilnega imenika za Delavsko zbornico.** V tem našem članku v noveletni številki je pomotoma izostala vrsta, ki tolači posamezne postavke objavljene tabele Prve številke (rimske) značilno mezdni, oz. zavarovalni razred, druge številke dnevni zaslužek in tretje zavarovano mezdo. Tiskovno napako, da znaša posmrtnina v 17. razredu 200 Din, dočim znaša v resnici 1200 Din, so čitatelji lahko sami popravili.

* **Za skrajšano (dogovorjeno) brzojavko** je plačati posebno pristojbino. Poština uprava je na osnovi čl. 33. točka 2 pravilnika za brzojavno službo upravičena zahtevati, da so v naslovu vsake brzojavke vsi potrebni podatki, ki omogočajo redno dostavo brez posebnega iskanja in povpraševanja v naslovnem kraju. To velja za brzojavke z navadnim naslovom. — Na osnovi čl. 54 tega pravilnika pa je naslov tudi lahko skrajšan (dogovorjen). Razume se samo po sebi, da mora naslovnik, ki hoče dobiti brzojavke s takim, nepopolnim (skrajšanim ali dogovorjenim) naslovom, odškodovati pošto upravo za posebno poslovanje in potrebno pozornost s takimi brzojavkami in za besedne pristojbine, za katere je uprava pri tehkih brzojavkah pripravljen. Zato mora skrajšani naslov, pod katerim želi dobiti brzojavko, dostavni pošti prijaviti ter plačati predpisano pristojbino.

* **Brezplačen vizez za Švico.** Švicarski konzulat v Zagrebu razglasi: Po naredbi zveznega justičnega in policijskega departementa v Bernu se bo odšel za potovanje v Švico dejal brezplačen vizez vsem onim železniškim, poštanim itd. uradnikom ki bodo potovali v Švico po službenih opravilih. To velja tudi za člane njih rodbin, če bi z njimi potovali.

* **Prvi dvorini ples** se bo vršil dne 9. januarja, na rojstni dan kraljice Marije. Kakor običajno, se bo vršil pozneje še en dvorini ples in bodo torej povabljeni razdeljeni v dve skupini.

* **Orožne vaje rezervnih oficirjev.** Sredi prihodnjega meseca bo večje število rezervnih oficirjev vpoklicanih k orožnim vajam. Vaje so bodo vršile v sarajevski okoliščini ter bodo trajale dva meseca.

* **Strokovni izpiti za pošto službo.** Po odloku ministrstva in brzojavna morajo pripraviti II. in III. kategorije napraviti državni strokovni izpit iz stroke, v kateri služijo kot pripravniki. Pripravniki II. kategorije, ki služijo na poštah polagajo izpit za p. t. činovnika oziroma za pošto, brzojavno

Trgovske knjige in vse pisarniške potrebščine priporoča M. TIČAR, Ljubljana

Reklame

ne potrebuje

O. Bernatovič

ker se blago radi svoje kvalitete in cene samo priporoča.

In telefonsko službo, oni pa, ki služijo na direkaciji, izpit za pisarja in sekretarja, oziroma za nižjo administrativno službo; oni, ki služijo v računskem in kontrolnem oddelku direkcije, pa izpit za računsko, knjigovodstveno in blagajniško službo. Pravtako morajo napraviti državni strokovni izpit tudi pripravniki III. kategorije iz stroke, v kateri služijo.

* **Zakon o pobijanju draginje.** V ministrstvu za socialno politiko je bil te dni dovršen načrt zakona o pobijanju draginje. Načrt bo v najkrajšem času predložen ministrskemu svetu.

* **Sarajovo brez vode.** V Sarajevu je v Silvestrovi noči počila na Trebeviću glavna cev sarajevskega vodovoda. Mesto je bilo zato do naslednjega dopoldneva brez vode.

* **Finančni stražnik ustrelil divjega lovca.** V okolici sela Kamen v Dalmaciji je te dni finančni stražnik zalotil nekoga Marovića v tujem lovišču. Ker je divji lovec začel bežati in se tudi na klice ni ustavil, je stražnik streljal za njim in ga zadel v glavo. Lovec je obležal mrtve.

* **Beg nevarnih kaznivencev iz vojaških zaporov.** Iz vojaškega zapora v Skoplju so te dni pobegnili uklenjeni vojaški kaznivenci bivši narednik Miloš Karadžić podnarednik Alojzij Čerm in redov Jovan Rakić, ki so bili obsojeni zaradi vlomov in tatvin. Izsledovanje ubežnih kaznivencev se je na vse strani takej pričelo, vendar doslej brez uspeha.

* **Razpisana zdravniška služba.** Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje vnovič službo pogodbenega zdravnika za Gornjo Radgono. Interesenti se opozorjajo na razpis v »Uradnem listu«.

* **Pri komandi ljubljanskega vojnega okrožja** je razpisano službeno mesto dnevni čarja z mesečnimi prejemki od 1200—1500 Din. Reflektira se samo na upokojene častnike, ki so že delovali pri vojnem okrožju oziroma v drugih administrativnih pisarnah. Na stop službe takoj. Prejemki se računajo od dneva zaposlenja. Reflektanti naj se osebno ali pismeno javijo komandantu ljubljanskega vojnega okrožja, vojašnica vojvode Mišića, II. nadstropje, soba št. 69.

* **Odvetnik dr. Barbot** v opazovalnici. Ka kor javljajo iz Zagreba, je policijsko ravnanje odvetnika dr. Barbota, ki je bil zaradi raznih malverzacij aretiran, poslalo v bolnico na opazovanje, ker so zdravniki menili, da ni odgovoren za svoja dejanja. Škoda v znesku 50.000 dinarjev, ki jo je dr. Barbot povzročil svojim klijentom, je poravnana.

* **Prijava inozemskih uslužbencev.** Inspekcija dela v Ljubljani službeno objavlja: Vsi delodajalci, ki zaposlujejo inozemske osebe (ročne in duševne delavce) se v smislu ministrskega razpisa pozivajo, da nemudoma nakasneje pa do 15. januarja predložijo inspekciji dela točne sezname vseh inozemcev, ki so bili dne 1. januarja 1926. pri njih zaposleni. V teh seznamih treba posebej čiti one inozemske delavce, oziroma nameščenec, ki so srbsko-hrvatske, ali slovenske narodnosti. Dajejo je treba posebej navesti tu di ruske begunce, zaposlene dne 1. januarja 1926. v njihovi službi. Prijavitelj treba vse inozemske delavce, gospodinske in gospodarske uslužbence, vajence, uradnike, nameščenec itd. brez oziroma, da si se zanje po skrbeli uradno dovoljenje za zaposlenje ali ne Neopravičena opustitev ali zakasnitev, oziroma predložitev nepravilnih in nepopolnih seznamov se bo kaznovala v smislu zakona o inspekciji dela v občutno denarno globo.

* **Konec brodarskega sindikata.** S 1. januarjem je bil v našem rečnem prometu uveden nov režim. Direkcija rečne plovbe ministrstva saobraćaja je prevzela vse državne brode in plovne objekte. Povodim odcepitve iz brodarskega sindikata, ki sedaj ne obstoja več, je Srbsko brodarsko društvo vselo svojih osem ladij, od katerih so štiri potniške. Le za eno ladjo obstoji med državo in društvom še spor. Prvi parnik v državni službi je bil spuščen v promet na liniji Beograd-Zabrežje. Na črti Beograd-Pančevovo vozijo ladje trikrat dnevno. V kratkem pride iz Nemčije nova ladja »Kraljica Marija«, ki bo vzdrževala promet med Beogradom in Pančevom.

* **Ptuj je imel dva Silvestrova večera.** »Čitalnice« v Narodnem domu in nemškega pod imenom »Männergesangsverein« v Društvenem domu.

* **Zbirališče Slovencev iz Beograda in Zemana** je v hotelu »Balkan«, Zemun, Zitni trg 5. Hotel, ki je sedaj v slovenskih rokah je preurejen in je bil otvoren na Silvestrovo 1925. P. t. gostom na razpolago prvovrstna domača kuhinja, izborna plača in slovensko časopisje. Nahaja se v središču mesta in v neposredni bližini pristanišča. Postrežba točna, cene solidne. Posebna priljubljenost za družabne večere zaključnih družb po naročilu.

* **Mobilizacija** — vseh lovcev, njihovih prijateljev in prijateljic se vrši v torek, 5. t. m. v Kranju v Narodnem domu. Ta dan si uamurava ogledati strume čete lovcev naš pokrovitelj g. veliki župan dr. Baltič. Poglavar slovenskih lovcev, predsednik lovškega društva je tudi že obljubil svojo udeležbo. Prijavilo se je dosedaj že nad 1000 lovcev iz vseh kraljev Slovenije, vendar med njimi pogrešamo še mnogo prijateljev, ki se še niso odzvali našemu pozivu. Vabljeni so vsi oni, ki ljubijo našo lovsko družbo, vsi, ki hočejo preživeti prijetno veselo noč v Narodnem domu, kjer je preskrbljeno za »lovsko prenočišče« do ranega jutra in kjer najde zavetišče več tisoč ljudi. Tudi najrazličnejše zabave ne bodo manjkale — ples, petje, streljanje in srečolov mudi priliko, da se vsakdo razvedri, razen tega pa ako

KUNEROL

100%na čista mast iz kokozovih orehov, zajamčeno izčiščena in higijenična,

se zopet dobiva v vsih trgovinah.

„Straussus zadnji valček“

(Bankrot Dunaja.)

ANITA BERBER!

Pride v kino »Dvor«.

ima srečo odnese se lahko domov za malenkostnih pet dinarjev prvovrstno Hammerles dvocevko brezpetelinko ter še razne druge puške najboljših znamk in različne lovske okraske in potrebščine. Samoočebni je umevno, da ne bo manjkalo izbranih okrepčil, še manj pa izvrstne glače, brez katere si je nemogoče predstavljati vsega lovca. Zatorej 5. januarja vsi na »Prvi gojenjski lovski ples« v Kranj. 2403-r

* **Knj damskih frizerj** v vlasuljaru v Zagrebu priredjuje dne 10. januarja v Jeronimski dvorani Trg L. br. 18. nagradno čestljanje, spojeno sa izložboh brijaških in vlasuljarskih potrebščin, parfumerijom in modnim stvarima. Pozivaju se svi damski frizeri (ce) poslodavci i pomoćnici na sudejlovanje. Prijave in informacije daje Šimunić, Illica 71. 6

* **Vsi gospodje strmiljo,** kako dražestno, in zapeljivo izgledajo ljubke dame v čevlji in nogavicah, znamke »Volke«. Prodajalna samo v Ljubljani, Krekov trg 10. 1461

* **Znano renomirano restavracijo in hotel »Lovački rog«** v Zagrebu je s prvim januarjem prevzel g. Anton Tonejc, lastnik kavarnarstva v Ljubljani in bivši voditelj restavracije kolodvorske restavracije v Zidanim mostu. 2

* **Samomor ruskega generala** v Skoplju. V petek popoldne se je obesil v Skoplju bivši ruski general Dimitrije Lohmotov, rodom iz Kriva. V Rusiji je bil zelo bogat in ugleden oficir. Po revoluciji je pobegnil v Srbijo in je bil pomožni nameščenec monopolne uprave v Skoplju. Približno pred enim mesecem je začel kazati znake velike nervoznosti in duševnega razkroja. Že pred kratkim se je hotel vreči pod viak kar pa so ljudje preprečili. Natančen vzrok njegovega samomora ni znan, domneva pa se, da je izvršil svoje dejanje v duševni zmedenosti.

* **Aretacija razpečevalcev ponarejenih tiščakov.** Preiskava proti razpečevalcem po narejenih novčanic je dovela že do pozitivnih rezultatov. V Brnu na Hrvatskem je policija aretirala tri osebe, ki so poskušale spraviti potvorne tisočake v promet. Treba je izslediti še Petra Čara iz Zagreba, ki je bil za katoliški Božič v Zagrebu, 28. decembra pa je pobegnil v neznan smeri, čim je zvedel, da ga zasledujejo. Preiskava je dalje ugotovila, da je v kovčeku, ki ga je ostavil Mato Mađunić v Novi Gradski ob priliki bega, 7 tisoč novčanic dveh vrst.

* **Tragična smrt.** Iz Turjaka nam pišejo: Žalostno smrt je našel pod kolesi graščinskega voza Jakob Možek iz Turjaka, ko je na Miklavžev večer nesel domov otrokom darila. Na potu so pridrevli za njim graščinski konji, ki so nekoliko gluhega nesrečnega podrti na tla in vlekli kakih 700 m za seboj. Slučajno sta konja brzo zavila in Možek je

končno odletel v jarek. Mimoidoči so ga takoj penesli v bližnjo hišo in mu nudili prvo pomoč, vendar pa je že čez dva dni vsled težkih poškodb izdihnil. Obraz je bil tako pobit, da ni bilo na njem niti za prst zérave kože. Prsa so bila vsa strta in prsni koš polomljen. Na telesu so se celo poznali od-tisi konjskih kopit. Pokojnik je bil prava turjaska korenina in splošno priljubljen med prebivalstvom.

* **Polom virovitiške hranilnice.** Pri okrajnem sodišču v Virovitici kot trgovskom sodišču je razglašen konkurz nad celokupnim premoženjem »Virovitiške hranilnice«. Uradni prostor hranilnice so započeli. Konkurz je bil razglašen na zahtevo upnikov in vlagateljev, ker jim hranilnica že poldrugo leto ni več izplačevala viog. Koliko znašajo pasiva, se točno še ni moglo ugotoviti. Med vlagatelji hranilnice je zavladalo veliko vznemirjenje.

* **Neznana utopljena pri Zagorju.** Dne 30. decembra je žandarmerijska patrulja iz Zagorja potegnila iz Save neznano utopljeno, staro okrog 26 let. Utopljena ženska je bila srednje postave, okroglega obraza, kostanjavih las. Obležena je bila v slabo zelenkasto krilo, belo srajico in obuta v črne nogavice in čim-čevlje z visokimi petami. Neznanka je imela na desni roki zlat poročni prstan. V vodi je ležala že dalje časa.

* **Najdeno truplo pri Poljsniku.** Dne 29. decembra 1925. so opazili ljudje v Savi pod vasio Renke pri Poljsniku truplo 6 do 8 let stare utopljene deklice, ki so je izvežli na suho. Deklica je bila obuta v črne dobre čevlje in nogavice, sicer pa je bila gola, ker ji je voda obklo brčkone odrzala od telesa. Truplo je moralo ležati po mnenju zdravniške komisije v vodi že nad mesec dni, ker je bilo že močno razjedeno.

* **Velik požar v Medjimurju.** Med postajama Čakovce in Središče je na novega leta dan izbruhnil vsled iskre iz lokomotive velik požar, ki je popolnoma uničil največje poslopje državnega posostva, ki leži ob tej progi. Posostvo je lastnina prosvetnega oddelka v Zagrebu. Škoda znaša nad 300 tisoč dinarjev.

Srečno novo leto

Želi vsem trdika

Fran Lukič

Ljubljana, Pred škofijo 19

Iz Ljubljane

u— **Službeni ljublj.** Gospod Kamilo Mikč, prokurist tukajšnje potrošnične zavarovalnice »Croatia« praznuje danes 25-letnico svojega službovanja pri zavarovalnici »Croatia« ter mu ob tem redikom jubileju želimo še dolgo vrsto zdravih in srečnih let.

u— **Viši potresa na ljubljanskem gradu.** Stanovalec z gradu nam poroča: Potresni sunek na Novega leta zvečer je v treotku razburil vso grajsko kolonijo. Dasi jo bilo posilvestrovanje, vendar je vse duhove ne-nadoma dvignilo k mračni negotovosti Grad se je na vseh delih s slisnim turobnim bobnjenjem zamajal, tako da so nekatere stenske zlasti ženske v prvem strahu pribžale na dvorišče in čakale nadaljnih posledic Šele čez nekaj časa, ko je skrb in strah zabrisala dobra volja ostalih, so šle v stanovanje. Zjutranj sunek je bil komaj občutljiv in so ga opazili le nekateri.

u— **Planini!** Odbor društva »Soče« objavlja, da se vrši predavanje dr. Oblaka o Siciliji in Etni v torek 5. t. m. Začetek točno ob pol 9. zvečer v salonu pri »Lovcu«.

= VINA =

lastnega pridelka

K. DVORNIK, SPLIT

Zasl. M. Ravtar, Ljubljana.

Fantom pariške

opere

Kaj pravite na to?

ako se pogledate v ogledalu in Vam začne Vaš obraz in lasje delati skrbi. Za pravo

nogo Vaše polti, Vašega obraza in Vaših rok ter za popolno nego las dobite dva prekušana proizvoda. Poznavalet pravilo: od dobrega najboljši! I. Fellerjeva prava kavkaška Elsa pomada za obraz in kožo, črna

mladost in lepoto, ter je najmočnejšega delovanja zoper pege, sojode, nečisto polt, rdeče in hrupave roke. Z redovito masažo se odpravijo tudi gube in obraza. II. Fellerjeva močna pomada za lase odstranjuje

perihlaj, preprečuje izpadanje las in prarano osiveost, krhke lase napravi mehke in voljne. Cena obeh pomad je enaka. Za poizkus 2 lončka od ene vrste ali po en lonček od obeh vrst, Elsa pomad že obenem

z zavojnitno in poštnino za 38 Din, ali samo proti naprejšnjemu denarju, ker je po povzetju poštnina za 10 Din višja. Naročila nasloviti: Iekarnarju Eugen V. Fellerju v Stubič Donji 245, Hrvatska.

VII. medicinski elitni ples!

Opozorjamo »Sočane« in prijatelje, posebno pa planince, da se udeležijo velenzanskega predavanja, ki sega daleč čez okvir navadnega potopisa. Vstop je vsem prost.

u— **Ceskoslovenska Obec v Ljubljani.** V nedeljo loutkovski predstavi »Dlouhy, široky a bystrozraký«. Zač. o pol 8. odp. u Skrušnyh. 2467

u— **Zanimivo predavanje.** Klub trgovskih akademikov priredi v ponedeljek, dne 4. januarja v prostorih trgovske šole na Kongresnem trgu predavanje z naslovom: Problem trgovskega šolstva. Predava g. Franjo Škrlj, profesor na trgovski akademiji. Opozorjamo naše občinstvo na to interesantno predavanje, ki zasluži vsestransko pozornost. Začetek ob 8. uri zvečer.

u— **Tretji ples »Jadranske straže«.** Večer pred Sv. tremi kralji se bo vršil v hotelu »Union« velik ples »Jadranske straže«, ki obeta biti eden izmed najlepših v sezoni. Vsa dvorana bo spremenjena v našo divno riviéro s prihajajočimi bojnimi ladijami v ozadju. Kot posebno bodo na krasi ples s lampijončki, ki bo obsevan s pravimi pomorski žarometi in bo nudil krasno sliko za plesalce in gledalce. Ob morski obali bodo pristane istrjanske in dalmatinske gostilne, kakor tudi kavarnice in slaščičarne, kjer se bo točila najboljša kapljica. Za povzdiško pokrajino in razpoloženja, maske dobrodošle. Ker je čisti dohodek namenjen v najbližjo patriotično svrhe, se pričakuje vsestransko veliko udeležbo. Pričetek ob 20. uri, vstopnina 15 Din.

u— **Razglas.** Dne 4. januarja ob 10. dopoldne se bo na javni dražbi v skladišču Ljubljana gl. kol. prodalo 12 vozovov drv za kurjivo. Drva se lahko ogledajo med uradnimi urami na postaji Ljubljana gl. kol. — Skladiščno vodstvo. 2465

u— **Plesne čevlje.** najlepše, samo pri »Volka« nasproti Mesinemu domu.

u— **Mestna Orjuna na Viču** priredi na praznik dne 6. januarja v dvorani Sokolskega doma na Viču svoj družabni večer s sledečim sporedom: himna, recitacija, balet, komični nastop, šaljiva pošta in ples. Vstop prost. K mnogostevilni udeležbi vabi vse prijatelje in somišljenike našega pokrata Orjuna Vih. Glince. Zdravo! 2474

u— **Najnovše bluze, otroške in damske obleke,** priporoča Kristof-Bučar, Stari trg št. 9.

u— **Društvo trgovskih pomikov in zastopnikov za Slovenijo** v Ljubljani ima danes, ob 9. dopoldne v restavraciji »Ljubljanski dvor« v Ljubljani svoj II. redni občni zbor.

u— **Ranjenec na cesti.** Čevlarski pomočnik Jakob Cerar je na novega leta večer opazil pred vožo gostilne Bučar na Poljanah cesti neznanega človeka, težko ranjenega na glavi. V ranjencu so pozneje spoznali ljudje 33 letnega delavca Matevža Korošca iz Štepanje vas, ki je v veži padel in si prebil lobanjo. Ponesrečenca so prepeljali z rešilnim vozom v bolnico.

u— **Policijske prilive.** Od petka na soboto so bili prijavitelji policijski sledeči slučaj: 1 tatvina, 1 pomeverba, 4 prestopki kaljojnja nočnega miru, 1 poškodba tuje lastnine, 5 prestopkov cestnega policijskega reda, 1 prestopok obrnega reda in 1 prireditev z grobo brez dovoljenja. Dalje je bilo izvršenih več aretacij radi piljanosti.

Šjudska hrana

bodo postale »Pekate«, to reče vsak, ki sliši kako se hvali okusnost in tečnost teh izbornih testenin. Spoznati pa mora vsak vse te vrste, da izbere ono kar mu ugaja.

Iz Maribora

u— **Gia. Mitrovičeva** zopet v Mariboru. Kakor doznamo, je intendant Narodnega gledališča povabil operno pevko gospo Ančico Mitrovičovo na dvodnevno gostovanje v Maribor za 10. in 11. t. m. Prijatelji gledališča bodo gotovo lektreno pozdravili vest, da zopet slišijo ljubljeno pevko v mariborskem gledališču.

u— **Sprememba vremena.** Dočim je bila Silvestrova noč še mila in jasna ob luninem svitu, se je tekotom naslednjega dne nebo zablajilo in ozračje tako ohladilo, da so danes zopet obule snežene čevlje.

u— **Še nova kavarna?** Tudi v palači Pokojniškega zavoda na Kralja Petra trgu bodo baje namestili veliko restavracijo in kavarno, ko bo posloplje dograjeno. Bodočnost bo pokazala, kako bodo ta razmah gostin in kavarn prenesle mariborske denarje. Dejstvo je, da uspevajo doseči v Mariboru najbolj gostilne s nizkimi stopli, brez ventilacije in s kapljico za »Weinbeserje«. Vsi tkzv. boljši lokali hrajajo in zevajo praznote. Buteljke so tudi že davno agnile iz kavarn, nagnali jih je cenejša kupacice.

u— **Akademski ples** dne 5. januarja obeta biti ena najlepših prireditvev v sezoni. Tehnične priprave vodi častni damski komitej. Posebnost na tem plesu bo salonski orkester. Za vriske strokovnjake je pripravljena izvršna lutomerska kapljica.

u— **Cena mesa.** V ponedeljek, dne 4. januarja ob 8. ure dalje se bo na prosti stojnici v uti pri mestni klavnici prodalo približno 200 kg svežera svinjskega mesa s slanino vred po 12 Din za 1 kg. Prodaja samo na konzumente po 1 do 2 kg.

u— **Razpisano strojniško mesto.** V moški kaznišnici v Mariboru je razpisana služba strojnišča v III. kategoriji uradnikov ali ev.

mesto zvanika. Prosilci morajo biti izučeni v elektrotehniški stroki, imeti izpit za službo pri parnih kotlih in morajo biti sposobni nadzorovati in popravljati parne, vodovodne, kurilne, strojne, mehanske in signalne naprave. Prošnje je treba vložiti do 15. januarja pri ravateljstvu.

Iz Celja

u— **Novo leto.** Novega leta dan je bil v Celju in v vsej bližnji in daljni okolici uprav pomladanski. Kdorkoli ni bil popoldne po predstvi Silvestrovi noči potreba po čitka, je šel na svetlo uživati toploto dneva in zlati nasmeh sonca. Narava je nudila res čisto pomladansko sliko. Ptice pevke so se oglašale kakor bi slusile vigrad, na grajskih razvalinah je leno ležal in zadovoljno mežikal martinček, slabo orijentirani čmrlji je ne napol pijan od zimskega spanja zaletel pod mlo nebo in je zadovoljno mrmraje krožil okoli grmovja. Gotovo je iskal cvetja, a ker ni našel primernege, se je zopet umaknil s svojo nerazumljivo pesmijo. Toplota je bila tolika, da so celo komarji — košenjariji prišli na dan. Plesali so svoje kolo, dokler jih ni umikajoče so sonce opozorilo, da je čas hit spat. — Zvečer pa je Celjane ostrašil potres. Tisti, ki niso nikdar z ničemer zadovoljni in ki bi vse drugače in boljše napravili, če bi imeli besedo in moč, trde, da to leto ne bo nič kaj pridno. Prvi je baje konec svetlega leta, potem se novo leto začneja v petek, kar znači slab začetek in končno nas je že takoj prvi večer po lepem sončnem dnevu opozoril potres, da so se silnejši močisti nego je človek. — To nas še tolaži, da vemo, da si torej itak ne moremo sami krojiti usode...

u— **Občni zbor invalidov.** Udrženje vojnih invalidov, podružnica Celje, vabi svoje člane in članice na svoj šesti redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 3. januarja ob devetih dopoldne v mali dvorani Narodnega doma v Celju.

u— **Državna krajevna zaščita dece** in mladine v Celju ima svoj redni občni zbor v četrtek dne 7. januarja ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Spored: Poročilo odbora in računskih pregledovalcev, volitev odbora in slučajnosti. Prihiteji in dobrotniki naše uboge dece prav ljud ne vabi obzor.

u— **Zanimost in zloba.** Že nekaj tednov se dogaja, da najdeš na cesti od Voglajne do Skalne kleti od zemljišču, ki ga rabijo atletiki za svoje vežbe in predstave, po več metrov dolge del plota na tleh. Iz desk molijo zarjaveli žebliji in vmes se vije bodkasta žica. Po tem ti pa pride kdo in prisloni plot na živo mejo, da ga zopet kdo drug prevrže po tleh. Te dogodke opaža vsak, kdor hodi mimo. Le »merodajnega« činitelja ni blizu.

u— **Bo ali ne bo?** Zadnja huda povodenj je razdrila in odnesla veliko brv preko Voglajne za kurilnico. In sedaj, ko tega mosteca ni več, se šele vidi, kako je bil potreben. Kdor bi rad šel od carinarnice proti skalni kleti, na stari grad, ali na hrib k samostanu, mora iti k saviškemu mostu in od tam po mestu k pošti, pa od tam pod železnico v Zavodno. Zdi se čisto nemogoče, da bi Celje ostalo brez te brvi. A sedaj, ko ni prehoda se še celo dogaja, da pride kak posameznik do Voglajne in se šele tam obrne, ko vidi, da ne more naprej. Pa bi vsaj kakor opozoritev namestili na primerem kraju!

Ali že veste?

Mont Everest ekspedicija na vrhunec sveta pride v kino »Dvor«.

Iz Trbovelj

u— **Za sodnijske dneve v Hrašniku** je storila občina vse potrebne korake po gentu g. Vodušku. Vpeljavo sodnih dni v Hrašniku bodo pozdravili z veseljem pač vsi Hrašničani brez izjeme.

u— **Podružnica Jugoslav. Matice** priredi nočjo ob 19. pri Forteu ljudsko veselico.

u— **Na današnjem izrednem predavanju** Ljudske visoke šole bo govor o ženi v zgodovini človeštva, na kar opozarjamo zlasti trboveljsko žensstvo.

u— **Občnega zbora kraj. org. SDS** ob 16. popoldne se udeležijo kot zastopnik centralo g. ravatelj Jug iz Ljubljane.

Iz Primorja

u— **Smrtna kosa.** V Gorici je preminula ga. Terezija Lehanova, soproga svetnika g. Lehana. Pokojnici večni mir, preostali našo sožalje! — V Trstu je umrla Josipina vdova Pičkanec, roj. Pertot. Bila je 78 let stara. Pokopali so jo v četrtek pred novim letom. N. v. m. p.

u— **Smrt tržaškega menjalničarja Grega.** V Cortini d'Ampezzo je pri smučanju smrtno ponesrečil tržaški menjalničar Attilio Grego. Dne 27. decembra je odšel s svojim svakom Filipijem v Val Gardeno. V neki so teski se je vsul nanj snežni plaz ter ga zavel kakih 200 metrov daleč. Kamenje, na katerega je plaz prinesel Grega, je nesrečnika tako poškodovalo, da je podlegel ranam. Tržaška borza je v znak žalovanja za pokojnikom prekinila poslovanje za četrte ure.

u— **Volilna okrožja v furlanski pokrajini.** Furlanska (videmska) pokrajina bo po novem volilnem zakonu razdeljena na 14 volilnih okrožij. Dve okrožji obsegata izključno slovensko ozemlje. To sta Ajdovščina ter Idrija. Slovenski volilci se nahajajo tudi v področju goristiške volilnega okrožja, kjer pa je večina že italijanska.

u— **Zamujena priložnost.** Tržaški tatovi so bili na Silvestrovo prošlega leta silno agili. Vlomili so v blagajno trgovske trditke »Adriatic« na trgu Vittorio Veneto ter jo odprli s ponarejenimi ključki. Ko so prišli do bankovcev v znesku 3000 lir, so denar

pobrali ter jo popihali. Pustili pa so v blagajni večji znesek — 160 tisoč lir, ki je ležal v zgornjem predalu. O tatovih ni ne duha ne sluha.

u— **Časnikarji v Jul. Krajini člani fašistovske novinarske zveze.** Zveza časnikarjev v

Julijaki Krajini je pod pritiskom aktualnih političnih razmer pristopila k fašistovskim sindikalnim korporacijam.

u— **Revizija šoferskih patentov.** Tržaška prefektura je podaljšala rok za revizijo šoferskih patentov do 28. februarja 1926.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Nedelja, 3. ob 15. »Kraljične Vidke kresna noč«. Otrška predstava po znanih cenah. Izv. Ob 20. »Pegica mojega srca«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Ponedeljek, 4. »Veronika Deseniška«. E. Torek, 5. Zaprto.

Sreda, 6. ob 15. »Veronika Deseniška«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. ven. Ob 20. »Druga mladost«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Četrtek, 7. »Krpna mlajši«. C. Petek, 8. »Druga mladost«. B. Sobota, 9. ob 15. »Pegica mojega srca«. Dijaška predstava po znanih cenah. Izv.

Ljubljanska opera

Nedelja, 3. ob 15. »Manon«. Ljudska predstava po znanih cenah. Ob pol 20. »Srce iz letca«, »Poziv na ples«, »Capriccio Espagnole«. Balet. Znižane cene. Ponedeljek, 4. Zaprto.

Torek, 5. »Povratka«, »Favorna noč«, »Sv. tova«. A. Četrtek, 7. Zaprto.

Nedelja, 3. ob 15. »Orfej v podzemlju«. F. Sobota, 9. »Vihar«. Simfonična pesem za veliki orkester, soli in zbor. Koncert v veliki dvorani »Uniona«. Začetek ob 20.

Ljubljansko marionetno gledališče

Nedelja, 3. »Tri želje«. M. Jaro: »Gašperček, čarovnik in zdravnik«, Poci: Gašper slikar. Prva predstava ob 15., druga ob 18. uri.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 3. ob 15. »Sumljiva oseba«. (Kuponi) Ob 20. »Gorenjski slavček«. D. (kuponi). Gostovanje g. Zupana basista ljubljanske opere. Torek, 5. »Zakleti grad«. C. (Kuponi).

Nedelja v ljubljanskem Narodnem gledališču. Danes v nedeljo sta v opernem in dramskem gledališču po dve predstavi. Popoldne ob 15. se poje v operi priljubljena in melodiozna Massenetaova opera Manon z go Lovšeto in g. Banovcem v glavnih vlogah. Zvečer ob pol 20. pa se plešejo trije baleti in sicer: Baranovičeva »Srce iz letca«, Webrov »Poziv na ples« in Rimskij Korzakova »Capriccio espagnole«. V drami igrajo popoldne ob treh otroci mestne osnovne šole in gojenke mestnega licea ljubko otroško igro »Kraljične Vidke kresna noč«. Igra je izredno zabavna. Zvečer ob 20. igra drama Mannersovo angleško veselotro »Pegica mojega srca«. Vse štiri predstave so ljudske in veljajo zanje znižane cene.

Viljinski koncert v Ljubljani. V četrtek, dne 7. t. m. priredi Glasbena Matica ljubljanska viljinski koncert slovite viljinske virtuozinje A. Ferrari. Umetnica vlija svetovni sloves ter je bila deležna na vseh svojih koncertih najlaskavejših ocen. Na koncert opozarjamo naše občinstvo tem bolj, ker je po daljšem presledku prvi viljinski koncert v letošnji sezoni v našem mestu. Koncert se bo vršil v Filharmonični dvorani ter so sedeži že v predprodaji v Matični knjižarni.

Simfonična pesnitev za veliki orkester, soli in zbor, delo Vitezlava Novaka »Vihar-Boure« se ponovi na koncertu v soboto, dne 9. januarja ob 20. uri v Unionski dvorani. Pred ponovitvijo tega znamenitega dela priredi ljubljanska Filharmonična družba v pevski dvorani Glasbene Matice v Vegovi ulici, na dan Sv. Treh kraljev, dne 6. januarja ob pol 11. dopoldne posebno predavanje, ki bo tolažilo to brez dvoma eno najznamenitejših del slovanske glasbene literature. Predavanje je prevzel skladatelj Emil Adamič, posamezna temata odnoso glasbene slike pa bo izvajal na klavirju dirigent Niko Stritof.

Marionetno gledališče »Atena« v Narodnem domu ima danes v nedeljo dve predstavi. Prva je ob treh popoldne, druga ob šestih zvečer. Na sporedu so »Tri želje«, zabavna dvodeljanka, ki je pri premijeri najlepše uspeła. Tel igri sledi nova slovanska lutkarska igra »Gašperček, čarovnik in zdravnik«, delo Mirana Jarca. Snovno prikazuje ta igra dvojni mod praznovorno množico, ki raje verjame lažnjivim pustolovcem kot pa resnim, čeprav suhoparnim prosvitljavcem — in mod zdravnikom, ki bi postal skoro žrtve, da ga ne reši bistroumni Gašper. Kot tretji komad je na vrsti Pocijeva zabavna enodeljanka »Gašper — slikar«. Vstopnice so dobre na dan predstave od 10. do 12. ure pred Malo dvorano Nar. doma in poi ure pred začetkom vsake predstave.

Premijera »Pegica« v Beogradu. Smoči, v soboto zvečer so imeli v beograjski dramati premijero Mannersove igre »Pegica«, ki je dosegla v Ameriki kolosalen uspeh ter se je šestokrat ponavljala. Tudi v Ljubljani je igra zelo usajala. Naslovno vlogo je igrala gdca Bobičeva, režiral je g. Rakitin.

Oslješka opera gre h koncu. Oslješka mestna občina je v letu 1925 samo 200 tisoč Din podpre za oslješko gledališče, medtem ko je zavod lani prejel še enkrat toliko, rabiti pa bi 600 tisoč Din, da se lahko ohrani opera. Radi skrajne suševneje pred Oslješko nevarnost, da bo opera popolnoma prenehala delovati.

Spomenica Janka Veselinovića. O priki proslave petindvajsetletnice smrti srbskega pisatelja Janka Veselinovića so bili dohodki tako obilni, da je sklenil odbor za proslavo izdati Veselinovićevo spomenico z gradivom, ki se bo nanašalo na utemeljitelja srbske ljudske pripovedke. Čisti dohodek spomenice je namenjen za Veselinovićevo spomenik.

Proslava Begovićevega jubileja v Novem Sadu. Gledališče v Novem Sadu je pred par dnevi proslavilo 25 letnico pisateljevanja dramatičar Milana Begovića. Uprizorilo je ob tej priliki tri vesele aktove Milana Begovića: Biskupova sinovica, Čajetna cesta in Čizak. Glavne vloge so igrali dame in gospode: Pregarčeva, Kranjčevićeva, Petrovičeva, Matičeva in Jovanovičeva ter g. Vasić, Dinić, Geo Kolašinec in Lazarević. Jubilaru je čestital v imenu novosadskega gledališča upravitelj zavoda dr. Branko Veljović.

Domača opereta na splitskem odru. V kratkem uprizorili gledališče v Splitu Iva Tjardovića opereto »Mala Floramya«. Ker je temu delu zajeta vsebina iz domačega sodobnega življenja, vlada v Splitu za premijero veliko zanimanje.

Dragoceno najdbe v Schubertovi zapuščini. Dunaški raziskovalec rokopisov skla datelja Schuberta je odkril doslej neznanu Schubertovo vokalno skladbo, ki spada med najpomembnejša komponistova dela v tej stroki. Istočasno se je Deutschu posrečilo odkriti nov Schubertov menuet. Za obe skladbi vlada v krogi nemških in inozemskih ljubiteljev glasbe veliko zanimanje.

Sokol

Jugoslovenski sokolski koledar za l. 1926.

JSS je tudi za letošnje leto izdal za svoje članstvo sokolski koledar, ki ga je uredil br. Miroslav Ambrožič. Uredba letošnjega koledarja se ne razlikuje od lanskoletnega. Zopet je razdeljen na tri dele, in sicer na koledarski del, strokovni del in statistiko.

Koledarski del ima vse, kar spada k praktičnemu koledarju, povrh pa še zgodovinski koledar, ki je za sokolske prosvetne delavce posebno praktične vrednosti. Poleg tega so v tem oddelku predpisi o koledarstvu in o poštnih pristojbinah ter pregled mer in uteži.

Strokovni del, ki sicer ni obsežen, je najzanimivejši zaradi lepih člankov in slik, ki jih vsebuje. Na prvem mestu je kratak životopis br. Adama Zamoyškega z izvrstno pogodono sliko. Br. Adam Zamoyški je starost poljske sokolske zveze in začasni predsednik zveze »Slovensko Sokolstvo«, ki je bila ustanovljena v njegovi palači v Varšavi lanske leto dne 14. avgusta. Br. Zamoyški je znan od leta 1924, tudi med jugoslovenskim Sokolstvom, ko se je prvič udeležil našega pokrajinskega zleta v Zagrebu in II. sokolskega sabora, kjer je bil položen temeljni kamen ustanovitvi slovanske sokolske zveze in je bil njemu poverjen mandat za pripravljajna dela. Svojo simpatijo, do jugoslovenskega Sokolstva je pokazal s posemom I. medletnim tekom v Beogradu v preteklem letu.

Naš neumorni in — lahko trdimo — naš najidealnejši Sokol, naš starosta br. Gangi je napisal za letošnji koledar svojo sokolsko oporoko. To je vsoka pesem v nevezani besedi sokolskim bratom, sestram, naraščajo in dolet domovini. Da bi jo prečitali vsi, ki jim je resnično mar napredek Sokolstva, da bi se posloabili v krasne besede in lepe nauke brata staroste pa bi se nikdar ne polavile v naših vrstah ene grde napake, ki ogrožalo razdreti in razrahljati vezi sokolske. Čisti srce brez zahrbtnosti in intrige, a pravo sokolsko ljubeznijo prožete hratje in sestre, ki jim je visoka ideja Tyrševega bratstva zvezda vodnika, bodo dosegli uspehe v naši organizaciji. Ti bodo poklicani, da vodijo krmilo naše ladje, zakaj brez bratstva in ljubezni v Sokolstvu ni mesta. Več sokolskega duha med nas, ki naj prepolni in napolni naše vrste, pa nas bo bratov in sester brez števila, vsi pa združeni v sokolskem bratstvu, kakor zaključuje svojo oporoko br. starosta.

Izvrsten je tudi kratak članek: Čemu in kako naš telovadimo, ki v jedrnatih besedah našta vse vrline, ki jih deli prava telovadba.

Urednik je napisal pregled sokolskega dela v letu 1925. V njem našta vse važnejše dogodke v preteklem letu. V uvodu prav pravilno pravi, da nas mučita dve težkoči, in sicer materijalne neprivlačne našega članstva in premajhno število idealnih mož in žena, ki bi prišli za sokolsko delo in se za Sokolstvo popolnoma žrtvovali. Ob koncu tega pregleda so navedeni župni prednjaški tečaji v preteklem letu (brezmalno jih je), dalje župni zlet in pripravek strokovne literature. Vmes se nahaja tudi statistična tabela vseh sokolskih prireditev, urejena po župah. Strokovni del zaključuje podatki o uspehih lahkoatletičnih panog pri tekmah, kar je za tekmovalce posebno vredno. Med strokovnim delom je uvrščen nekaj slik, in sicer iz ustanovitve zveze Slovensko Sokolstvo, iz notranjstvene Tyr-

šovega doma, iz medletnih tekom in vrste ljubljanskega Sokola, ki je zmagala v med letnih tekmah.

Statistična navaja vse slovanske sokolske organizacije, to je našo, češko, poljsko, litvansko, srbsko, rusko v inozemstvu in sokolske organizacije v Ameriki. Seveda je pregled o jugoslovenskem Sokolstvu podroben, o ostalih pa le v glavnem, ker bi sicer zavzel ta del preveč prostora.

Med vsemi navedenimi deli koledarja je mnogo lepih in pomembnih stvorkov brata Gangi, ki poveljujejo sokolsko idejo. Prepričani smo, da bo članstvo tudi letos sprejelo sokolski koledar z veseljem, ker odgovarja praktičnim potrebam. Cena mu je 12 Din in se dobi v pisarni JSS v Ljubljani (Narodni dom).

10.000 ameriških Sokolov na VIII. veseolskem zletu v Pragi. V soboto, 26. t. m. je prišel v Prago z. J. K. Weber, zastopnik čl. oddelka pri Cunard Line v Newyorku, ki ima nalogo pripraviti vse potrebno za prihod ameriških Čehov na VIII. veseolski zlet. Po njegovi izjavi se je prijavilo za ta zlet iz Amerike nad 10.000 Sokolov in drugih posetnikov, ki bodo potovali z več posebnimi ladijami oziroma vlaki. ČOS se že sedaj marljivo pripravlja za dostojen sprejem ameriških rojakov.

Sokol v Kranju naznanja, da se bo vršila XXIX. redna skupščina z običajnim dnevnim redom v petek 8. januarja ob pol 20. uri v telovadnici Narodnega doma. Član ski sestanek v svrhu sestave odbora iste se bo vršil v soboto, 2. januarja ob pol 21. uri v restavraciji Narodni dom. Članstvo vabimo, da se skupščino kot sestanka polnoštevilno udeleži. Kot župni delegat za skupščino je določen br. L. Hrovat iz Radovljice.

Sokolsko društvo Jesenice. V ponedeljek dne 4. januarja ob 8. zvečer v telovadnici sestanek vsega članstva. Zadeva zelo važna, udeležba obvezna. — Zdravo!

Občni zbor Sokola v Dol. Logatcu se bo vršil dne 10. t. m. ob 3. pop. Udeležba za članstvo obvezna. 10

XVIII. redni občni zbor Sokolskega društva v Metliki, se bo vršil dne 6. januarja ob 2. popoldne v društveni telovadnici. Vse članstvo se poziva, da se ga gotovo udeleži! Zdravo! 4

Sokol v Konjicah vabi vse članstvo na svoj 8. redni letni občni zbor, ki se bo vršil v soboto dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Narodnega doma z običajnim dnevnim redom. Zdravo! Odbor. 5

Iz Zveze kulturnih društev

Prijave za predavanja v tekočem letu:

Pozivamo vsa naša društva, da nam takoli pošljejo program njihovih predavanj v tekočem letu. V ta namen naj nam nemudoma sporoče vse one teme, o katerih žele slišati, ter naj navedejo dneve, katere imajo še proste in nezačete s kakimi drugimi prireditvami. Na podlagi teh podatkov bo Zveza kulturnih društev določila vsem posameznim društvom celokupni načrt vseh predavanj ko konca sežlje. Opozorjamo pa na možnost teh prijav, ker bo po 15. januarju izdelan že celoten načrt in se bomo pozneje radi zaupenosti naših predavateljev le težko ozirali na kasnejše želje in prošnje.

Isto velja tudi glede higijenskih predavanj: glede teh predavanj, prosimo društva bližnje ljubljanske okolice, da jih prirede le v delavnikih zvečer, ker moramo nedelje in praznike rezervirati bolj oddaljenim društvom na deželi. Pri sestavi in prošnji za higijenska predavanja naj se podoželska društva sporazumejo s bližnjimi sosednjimi društvi istega okraja, da se more vselej predavati v več sosednih ali bližnjih krajih na isti dan. Drž. higijenski zavod v Ljubljani, pod čigar strokovnim vodstvom se vrše vsa ta poučna in zanimiva predavanja, ima na razpolago lasten avtomobil ter ni nujmanje vezan na železniške zveze: zahteva pa v svrhu zmanjšanja režijskih stroškov, da se vrši čimveč predavanj zaporedoma v krajih, ki leže ob isti cesti in sicer v bližini. Povdarjamo ponovno, da moramo vse prijave in želje naših društev imeti dopolne vsaj do 15. t. m.

Plačilo članarino za leto 1926.

Ob tej priliki javljamo, da smo danes poslali vsem društvom, ki so naš redni član položišče s prošn

Iz življenja in sveta

Nebo v januarju 1926

V 1. 1926. bomo imeli samo dva solnčna in nobenega luninega mrka. Takšni slučajji so zelo redki, ker je število mrkov v tem času najmanjše, kar jih je sploh mogoče. Slične zanimive pojave na nebu smo imeli 1. 1915. in 1922. Ponovno se zopet 1. 1929. in 1933. Popolni solnčni mrk bo 14. januarja, delni pa med 9. in 10. julijem, toda oba mrka pri nas ne bosta vidna. S te strani je torej novo leto zelo siromašno. Zato bomo pa imeli letos znamenito Marsovo opozicijo (4. novembra), ki sicer ne bo tako zvana perihelijeva opozicija, kakor smo jo videli 1. 1924., ko se je videl premer planeta pod največjim očesnim kotom, a vendar je ostal Mars za severno poluto nizko nad obzorjem. Pač pa bo v času letošnje opozicije Mars zelo visoko nad obzorjem tako, da ga bomo lahko v naših krajih prav dobro opazovali. Že iz prejšnjih izkušenj je znano, da so imeli zvezdoslovci v opazovanju Marsa in njegove površine največje uspehe v času njegove opozicije, ki sledi že omenjeni perihelijevi opoziciji. In ta opozicija se nam obeta v novem letu.

Solnce se v januarju polagoma vrača od svoje najnižje lege in doseže na novega leta dan deklinacijo $-23^{\circ} 3'$. Dne 1. februarja bo znašala njegova deklinacija $-17^{\circ} 13'$. V januarju se torej dvigne za $5^{\circ} 50'$. Posledica tega je, da naraste dan za 1 uro 6 minut. Dan je dolg 1. januarja 8 ur 17 minut, 1. februarja pa že 9 ur 23 minut. Ta prirastek dneva pa ni enakomerno razdeljen na jutro in večer. Dopoldanski prirastek znaša 23 minut, popoldanski pa 43. V januarju se torej pozna daljši dan zvečer, dočim je zjutraj še vedno temno. V četrtek dne 14. jan. bo popolni solnčni mrk, ki ga v Evropi ne bomo videli. Začetek solnčnega mrka bo ob 4.59, popolni mrk pa ob 5.55. Pas popolnega mrka se razteza nad Afriko, Indijskim oceanom ter otoki Sumatra, Borneo in Mindanao. Konča se nad Tihim oceanom, zapadno od Filipinov. Konec popolnega mrka bo ob 9.18, mrka sploh pa ob 10.14. Ta solnčni mrk bodo opazovale številne znanstvene ekspedicije. Največ jih hodpotuje na otok Sumatra, kjer so pogoji za opazovanje zelo povoljni in kjer traja popolni mrk 3 minute in 13 sekund. K rezultatom teh opazovanj se še povrnemo.

Zemlja gre skozi svoj perihelij (točko, v kateri je najbližja solncu) 2. januarja ob 5. uri. Ob tem času vidimo solnce pod največjim očesnim kotom $32^{\circ} 35'$. Nato se začne zemlja polagoma oddaljevati od solca in bo najbolj oddaljena od njega 5. julija, ko bomo videli solnčni premer pod očesnim kotom $31^{\circ} 31'$.

Luna. Glavne lunine faze bodo: zadnji krajec 7. januarja ob 8.22, mlaj 14. januarja ob 7.35, prvi krajec 20. jan. ob 23.31 in ščip ali polna luna 28. januarja ob 21.35. Luna bo najdalje od zemlje 2. januarja pred poldnevom, najbližje k zemlji pa 15. januarja ob 1. uri in zopet najdalje od zemlje 29. januarja ob 17. uri. Pot lune glede na ekvator je sledeča: Začetkom januarja se približuje luna ekvatorju, ki ga prekorači 7. januarja popolno. Nato se spušča pod ekvator in doseže najnižjo točko 13. januarja ob 14. uri (deklinacija $-21^{\circ} 40'$). Potem se začne zopet približevati ekvatorju in ga prekorači 19. januarja ob 16. uri. Najvišjo lego doseže 26. januarja ob 18. uri (deklinacija $+21^{\circ} 40'$).

Planeti. Merkur, ki je bil 31. decembra 1925 najdalje zapadno od solca, se vidi začetkom januarja kot jutranjica in sicer na vzhodnem delu nebeskline tik pred solnčnim vzhodom. Ostane pa zelo nizko nad obzorjem, tako da ta čas za opazovanje ni primeren.

Venera gre v januarju skozi sozvezdje Kozoroga proti Vodnarju in se vidi ves čas kot svetla večernica. Naisvetlejša bo 7. januarja. Zahaja čedalje bolj zgodaj, obenem se pa približuje solncu in bo v delni konjunkciji (t. j. med zemljo in solncem) 7. januarja. Z navadnim daljnogledom lahko opazujemo, kako se menja njene faze. Vidimo jo v obliki srpa (kakor luno pred prvim krajcem), ki postaja čedalje tanjši, obenem pa dohiva večji premer. Njen premer znaša 1. januarja $40''$, 1. februarja pa že $61''$.

Mars se pomika v januarju od stalnice Beta proti stalnici Theta. Vzhaja zjutraj pred 5. uro, je pa še daleč od zemlje tako, da ga ne moremo dobro opazovati. Njegov dozdajni premer znaša 1. januarja $4''$, 1. februarja pa $4.7''$. Pri svoji opoziciji v novembru bo imel premer $20.4''$ (pri predlanski opoziciji je znašal njegov premer $25.1''$).

Jupiter bo 25. januarja v konjunkciji s solncem (t. j. baš na nasprotni strani kot je zemlja) in zato ga ves dan ne bomo videli.

Saturn je v sozvezdju Tehtnice, blizu stalnice Gamma. Vzhaja začetkom jan. ob 4. koncem pa že ob 2 zjutraj. Sredi januarja ga bomo videli v daljnogledu kot koloobar v premeru $14.4''$, obdan z obročem v obliki elipse, čije osi merijo $36.3''$ in $14.4''$.

Uran je v zapadnem delu sozvezdja

Rib. Nad obzorjem je takoj zvečer in zahaja začetkom januarja po 22. uri, koncem januarja pa že pred 21. uro.

Neptun je v sozvezdju Leva zapadno od stalnice Regula. Vzhaja zgodaj zvečer in je nad obzorjem vso noč. 12. jan. pride v opozicijo s solncem, kar pomeni, da je zdaj najprimernejši čas za opazovanje.

Lega zvezdnega firmamenta začetkom januarja ob 24. sredi januarja ob 20 in koncem januarja ob 19. uri:

V zenitu Perzei proti severu Žirafa. Mala Medvedica in Zmaj, severozapadno Velika Medvedica in Hrti, vzhodno Kočijaž. Dvoiki in Mali Pes; jugovzhodno Orion in Veliki Pes; na jugu Bik in Kozel, na jugozapadu Trikotnik, Ribe, Kit in Vodnar; na zapadu Andromeda in Pegaz; na severozapadu Kasiopeja, Cefeus, Labod in Lira.

Zazidanje svetih vrat

Poročali smo že o slovesnem zaključku svetega leta, ki se je izvršil ob velikih slovesnostih in ceremonijah na dan pred Božičem v Rimu. Ob asistenci vsega višjega rimskega klera in v navzočnosti stotisočglave množice, je pa-

pež kot vrhovni poglavar katoliške cerkve svečano zazidal zadnjo odprtino na vratih, ki jih je eno leto poprej z enakimi slovesnostmi odprl. Sveta vrata ostanejo sedaj zaprta do prihodnjega svetega leta 1950.

Muhasto vreme

Letošnja zima je izredno muhasta. Začela se je z ostrim mrazom, ki pa ni trajal dolgo. Potem je padel sneg, ki je na debelo pokril hribe in doline. Ljudje so bili prepričani, da bo sneg ostal pri nas vsaj tri mesece. Pa je naenkrat nastal preobrat. Potegnili so južni vetrovi in še pred Božičem je bilo snega konec. Medtem je padlo tudi nekaj toplega dežja, ki je odstranil belo odejo z zemlje.

Južno vreme, ki ga imamo sedaj že blizu dva tedna, je prineslo s seboj posebnosti, katerih se nismo nadejali. V gorah so se med prazniki pripetile razne nesreče, ki so zahtevale številne človeške žrtve. Mnogo človeških življenj so pogubili plazovi in poročila o ponesrečenih na planinah prihajajo še vedno.

Jug, ki se je najprej pojavil s svojimi posledicami na Sedmograškem in v Madžarski, je nadaljeval svojo pot na Nemško in od tam dalje na Zapad. Poplave v Nemčiji so naravnost katastrofalne. Reka Rena je te dni narasla, kakor nemško prebivalstvo že dolgo ne pomin. Pri Kölnu se je razlila čez bregove in stvorila pravcato jezero. Ceste v mestu so poplavljeni in ljudje se morajo prevažati čez nje v čolnih. Kakor Rena, so narasli tudi njeni pritoki. Mozela, Lahna in Mena še sedaj stalno narasčajo.

Srednja Nemčija je več ali manj pod vodo. Iz Harza je prišlo v nižino toliko vode, da so se nekateri kraji izpremenili naravnost v jezera. Mesto Quedlinburg je poplavljen. Voda stoji tako

visoko, da sta pod njo kolodvor in praga. Promet je seveda ustavljen. Žage in mlini so uničeni, velikanska skladišča lesa razdejana. Mnogo električnih central je moralo ustaviti obrate. Nekateri kraji so brez luči in vode. Mostovi se rušijo, ceste se pogrezajo.

V Berlinu so imeli na Silvestrovo pomladansko vreme. Tekom dneva se je pojavil orkan z 90 km brzine na uro. Škoda, ki jo je napravilo neurje, je prav občutna. Burja je ruvala dreve iz zemlje ter metala ljudem oneko na glavo. Več oseb se je ponesrečilo.

Še bolj muhasta kakor v Berlinu, je bilo vreme v Parizu. Temperatura je poskočila v Parizu na 15 stopinj nad ničlo, v Toulousu na 24, v Perpignanu na 27, v Bordeauxu na 19.

Francoske reke še vedno naraščajo. Sena se je dvignila do bregov. Marna, Oisa in Aisna izstopajo iz korit. V Parizu je vihar uničil anteno na Eifflovem stolpu. Na nekem bulvarju je ubilo drevo, katerega je vihar treščil ob tla, tri osebe. Kolodvor invalidov se nahaja popolnoma pod vodo.

Na Severnem morju so bili močni viharji. Obrežna ladja »Fritjof«, ki se je odpeljala iz Rotterdamu, bi bila kmalu postala žrtev močne burje. Valovi so bili tako visoki, da so ji grozili z uničenjem. Dva ladijska častnika in enega mornarja, ki je opravljal službo na krovu, je voda odnesla v morje. Parnik se je moral slednjič vrniti v pristanišče, kjer je okrepil svojo posadko. Iz Stockholma poročajo, da se tamkaj pogreša parobrod »Saturnus«. Domneva se, da se je razbil na morju, ker ni o njem ne duha ne sluha.

hebrejec res čit.

Govorili smo o tem, kar smo doživeli pravkar in pogovor se je sukal o smrti. Mladi poljski praporščak je povedal eno iz svojega življenja na fronti. Govoril je s humorjem, kar pa je bilo čimzima vmes, ni motilo, ne, pričalo je zanj, zakaj kdor je res kaj doživel, ne tarna kadar pripoveduje, temveč se skuša celo šaliti se iz tega, kar je v grozi doživel.

»V oni vojni fazi je šla fronta sem in tja, kamor je je pač veter zanesel. Enkrat naprej, enkrat nazaj, tako da čisto nisem vedel po ponašanju levega in desnega frontnega krila, ali bežimo ali napredujemo. Bog sam se nas je usmilil in nam dal vidno znamenje za smer našega premikanja: silne jate črnih gavrano so spremlele fronto na vsaki njeni poti. Ta smrdljiva ptica je imela dober nos in instinkt. Kadar so se vzdignili in leteli nazaj, smo jo vselej tudi mi kmalu ubrali za njimi. Nekoč mi je sovraženik pošteno naklestil in podil kar se je dalo. Jaz vam ne morem povedati, kako se je to zgodilo. Samo to vem, da mi je jutranje solnce žarko sijalo v lice in pogledal sem. Nobenega grmenja in trušča ni bilo okrog mene. Sam božji mir vsenaokrog. Zdelo se mi je, da sanjam. Toda težka odeja me je tlačila: kup prsti in truplo vojaka. Streslo me je.

Anglija je imela velikanske nalive. Srednja dežele je mestoma poplavljen. Grofija Wales je pod vodo. V Londonu je padla ogromna količina dežja. Devet oseb je bilo pri nalivih težko ranjenih. Vihar je potrgal 16 prog, ki vežejo London s Parizom. V obratu sta ostali samo še dve liniji.

Na Atlantskem oceanu so zadnje dni divjale silne nevihte. Ladje, ki so bile v tem vremenu na poti, privedejo naravnost neverjetne reči. Parnik »Albert Ballin«, ki je dospel v newyorško pristanišče s 24 urno zamudo, se je nahajal 26 ur v borbi na življenje in smrt. Ves ta čas je stal kapitan na poveljniškem mostu in dajal ukaze. Ladja je prispela na cilj napol zamrzjena.

Sultanova rezidenca igralnica

Prav boljševiško brezobzirnostjo ruši diktatura moderne Turčije Mustata Kemal paša vse spomine na staro, predvojno Turčijo. Zlasti sistematično razdira nimbos, ki je obdajal in deloma še obdaja Carigrad. Prestavil je prestolnico v Angoro, prenesel tja vse urade in važnejše institucije in sploh vzel Carigradu vse, kar bi ga moglo poveljevat v očeh prebivalstva Turčije. Ravno te dni poročajo o novem činu, ki meji naravnost na blasfemijo. Krasni dvorec Jildis kiosk v Carigradu je bil nekaj kot najhujša rezidenca sultanov in kalifov svet vsem muslimanom, tudi onim izven turških me. Kemalova vlada je poteptala tudi te tradicije in dala dvorec za 30 let v najem neki privatni družbi, ki bo v njem uredila — razkošno nočno zabavališče in hazardno igralnico po vzorcu one v Montecarlju. Kaj takega si more dovoliti le mož, ki ima tako čvrsto voljo in tako železno oporo v armadi kakor Kemal paša.

Roparski napad na dva stražnika v Trstu

Trst, 1. januarja.

V četrtek zjutraj, na starega leta dan, se je pripetil v Trstu pri sv. Justu roparski napad, kakršnega ne pominjajo kriminalna kronika, odkar je na varnem istrski bandit Collarich. Štirje z revolverji oboroženi tolovaji s krinkami na obrazu so pri belem jutru napadli dva stražnika, ki sta imela pri sebi veliko vsoto denarja.

Sv. Just je precej samotni kraj, zato so si razbojniki izbrali za prizorišče svojega zločina baš ta teren.

Mestni blaginjski urad je v četrtek zjutraj izplačeval plače občinskim namestencem. V navadi je, da ne dvigne vsak policijski uslužbenec denarja posebej. Blaginjska izplača vsoto poveljništvu mestne straže, ki razdeli denar med svoje uslužbence. Poveljništvo je topot poverilo nalogo, da dvigneta in prineseta denar v njegove prostore. 54-letnemu maršalu Zachello in 35-letnemu stražniku Cattaruzzi.

Ob devetih zjutraj sta se podala Zachello in Cattaruzzi v izplačevalnico. Dvignila sta 144 tisoč lir in Zachello je

Zimske suknje

iz najboljega double blaga in modernih krojev, dalje blago za obleke angleškega in češkega izvora v bogati izbiri in po priznani nizkih cenah samo pri

Drago Schwab - Ljubljana

pravil denar v usnjeno torbo. Torbo je zaprl z dvema ključavnicama ter se nato pripravljal na pot proti stražnici, odnosno proti poveljništvu, ki se nahaja v ulici Castello pri sv. Justu.

Stražnika sta jo mahnila po najkrajši poti na cilj. Šla sta najprej po ulici Donota, nato sta zavila v ulico Monache. Manjkalo je le še 30 korakov in bila bi na varnem.

Komaj pa sta prišla Zachello in Cattaruzzi krog vogala, so planili proti njima štirje maskirani mladi možje. Obrazje so jim pokrivale črne rute. Vsak je držal v roki napet samokres. V zboru so vzkliznili: »Roke kvisku!« Oba stražnika je ta klic spravil v nenadno zmedo. Eden od lopovov je v tem hipu planil proti Zachello, da mu iztrže torbo.

Cattaruzzi je na to gesto le segel po službenem revolverju. Bilo je pa že prepozno. Prej nego je utegnil napeti petelina, so padli proti njemu iz vrst napadalec štirje strelci: Cattaruzzi se je smrtno zaletel zgrudil na tla, krvaveč iz prsi in trebuha.

Zachello, ki je tiščal torbo pod pazduho, je sprevidel, da preti žalosten konec tudi njemu. Hotel se je torej rešiti z begom. A jedva je odskočil, so napadalcu ustrelili tudi proti njemu. Ena krogla se je odbila baš od ključavnice na usnjati torbi, druge pa ga k sreči niso dosegle. Beg se je torej posrečil. Zachello je dosegel poveljstvo, alarmiral tovariše ter jih obvestil o dogodku. Brž se je podala policija na zasledovanje. Nekateri so dvignili Cattaruzzi s tal in mu priskočili na pomoč; revež je že umiral.

Dasi so stopili detektivski takoj v akcijo, je bilo zasledovanje banditov brezuspešno. Lopovi so že izginili kakor kafa in se razgubili v ulicah starega mesta. Napadenec Zachello ve povedati samo to, da sta bila dva napadalca oblečena v suknje, druga dva pa sta imela površnike.

Policija je aretirala par sumljivih tičev, njihovih imen pa ne izda. Domneva se zato, da še ni prišla na sled pravi štiričlanski napadalci družbi.

Odlikovani pariški dojenči

Znano je, koliko pozornost posvečajo vse javne oblasti in korporacije v Franciji nezakovanju rodine in zlasti vzgoji otrok, saj je največja nevarnost, ki preti francoskemu narodu, počasno izumiranje, povzročeno po nazadovanju porodo. Zato uživa vse rodine z več otroci posebne ugodnosti in vsem javnem življenju in zato se vsi krogi trudijo, da ohranijo pri življenju čim več novorojenčkov. V spodbudo staršev se vrste neštevilne bodrilne in podpornе prireditve. V Parizu n. pr. prireja Družba za zdravstvo dojenčkov leto za letom konkurence dojenčkov, kjer dobijo najlepši in najbolj zdravi otroci odlikovanja in, ako so stariši v revnih razmerah, tudi denarno podporo. Naša slika predstavlja dva otročiča zakonskega para Guilleminot, ki sta dobila pri božični konkurenci prvo nagrado.

× Nevesta angleškega prestolonaslednika. »Chicago Tribune« poroča, da je vrgel angleški prestolonaslednik oko po nečaknji švedskega kralja, princzinji Astridi, ki jo splošno smatrajo v Angliji za bodočo angleško kraljico. Srečna dama pride na poletje 1926. v Anglijo ter bo preživela nekaj tednov kot gost kraljeve obitelji na njenih gradovih.

Branko:

Različne smrti

Čudno je in nam čisto nepojmljivo, v kakih okoliščinah obišče čisto smrt ubogega zemljana. Videl sem smrti, ki so bile odrešenje, osvobodjenje in kakor nagrada za dolgo in težko pot bojev, prevar in sploh vsega, čemur pravimo življenje. Malo mrličev sem videl, ki so imeli izmučen izraz, ne, večina jih ima obraz izpočit, usta v lahak nasmeh in še okrog oči nekaj, kar bi nam rado povedalo o neznanem nam sladkosti. Zato sem moral odobravati napis, ki sem ga videl v neki vseučiliški dvorani za secliranje: »To je kraj, kjer smrt rade volje življenju na pomoč priskoči.« — — — Ne, ne, videl sem oblike mrličev, ki so se za živa pol stoletja borili in se bili na pesti z okolico in s svojo usodo — na odrpu pa je imel izraz svetnika, ves v zatajevanju, milini in blaženosti.

Toda videl sem smrti, ki niso bile odrešenje, ne konec trpljenja, temveč kazni, šiba in povračilo za grozne in strahotne grehe, kakršnih ubogi človek se zmožen ni. Ni zmožen tolikih in takih prestopkov kakor je bila kaznen zanje. Videl sem smrti, kjer se je usoda izmišljala in dolgo pripravljala, kako bi v svoji grozoti prekosila vse svoje do-

sedanje življenje. To niso bile smrti, to je bila podivjana razuzdanost, blazna pijanost, groteskna groza usode in nizkotno smešenje človeka.

Nekje v Voliniji na Poljskem sem se pripeljal v hudi zimi ponoči s trojko do gostilne. To se pravi, da je stalo v nedogledni daljavi nekje v snegu par hiš, ki menda niso imele drugega namena, kakor popotnika prenočiti in trojki zamenjati konje. Prezabojem sem sanjal o gostoljubnem samovarju, dasi sem vedel, da me bo v gostilni hebrejec odiral pri slabem žganju.

Komaj par verst pred naseljem so postali naši konji silno nervozni in ko smo hoteli šiniti skozi redke brezove gozdčiče, so se naenkrat obrnili. Takoj smo vedeli, kaj je. Vsi trije, voznik, moj tovariš praporščak in jaz, smo napeli peteline. Kotje smo s težavo obrnili in jih spravili v počasen tempo. V luninem svitu smo videli veliko volčjo tolpo, ki nas je polohko obkrožala. Voznik, domačin in praporščak, Poljak, sta se takoj izkazala in dokazala, da sta imela že večkrat opravka z zverjo: kolikor strelcov, toliko sivcev je padlo. Volkovi so se vrgli na ubite tovariše, udarili smo po konjih in kmalu nato smo sedeli v krčmi, kjer je bilo žganje res žalostno in

hebrejec res čit.

Govorili smo o tem, kar smo doživeli pravkar in pogovor se je sukal o smrti. Mladi poljski praporščak je povedal eno iz svojega življenja na fronti. Govoril je s humorjem, kar pa je bilo čimzima vmes, ni motilo, ne, pričalo je zanj, zakaj kdor je res kaj doživel, ne tarna kadar pripoveduje, temveč se skuša celo šaliti se iz tega, kar je v grozi doživel.

»V oni vojni fazi je šla fronta sem in tja, kamor je je pač veter zanesel. Enkrat naprej, enkrat nazaj, tako da čisto nisem vedel po ponašanju levega in desnega frontnega krila, ali bežimo ali napredujemo. Bog sam se nas je usmilil in nam dal vidno znamenje za smer našega premikanja: silne jate črnih gavrano so spremlele fronto na vsaki njeni poti. Ta smrdljiva ptica je imela dober nos in instinkt. Kadar so se vzdignili in leteli nazaj, smo jo vselej tudi mi kmalu ubrali za njimi. Nekoč mi je sovraženik pošteno naklestil in podil kar se je dalo. Jaz vam ne morem povedati, kako se je to zgodilo. Samo to vem, da mi je jutranje solnce žarko sijalo v lice in pogledal sem. Nobenega grmenja in trušča ni bilo okrog mene. Sam božji mir vsenaokrog. Zdelo se mi je, da sanjam. Toda težka odeja me je tlačila: kup prsti in truplo vojaka. Streslo me je.

Pogledal sem okoli sebe: množica vojakov in konj je ležala na levo in desno okrog mene. Vse tiho je bilo v tem lepem groznem jutru. Ah, da, očividno se je fronta pomaknila daleč od tod, si mislim in tako so nas pustili ležati, nas, mrtvece. Naenkrat mi zatemni oko temen oblak: bili so gavrani, ki so se kričali vabili na grozno pojedino človeških in konjskih trupel. Hotel sem pogledati, kam se bodo zagnali, a tisti hip je švigla mimo mene peščica podivjanih psov, ki so jih gonili prepašeni volkovi. »Sladko je umreti za domovino« — o Ti moj ljubi Bog! Rad bi se premaknil, da bi vsaj roko dvignil, toda moja odeja je bila pretežka. Od strahu in gnjeva nad vso to odurnostjo sem onemogel zatisnil oči in nisem nič mislil; polastilo se me je ono sladko brezbrizje, ki ga ima vsakdo, ki vidi tik pred seboj gotovo smrt. O, da bi prišla, hitro in gotovo! Hotel sem moliti, toda nisem, kakor da nočem prositi milosti Boga, ki mi je določil tako gnusen konec. Iz omotice me je prebudilo krakanje in vrečanje. Odprl sem oči in jih takoj nato zaprl: ogromen gavrani je sedel na glavi momega mrtvega vojaka in mu načeljal oči. Hotel sem zakričati, a nisem mogel. Tako bom torej umrl! Materi bodo pisali: »... s tem naznanjamo, da je padel na

polju slave za domovino...!« Hotel sem na glas zakleti, zahropel sem in sam ne vem, zakaj, takrat se je odvalilo truplo vojaka raz mene. Gavranu so odleteli za streljaj in obdelavali tam svoje žrtve. Prsa so mi bila lažja, dihale sem in dihala. A ko je solnce stalo na polnevnu, sem se izkopal počasi iz zemlje in kmalu nato so me našli vojaki. Povedali so mi, da me je zasula granata. K sreči mi ni zasula glave in ko sem v bolnici okrevljal, sem dobil dopust. Materi sem povedal to storijo in vsak dan sva hodila v cerkev in zažigala svečice pred Censtohovsko Marijo...

Pili so žganje s čajem in bili trudni od čudne storije. Rad bi poslušal kako veselo, predno gremo spat in zato sem rekel vozniku, staremu Volinju: »Povejte še vi kaj, pa ga bomo še eno mero!«

Kosmati možak je zacmokal, izpraznil čašo, si obrisal z rokavom usta in govoril tja v en dan, da sem pričakoval kaj prav posebnega vselega. »E, da, umreti je umreti, smrt je smrt; drugače tega ne moreš povedati. Ampak umreti ni umreti in smrt ni smrt; drugače ne morem reči jaz, ki sem pokopal svojega očeta. Je precej podobno kakor je gospod pravkar pravil. Sem se pa spomnil ravno prej, ko smo imeli

Gospodarstvo

Tedenski borzni pregled

Položaj na elektnem tržišču brez znatnejših sprememb. — Okrepitev tendence na deviznem tržišču.

Zagreb, 2. januarja.

Minuli teden je poslovala borza samo štiri dni. V bančnih in industrijskih vrednotah ni bilo nikakih posebnih sprememb.

Ta teden tudi za državne papirje ni bilo posebnega zanimanja. Vojna škoda, ki je že predzadnji teden oslabela izpod 320, se je ta teden gibal med 315 do 316. Podoba pa je, da bo tendenca za Vojno škodo ostala nekaj časa prilično slaba. Po službenih podatkih je ugotovljeno, da je 31. decembra 1925. bilo v obrotu za 246.3 milijona dinarjev obveznic Vojne škode nominalne.

Kakor navadno pred koncem meseca je bila tudi ta teden na zagrebškem deviznem tržišču tendenca nekoliko krepkejša, in to tem bolj, ker se je blizal konec leta. Tuje devize na mednarodnih tržiščih niso pokazovale nikakih sprememb razen Švice, ki se je v začetku tega tedna v Newyorku močneje okrepila, zaradi česar je močneje poskočila tudi v Zagrebu. Ostale devize zabeležujejo v Zagrebu le manjši porast Narodna banka je dnevno intervenirala ter je tako onemogočila večje skoke. Promet je bil minul teden nekoliko močnejši ter se je gibal dnevno med 8 do 12 milijonov dinarjev.

V današnjem svobodnem prometu se v bančnih in industrijskih vrednotah ni nič poslovalo. Enako tudi za Vojno škodo ni bilo zanimanja. Ker se nahajamo pred zbiranjem obveznic za amortizacijo ter dobikov Vojne škode, imetniki ne mečejo obveznic na trg. Danes se je čul samo denar po 316. Na deviznem tržišču je bil ob nespremenjeni tendenci promet minimalen. Tečaj se ohladi svojo višino od začetka. Samo deviza na London je spričo mednarodnega porasta malo poskočila. Proti koncu so ostali tečaji na naslednji višini: Italija 228 in pet osmink do 228.75, London 274.65 do 274.75, Pariz 213 do 214, Praga 167 do 167.9, Švica 1094 do 1095.

Nemška ofenziva proti Trstu

Slabi izgledi za tržaško luko.

«Il Popolo di Roma» piše: Zaradi božičnih praznikov in zaradi političnih dogodkov, so ostali skoraj neopazni dalekosežni sklepi, ki jih je te dni sprejelo vodstvo državnih železnic v prilogi hamburškemu pristaniku. Te odredbe so stopile v veljavo in bodo imele kmalu velike neugodne posledice za našo največjo jadransko luko.

Nemške državne železnice so namreč znižale tarife za tranzit preko Nemčije na način, ki izključuje konkurenco tržaške luke. Nova nemška tarifa uničuje koristi, ki smo jih imeli od jadranske tarife, za promet z Avstrijo in s Češkoslovaško ter omogočuje cenejši prevoz via Hamburg celo do italijansko-avstrijske in italijansko-jugoslovenske meje. Tako bo n. pr. vagon blaga iz Ljubljane do Hamburga stal manj nego od Ljubljane do Trsta. Toda to še ni vse. Kakor znano, so uvedle nemške pomorske družbe najnižjo brodarino na svojih atlantskih linijah, zlasti na liniji Newyork—Hamburg. Za nekatere vrste blaga se plača na teh linijah sedem dolarjev manj na tona, kakor pa znaša brodarina iz Trsta v Newyork na liniji, ki jo oskrbuje «Cosulich».

List pravi, da bo imela nemška pomorsko-železniška ofenziva težke posledice za največjo jadransko luko, ako tržaške družbe ne storijo takoj svoje dolžnosti. Več izvoznikov trdijo, da Dunaju je že ukinilo, da se bo njihovo blago od sedaj naprej prevažalo preko Hamburga in ne več preko Trsta.

Ljubljanski trg

Minuli teden so bile v Ljubljani naslednje cene: Meso: goveje 15 — 19, telečje 17 — 20, svinjsko 20 — 27.50, svinjska jetrica 15 — 20, slanina 22.50 — 29, mast 30 — 31, šunka 35 — 37, prekajeno meso 30 — 35, prekajena slanina 30 — 35, kostrunje meso

opravka z volkom... Torej moj oče je umrl v hudi zimi. Naše zasedle, da bi mu dejal vas: tri lesene bajte in podrtja poleg njih. Do cerkve in pokopališča buš z dobrimi konji vozil v snegu dve uri. O, ti ljuba Rusija! In je oče umrl v najhujšem mrazu, da. Smo pojokali, smo pomolili, krsto, doma zbito, na sani naložili, zapregla sva z bratom trojko, udri po konjih in že sva prevozila dobro uro. Kaj nas niso čakali za gozdom volkovi? Da, toliko jih je bilo, da na rešitev nisi mogel misliti. Z bratom pa sva bila še mlada; mlad človek se v strahu trese in otepava s puško kakor z bičem. Pa sva jih vendar od tistih, ki so padli po konjih, precej pobila. Toda splašeni konji so drveli po gozdu, zadeli ob drevo, sami so se prevrnile, krsta je padla z njih in tako smo obšli v snegu. Volkovi okroginokrog nas. Streljala sva na levo in desno. Ko pa sva videla, da so konjem na vratovih, sva zbežala nazaj domov. Tam smo šli z vseh treh hiš s sammi v gozd. Strašno, vsem račem, ne no človeško in ne poživalsko: našli smo oglodane konjske kosti in prazno krsto. V naglici napravljena, se je pri padcu razčelstnila in od našega ljubega starca očeta nismo imeli bogve kaj pokopati. Večen spomin mu, o mili Jezus, o milo, žganje nas greje!...

14 — 15, kozličje 20, konjsko 7 — 9, kravsko klobase 45, hrenovke, safalade in posebne 35, sveže in polprekajane kranjske klobase 32 — 40, suhe 67 Din kg. Perotina: piščanec 20 — 25, kokoš 25 — 35, petelin 30 — 40, raca 30 — 35, gos, nepitana 60 — 70, pitana 100 — 120 Din komad. Domači zajec: 15 — 25 Din komad. Divjačina: divji zajec 25 — 60, poljska jerebica 15 — 18 Din komad, srna 20 — 35 Din za kg. Ribe: krapi 26 — 32.50, ščuke 25 — 30, sulci 50, klini 13.50 — 15, mreže 17.50 — 20 Din kilogram.

Mlečni proizvodi: mleko 3 — 3.50 Din liter, sirovo maslo 40 — 45, čajno 60, kuhano 40, bohinski sir 38 Din kg. Jajca: 2 Din komad. Sadje: jabolka, luksuzna 8, 1, 6, II 5, III 4, orehi 12, luščeni 35, suhe češnje 10 — 12, suhe hruške 16 Din kg. Specerjako blago: kava 42 — 74, pražena 56 — 88, sladkor, v kristalih 13.50, v kockah 15, riž 10 — 13, testenine 10 — 14, čaj 75 Din kg. Mlevski proizvodi: moka «a» 5.25 — 5.50, jeklenj 6 — 8, jeklenjček 10 — 13, turščina moka 3.50 — 4, turščini zdrob 4 — 4.50, pšenični zdrob 6.50, ajdova moka 8 — 9 Din kg. Zito: pšenica 340 — 350, riž 260 — 290, ječmen 240 — 260, oves 245 — 260, proso 275 — 300, turščica 230 — 235, aida 300 — 325, fižol 350 — 360, grah 400 — 500, leča 600 Din za 100 kg. Zelenjava in sočiva: je: endivija 15 — 20, motovilice in radič 15 — 18, zelje 1 — 2, rdeče zelje 3 — 6, kisto 3, ohrovt 3, karfiola 8 — 10, koleraba 8, kolerabe-podzemnice 0.75 — 1, špinata 12 — 15, čebula 2 — 3, česen 15, krompir 1.25 — 1.50, kislja repa 2.50 Din. Kurjava: premoz 40 — 46 Din za 100 kg, trda drva 160 — 180, mehka 100 Din za kubični meter. Krma: sladko seno 80 — 100, polsladko 75, kisto 60, slama 50 Din za 100 kg.

Mariborski trg

Včeraj so pripeljali slaninarji 47 vozov z mesom, ki so ga prodajali 10.50 — 27 Din kg. Svinj, zaklanih, je bilo 160 po ceni 15 — 18 Din za kg.

Ostale cene so bile: Perotina: kokoši 40 — 50, piščanci 20 — 40, race 35 — 40, gost 60 — 90, purani 65 — 120 Din komad. Domači zajci: 10 — 20 Din komad. Fižol: 2.50 — 3 Din liter. Krompir: 0.75 — 1.50 Din kg. Zelenjava in sočiva: karfiola 1 — 7, česen 12 — 16, čebula 2 — 4, ohrovt 1 — 5, kisto zelje 2.50 — 3, kislja repa 2 Din kg, sveže zelje 0.75 — 1.75 Din glava, endivija in glav nata solata 0.25 — 1.25 Din komad. Sadje: jabolka 5 — 8, hruške 6 — 10 Din kg. Mlečni proizvodi: mleko 2.50 — 3, smetana 12 — 16 Din liter, sirovo maslo 45 — 48, ajdno 48 — 50, kuhano 50 — 60 Din kg. Jajca: 1.75 — 2.25 Din komad.

Cene krmi: meso 70 — 80, slama 50 — 55 Din za 100 kg. Službeno iz LNP. Za prijateljsko tekmo, ki se po nalogu JNS in sklepu LNP odigra v sredo dne 6. t. m. sta določeni sledeči moštvi: A tim: Miklavčič, Pečnik, Beltram, dr. Tavčar, Gabo Zupančič, Lado Zupančič, J. Zupančič, Doberlet, Oman, Martinjak, Kreč. B tim: Erman J., Birsa, Jančigaj, Zemljak, Kern, Pišek, Camernik, Erman A., Busilevič, Uršič, Jamnik, Rezerve: Jesih, Pleš I. in II., Klančnik, Habicht, Strickberger, Rappe, Slamič, Zalokar, Volkar. Tekma se bo igrala na igrišču SK. Irtije s pričetkom ob 14.30. Igralci morajo biti ob 14 uri na igrišču (garderobi). Proti igralcem in njihovim klubskim vodstvom v slučaju izostanka se bo postopalo kar najstrožje. Vsek od nominiranih igralcev ima prinesiti seboj bele hlačke, dokolenice in čevlje.

Ostre mere proti sleparskim konkurencom v Sarajevu. Iz Sarajeva poročajo, da so se tam enako kakor v Zagrebu podvzele ostre mere proti sleparskim konkurencom. Sarajevska policija vodi v eni taki zadevi preiskavo. Baje bo v kratkem prišlo v Sarajevu več večjih tvrdk v konkurz. O neki tvrdki se govori, da znašajo njena pasiva več milijonov v italijanskih lirah.

Nabava živine za Črno goro. Ministrstvo za kmetijstvo in vode je odredilo, da se od prve partije živine, ki se ima nabaviti v inozemstvu, odpošlje precejšnja množina v Črno goro, da se razdeli zasebnikom v svrhu pospeševanja živinorje.

Bankarstvo. Prejeli smo prvo letnoščno številko «Bankarstva» z obilno vsebino. Med številnimi članki so trije v slovenščini, in sicer: Poslovanje naših bank nekdanj in danes (Alojzij Tykač), Strukturalna dinamika potom dvojne valute (dr. Gu-

stav Gregorin) in Gospodarske prilike v Sloveniji l. 1925. (Drago Potočnik). Časopis prinaša tudi nekaj uspešnih karikatur. «Bankarstvo» izhaja mesečno in stane letno 250 Din. Glavna administracija se nahaja v Zagrebu, Maravska ulica 30. Ta prvovrstni gospodarski mesečnik, pri katerem sodelujejo številni gospodarski strokovnjaki, toplo priporočamo vsem zainteresentom.

Posojilo Skopja v Angliji. Skopljanska občina se pogaja z neko angleško skupino za posojilo, ki bi znašalo 200 milijonov Din. Obrestna mera bi znašala 7 odst., a poravnati bi se moral dolg v 40 letih.

Privredni arhiv. Prejeli smo decembrski številko tega mesečno v Zagrebu izhajajočega gospodarskega časopisa. Vsebinska lista je razdeljena v ekonomske, finančne del, v sodna rešenja, zakone in pravno ter v tabele raznih kurzov. Redakcija in administracija: Zagreb, Samostanska ulica 11, II. Priporočamo.

Pomanjkanje denarja v Mačarski. Iz Budimpešte poročajo, da vlada na madžarskem denarnem trgu veliko povpraševanje došim je ponudba minimalna. Vzrok je iska ti zlasti v tem, da so v zadnjem času odpovedale mnoge inozemske banke svoje v Mačarski plašane kredite, doloma pa tudi v tem, da poskušajo madžarske banke ob zaključku leta izkazati čim večje blaginjsko stanje, zaradi česar ne dovoljujejo kreditov.

Soudeležba inozemstva pri Poljski banki. Iz Varšave poročajo: Upravni svet Poljske banke je sklenil dovoliti soudeležbo inozemskega kapitala v banki, in sicer v višini 25 milijonov dolarjev. Povečanje banke osnovne glavnice bi se izvršilo v obliki nove emisije banknih delnic, od katerih bi inozemski kapitalisti vpisali 40 odst.

Ukrepi proti špekulaciji s francoskim frankom. Iz Pariza poročajo, da pripravljajo novi francoski finančni minister Doumer ostre ukrepe proti špekulaciji s francoskim frankom, da bi tako zajel nadaljnje padanje valute. Odredba, ki se pripravlja, bi pomenila popolno odpravo arbitražnih operacij.

Borze

2. januarja.

CURIH. Beograd 9.155, Berlin 123.15, Newyork 517.25, London 25.1125, Pariz 19.425, Milan 20.88, Praga 15.3175, Budimpešta 0.0072555, Bukarešta 2.38, Sofija 3.675, Dunaj 73.025.

TRST. Tržaška borza danes ni poslovala. BERLIN. Beograd 7.43, London 20.349, Newyork 4.195, Pariz 15.83, Praga 12.415, Curih 8.125, Dunaj 59.19, Milan 16.94.

LONDON (opoldne) Beograd 275, Newyork 485.12, Italija 120.06, Praga 163.81, Dunaj 34.38, Švica 25.09.

NEWYORK. (zaključno 1. januarja) Beograd 1.77 in pol, London 4.85 in tri šeststotinke, Italija 4.04, Praga 296.25, Dunaj 14 in ena osminka, Švica 19.33 in pol.

Novosadska blagovna borza (2. t. m.) ni poslovala.

Čuvajte svoje lice od kvarljivca učinka mila, ki vam povzroča mozolje, preozodnje gube in druge kožne izpuščaje. Uporabljajte za umivanje lice oz. obraza edino perfektno in od mnogih zdravnikov edino priporočeno sredstvo pariške emulzije «Visagine Adelinea Patilla», s katero boste «Visagine» dosegli trajno svežost poiti in odstranili vse kožne bolezni. Priznanja prihajajo dnevno. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah za ceno Din 30 stekleničica. Glavno skladišče za Jugoslavijo: Zagreb, Gajeva ulica 8.

SKRAJNI JE ČAS!

Je, da se prepričate, da eden par nogavic z zlom in znakom (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“ traja kakor štirje pari drugih. Dobivajo se v prodajalnih.

bova vselej košček čokolade jedla.... Pridi! Radi moje matere, pisal si bom in v tolažbo ji bo....!

In sem res prihajal vsak dan. Ko sem pa prišel sedmi dan in se plazil skoro po kolenih kakor vedno, sem videl od daleč, da čita pismo. Zdel se mi je čuden: ko je čital, se je dvigal in vstajal, gledal je že iz jarka — sovražnik je ležal komaj dohiti st metrov pred nami — vzpenjal se je in ne meneč se za nevarnost, se je vzbolil nad jarkom. Bil sem že pri niemu, hotel sem ga posvariti, naj se krije, tedaj pa je omahnil vznak, nem in tih je obežal na strelskem jarku.

Ko sem stal tik njega, sem pogledal v pismo: sosed mi piše, da mu je stara matka doma umrla.

Potegnil sem ga v jarek: na čelu je imel prav majhno krvavo rano. Kroglja ga je zadela prav tisti hip, ko je izvedel, da mu je mati od žalosti in bridkosti umrla.

Največji francoski film seziže 1926

Paris pride v kino „Dvor“

Šah

Ljubljanski šahovski klub ob vstopu v novo leto

Ko se je leta 1912. ustanovil ljubljanski šahovski klub, je takoj spočetka predstavljaj eno najmočnejših šahovskih društev bivše monarhije. Vlado svetnik Nickol, Henrik Pfeifer, Poljanec, Frane Palčić (znan po svojih spleh igrah), prof. Vagaja in ing. Vagaja so bili njegovi najmočnejši reprezentanti. Vojna je udarila tudi v vrste naših šahistov. Raztepla je igralce na vse strani in mlajše sile niso imele prilike, da bi merile svoje moči z izkušenimi igralci, ki so ali pomrli ali pa bili odsotni.

Sele po vojni se je v klubu začelo novo življenje. Nova imena so stopila v ospredje, pojavili so se igralci visoke kvalitete, kakor: Furlani, Mržlikar, Ferjan (ki je prišel iz Gorice), Josip Vidmar, Jerošov (sedanji prvak kluba), ing. Viktor Zupanc, Drnovšek, Ciril Vidmar in Valentinčič. Toda šele v preteklem letu je ljubljanski šahovski klub dosegel stopnjo, kakor še nikdar prej. Življenje v klubu je nenavadno oživel, obiski mednarodnih mojstrov so zbudili novo zanimanje za plemenito igro. Stari lev dr. Emanuel Lasker je sam priznal, da nikjer v Jugoslaviji ni zadel na tako trd odpor kot v Ljubljani. V veliki simultanski produkciji se je boril z vsemi svojimi silami za razmeroma jasen uspeh proti 40 šahistom. Kmalu za njim je nastopil v simultanki tudi dr. Milan Vidmar, ki je s približno enakim rezultatom v štirih urah dokončal enako število partij.

Med klubovimi turnirji je prišlo do velike medmetne tekme med Ljubljano in Zagrebom, ki je končala po razmerju dobljenih partij z neodločenim rezultatom 4 : 4, kar je vsekakor časten izid za Ljubljano. Od takrat se je ljubljanska reprezentanca vrsta močno ojačala. Iz Maribora je prišel v ljubljanski klub mladi in izredno talentirani Vasa Pirc, ki je na subotiskem glavnem turnirju dosegel peto nagrado. Vrnil se je v Ljubljano za stalno tudi ing. Ivo Tekavčič, ki se je razvil v enega najmočnejših šahistov. Ostali so tudi novi, mladi talenti, kakor Zdenko Rupnik, Vogelnik, Zadnek, Kozina, Volkar in Iskra.

Z nekoliko oslabileno vrsto je šel klub v Trst, ki je postavil svoje najboljšje igralce nasproti. Zmagal je sicer Trst, vendar pa je izid 5 : 4 za Ljubljano zelo časten.

V preteklem letu je ustanovil klub tudi damsko sekcijo, ki se je dobro obnesla. Igralni večerov se je udeleževalo okoli 20 dam, ki večinoma naglo napredujejo. Brez dvoma je to prva damska sekcija v naši državi.

Naše naloge za novo leto so jasne. Ito moramo po sedani poti uspehov naprej in pospeševati z vsemi silami medmetne tekme, ki najbolj dvigajo vrtnje in ambelijo šahistov. Skrhiti bomo morali, da zaposlimo vse ambiciozne igralce našega mesta, dati jim moramo priliko, da pokažejo svoje znanje in svoj napredek. V klubovo življenje naj se vrnejo tudi starejši igralci. Ze dolgo težko pogrešamo našega šahovskega starostvo g. Henrika Pfeiferja, ki bi s svojim ogromnim teoretičnim znanjem lahko neprecenljivo koristil vzgoji mlade šahovske generacije. Nadale moramo zopet pritegniti k stalnemu igranju tudi prof. Ferjana, dolgoletnega prvaka našega kluba, ki se je vsled prevelike stanovske zaposlenosti moral zadnja leta popolnoma odtegniti klubovemu življenju. Pogrešamo tudi zaslužnega organizatorja klub g. ing. Franca Vasoja. A obenem s temi «abimo v klub vse prijatelje»

Vremensko poročilo

Ljubljana, 2. januarja 1926.

Ljubljana 306 m nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	769.4	- 0.1	vzhod	megla	0.2
Ljubljana	14.	764.9	2.0	sev. vz h	.	.
Ljubljana	21.	760.4	2.6	.	.	.
Zagreb	7.	768.4	4.0	.	6	0—
Beograd	7.	767.4	4.0	.	6	0—
Dunaj	7.	.	.	.	.	.
Praga	7.	.	.	.	.	.
Inozemost	7.	.	.	.	.	.

Solnce vzhaja ob 7.39 zahaja ob 16.28, luna vzhaja ob 17.50 zahaja ob 7.49.

Barometer višji, temperatura visoka

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: V južnih Alpah večinoma nejasno, nekoliko dežja, topleje, južni vetrovi.

Odda se lepe pisarn. prostora na prometni ulici. Vhod z ulice. Pisarne ponudbe pod «Pisarna» na Aloma Company, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1.

Preselitev. Naznanjam cenjenemu občinstvu in naročnikom, da sem se preselil iz Aleksandrove ceste 9 v Tavčarjevo ulico 11 pritličje. Stevo Gomboc.

August Tominc učitelj v Globokem pri Brežicah danes ob 8. uri jutraj v 31. letu starosti nenadoma preminul. Pogreb nepozabnega se vrši v nedeljo, dne 3. januarja 1926 ob 9. uri dop. iz hiše žalosti v Globokem na pokopališče v Pišce. Globoko, 1. januarja 1926.

Valovite lase, naravne in lepe, stalne in dolgotrajne dosežete z «Isolde» sokom proti vlagi in vsakemu slabemu vremenu. Steklenica zadostuje za več mesecev in stane 55 Din. Lepe in sijajne oči dobite z čistim, vegetabilnim sokom «Diamant», ki je garantirano učinkovit in stane 50 Din. Nezasitljivi želji sok za krajnje čisto in prečisto ustno higieno stane 45 Din. «Wibra» daje goste rast obrvi, ki obenem barva v temni barvi ter stane 60 Din. «Creme» za odstranjevanje in najkrajnje čisto in prečisto ustno higieno stane 55 Din. Glavna saloga: Schröder, Schenke, Pariz. Wien. Zastopstvo za Jugoslavijo: Milan N. Hojza, Zagreb, Kolovrdova ulica br. 8a. Zahvaljevanje cenik 1926

Božični turnir v Hastingsu se je pričel 28. decembra. Pred pričetkom turnirja je izročil Aleksander Aljehin turnirskemu komiteju poverljivo pismo francoske šahovske federacije, v katerem ga federacija imenuje svojim oficijelnim delegatom, kar je smatrali za izstop Aljehina iz ruske šahovske zveze. Turnirja se udeležujejo sledeči mojstri: 1. Colle (Holandija), 2. Aljehin (Francija), 3. Janovski (Francija), 4. Michell (Anglija), 5. Normann (Anglija), 6. Sergeant (Francija), 7. Dr. Seitz (Avstrija), 8. Yates (Anglija), 9. Wahltruch (Anglija), 10. Dr. Milan Vidmar (Jugoslavija).

V prvi rundi je dr. Vidmar že po 26. potezah z lahkoto premagal Normanna, ki je otvoril z damskim gambitom. Sergeant je proti Wahltruchu otvoril špansko in je po lepi končnici dobil. Colle je premagal s svežo igro starega Janovskega. Aljehin je porazil kot bel v damskem gambitu Michela in sicer po silnem napadu lahkih figur na kraljevo krilo. Partija dr. Seitz—Yates se je prekinila v boljši poziciji za dr. Seitz.

Peugeot

avtomobili, lahki motocikli, bicikli. Vrnite se krevine Peugeot — vozače o kvaliteti vozil in notrditi Vam bodo, da so «Peugeot» za vsak pogled v kvaliteti, varnosti in sigurnosti obrata neporekoslivi ter kljub temu najcenejši.

Svetovni rekord najmanjše uporabe benzina v noseti tovorne Peugeot. Osebnih in notniških avtomobil ter največja novost 10/24 HP Doc Tourist Transport luksuzni; 4 sedežni avto spremni v par trenutkih v tovorni polnškuri avto. Vsled padca franka brezkonkurenca nizka nabavna cena.

HARLEY-DAVIDSON

3 1/2, 7/8, 10 1/2 HP motocikli, najcenejši v nakupu — neoporekoslivi v kvaliteti. Idealno vozilo za vsak poklic in sport. Model 3 1/2 HP dovolj. Oglejte si najnovejše modele 1926 vseh gornjih vozil pri glavnem zastopstvu:

O. ŽUŽEK

LJUBLJANA, Tavčarjeva ul. 11

Naša notranja politika v l. 1925

Leto 1925 je bilo zelo bogato na političnih dogodkih. Žal, da ti dogodki niso prinesli konsolidacije naših notranjih litičnih razmer. Leto se je pričelo z uporabo zakona za zaščito javne varnosti in reda v državi proti HRSS

na podlagi sklepa ministrskega sveta od 23. decembra 1924. Organizacije HRSS so bile razpuščene. Dne 2. januarja so bili aretirani dr. Vlado Maček, Josip Predavec, oba Košutiča in dr. Juraj Krnjević. Ze 5. januarja so potegnili na znani način iz skrivališča v Prpičevi palači Stjepana Radića, predsednika HRSS. Pri Radiću so našli nekaj važnih dokumentov, ki so ga močno kompromitirali. Med njimi je bila njegova spomenica sovjetski vladi o načinu, kako misli izvesti svoj boljševiško-seljaški program. Glavnega gradiva policija ni našla, ker je nekdo izdal, da se bo vršila preiskava.

St. Radića so po kratkem zaslišanju odneli v zapore sodnega stola v Zagrebu. V Beogradu pa so šefi opozicije 8. januarja v prisotnosti Pavla Radića izdali komunistični podpisani od Lube Davidovića, dr. Spahe, dr. Korošec in Nastasa Petrovića, v katerem izražajo zapuščanje politiki Stjepana Radića.

Volitve. — Zmaga Narodnega bloka.

Medtem se je bila za volitve 8. febr. povsodi razvila živahna volilna kampanja.

Radikalni in samostojni demokrati so ponekod nastopali skupno kot Narodni blok, drugod na ločeno, vendar pa povsod proti Radiću ter za slovo radikalov ter SDS. Vse ostale stranke so nastopile v volilnem boju ločeno. Izid volitev 8. februarja je bil naslednji: radikalni 142 mandator, samostojni demokrati 21, radičevci 67, davidovičevci 37, klerikalci 20, muslimani 15, zemljoradniki s Pucljem 5, Nemci 5 in črnogorski federalisti 3. Stranki Narodnega bloka sta torej dobili 163 mandator, opozicija pa 152. Matematika volilnega zakona je zlasti težko zadela samostojne demokrate. Z 250.000 glasovi je dobila SDS samo 21 mandator, a klerikalci s 101 tisoč glasovi 20 mandator. Radić je dobil s 532.876 glasovi 67 mandator. Davidovič s 284.527 glasovi 37 mandator, a Spaho s 137.207 glasovi 15 mandator. Radičevci so za las ušli usodi, da bi se bile njihove škrinice pri volitvah odstavile. Tozadevna namena vlade je odpadla le vsled odpora ministrov SDS.

Položaj po volitvah.

Takoj po volitvah se je pričelo med radičevci in radikali koketiranje za hrbtom samostojnih demokratov. Ze 13. februarja je poročalo »Vreme« iz Zagreba, da se radičevci pripravljajo na akcijo sporazuma z radikali. Isti čas so se pričeli pojavljati v zagrebškem tisku članki »sa naročite strane«, v katerih so se zagovarjali sporazum RR. Radičevci so se počutili silno ogroženi, njihovi pristaši so odnali v velikem številu največja nevarnost pa je bila, da se ne verificirajo njihovi mandati. Na drugi strani pa so radikali zavidljivo gledali napredovanje samostojnih demokratov v Srbiji in Hrvatski, kjer je ugled Sv. Pribečevića vedno bolj naraščal.

Tedaj so Davidovič, dr. Korošec, dr. Spaho in Pavle Radić osnovali »Blok narodnega sporazuma in seljaške demokracije«, vlada pa se je lotila realnega dela na podlagi svoje volilne zmage. Sklenjeno je bilo, da se ima ustava izvesti do konca.

Verifikacija radičevskih mandator.

Vsa pozornost političnih krogov je bila po sestanku Narodne skupščine osredotočena na delo verifikacijskega odbora in na usodo radičevskih mandator. V ministrskem svetu so se vršile živahne razprave. Radikali so zagovarjali uničenje vseh mandator, SDS je bila proti. Na podlagi poročila notranjega ministra Bože Maksimovića od 14. marca je večina verifikacijskega odbora dne 16. marca sklenila, da se imajo uničiti vsi mandati Radičeve stranke, razen šestih zajedničarskih mandator. Ta sklep je učinkoval kakor bomba. Radičevci so bili poraženi. V sobi preiskovalnega sodnika v Zagrebu so se vršila neprestano posvetovanja radičevskih prvakov z aretiranim St. Radićem, kako se izogniti preteči katastrofi.

Dne 22. marca se je pričela v Narodni skupščini razprava o poročilu verifikacijskega odbora. Istega dne je imel Ljuba Davidovič v skupščini velik govor, v katerem je ohranil besedilo programa bloka narodnega sporazuma in seljaške demokracije. To besedilo so podpisali Davidovič, Nastasa Petrovič, dr. Korošec, dr. Hrasnica, Pavle Radić in dr. Polić. Podlaga mu je bila deklaracija Davidovičeve vlade od 12. avgusta 1924. Radičevci so očividno računali, da bodo omečili vlado s takim legalnim programom, radikali pa so trdovratno vztrajali na stališču, da se morajo uničiti vsi mandati HRSS.

Izpreobrnjenje radičevcev.

V tem času so se med Zagrebom in Beogradom pridno vozile kurirji. Končno je došlo do prve javne kapitulacijske izjave dr. Bejamina Superine v Narodni skupščini dne 26. marca. Tedaj je dr. Superina izjavil: »Naše načelo je, da se imamo pokoriti vsaki vladi, ki stoji na čelu države. — Čas je pokazal, da pri nas ni mesta republikanizmu in republikanski obliki vladavine. — Kar se tiče vojske, veste, da so naši zastopniki v zadnjem zasledanju dolgi sem-

kaj in prisegli na ustavo, in vi veste, da je nam ustava ravno tako sveta kakor vam.«

Takoj drugo dan 27. marca je Pavle Radić v imenu »hrvatskega seljaškega kluba«, iz katerega je čez noč izginil republikanski R, podal izjavo, ki jo je diktiral Stjepan Radić v zaporu. Pavle Radić je iznenadil ves svet, ko je izjavil: »Priznavamo celokupno politično stanje, ki je ustvarjeno danes na podlagi vidovdanske ustave z dinastično Karadičevićem na čelu.« Sedem let svojega trdovratnega dela so radičevci obsodili v parlamentu z eno samo besedo.

Radičeva izjava je bila povod, da je isti dan, 27. marca, Narodna skupščina pri glasovanju o poročilu verifikacijskega odbora sprejela kompromisni sklep, da se razveljavi šest mandator vodstva Radičeve stranke, mandati novih poslancev HSS verificirajo, 24 mandator poslancev, ki so bili poslanci že v dobi vstopa HRSS v seljaško internacionalno, pa postavi pod anketo zaradi ugotovitve, v kolikšno so ti poslanci krivi za vstop v boljševiško podružnico.

Radičevci so vedeli, da se od njih zahteva še večje spokorjenje. Rešeni popolnega propada so pričeli iskati čim temnejših zvez z radikali. Hrvatski seljaški klub je ostal sicer še nadalje v »bloku narodnega sporazuma in seljaške demokracije«, zajedničarji pa so opazili, da bodo izginili ter so začeli nopolagoma obračati fronto proti Radiću. V hrvatskem seljaškem klubu so se pojavila nesoglasja, ker Pavle Radić od nje sploh ni zahteval odhoda za svojo izjavo. Upirali so se začeli zlasti zajedničarji.

Zatem se je pričelo tajno pogajanje radikalov z zaprtim Radićem. Isti čas so listi poročali tudi o pogajanjih med radikali in frankovci. Te vesti so razširjali radikali, da bi prenašali radičevce, češ, da jih bodo frankovci prehiteli s »sporazumom«.

Poslovna vlada Narodnega bloka.

Dne 30. marca je Narodna skupščina sprejela dvanajstine za april, maj, junij in julij. Sedaj se je pričelo intenzivnejše delo za sporazum RR. Dne 2. aprila je kralj sprejel takratnega predsednika hrvatskega seljaškega kluba Pavla Radića v avdijenci. To je bil prvi radičevci, ki je prišel na dvor. Pašić je kmalu nato odšel na odmor v Cavtat, kralj je odpotoval v Sarajevo in politična situacija je zamrla. Sedaj trdi dr. Laza Marković, da ga je Pašić že v Cavtatu pooblastil za razgovore z radičevci. Takrat pa to ni bilo znano in vlada je prepričanje, da je Pašić neomajen za politiko Narodnega bloka. Še dne 14. aprila je »Samouprava« pisala, da ni niti logično niti politično, ako bi se SDS izključila od izvajanja politike, ki jo je priznala tudi HSS. Vlada večina se je popolnoma resno bavila z zakonodajnim delom do konca aprila. Poslovala so razne sekcije zakonodajnega odbora in pripravljali so se novi zakonski načrti. Dne 28. aprila je Narodna skupščina otvorila svoje redno zasedanje. 29. aprila je bila v dvoru sprejeta ostavka volilne vlade PP ter podpisan ukaz o poslovi vladi Narodnega bloka. To dejstvo je med opozicijo povzročilo precej zmešnjave. Smatralo se je, da so prorpade vse kombinacije o sporazumaški vladi radikalov in radičevcev. Iz nove vlade sta iznadle ministri dr. Gjuro Surmin in dr. Mate Drinković, ki sta pri volitvah ostala brez mandata.

Pogajanje med radikali in radičevci.

Dne 6. maja so došli v Zagreb člani anketnega odbora Narodne skupščine, da ugotove, v kolikšno je 24 radičevskih poslancev odgovornih za vstop HRSS v moskovsko seljaško internacionalno. Ze prve dni pa se je moglo konstatirati, da je ta anketni odbor samo formalnost. Ze dne 12. maja je dr. Laza Marković sestavil poročilo, ki pravi, da obojni poslanci niso ničesar delali v duhu pristopa HRSS v seljaško internacionalno. Dne 14. maja je ministrski predsednik Pašić prvič sprejel Pavla Radića.

Pašić in samostojni demokrati.

Kmalu nato se je oclala zakulisna kampanja proti SDS. Dvome o stabilnosti pohajala je razpršil Pašić, ki je dne 24. maja na seji radikalnega kluba ostro kritikoval delo anketnega odbora češ, da ni storil, kar je bila njegova dolžnost. Odredil je, da se poročilo anketnega odbora ima predložiti v proučitev in izpolnitev verifikacijskemu odboru. Navedel je tudi, da ga je Pavle Radić zagnjal, naj se izmuzi na svobodo aretirano vodstvo HSS. Pašić je izjavil, da smatra Radića in tovariše za krive, dokler sidišče družake ne odloči. Radičevci morajo z daljšim delom dokazati, da žele iskreno in tramo sodelovati pri konsolidaciji in ojačitvi države. Oporekal je, da se vodijo pogajanja med radikali in radičevci.

Dne 29. maja je bil Pavle Radić po poslovnih posvetovanjih s svojim stricem drugič v avdijenci pri kralju, kateremu je ob tej priliki izročil obširno spomenico Stjepana Radića, ki je bila kasneje objavljena v »Politiki« in v kateri se Stjepan Radić svesno proglašal za lojalnega monarhista. Dne 3. junija so se sestali k skupnemu posvetovanju Nikola Pašić, Pavle Radić in notranji minister Boža Maksimović. V Zagrebu je pričel »Dome« napadati zajedničarje kot »pokvarjeno gospodo«, »hrvatske pa

je ostro nastopal proti sporazumu z radikali.

Delo v Narodni skupščini.

Dne 2. junija so vložili dr. Polić in tovariši obtožbo proti ministru pravde dr. Edo Lukiniću zaradi desekvestracije imetja Thurn-Taxisa, 10. junija je bil sprejet v parlamentu zakon o kmetijskem kreditu. 12. junija je bilo poročilo anketnega odbora izročeno verifikacijskemu odboru, nakar je bila skupščina odgođena.

Intrige.

Dne 14. junija je imel Svetozar Pribečević velik shod v Sisku, ki je napravil v vsej naši politični javnosti ogromen vtis, in prvi vrsti med radikali in radičevci. Niti enim niti drugim niso dali uspehi Svetozarja Pribečevića miru. Dne 18. junija je prišel Nikola Pašić bolehal, kar je pomenilo, da se v naši notranji politiki pripravlja nekaj važnega. V Beograd je došel stari radikalni domači zdravnik in veteran Aca Stanojević, ki je posetil Pašića, kar je precej dvignilo samozavest sporazumašev. Dne 26. junija je bilo sprejeto poročilo verifikacijskega odbora v parlamentu, ter so bili ob tej priliki verificirani tudi anketirani mandati HSS. V skupščino so prišli vsi radičevci razen Stjepana Radića in njegovih 5 ožjih tovarišev, katerih mandati so bili razveljavljeni. Dne 30. junija je bil sprejet zakon o narodnem priznanju kralju Petru Velikemu, po katerem se ima pokolnemu kralju postaviti dostojen spomenik v Beogradu.

Dne 29. in 30. junija so se vršila živahna pogajanja med Aco Stanojevićem, Pavlom Radićem, dr. Niko Nikićem in dr. Bejatinom Superino.

Dne 1. julija je Pavle Radić predložil Pašiću obširno spomenico HSS in mu ponudil oficijelna pogajanja. Pašić ga je poslal k direktoriju radikalnega kluba, ki ga je nadomeščal v njegovi bolezni. Direktorij so tvorili Marko Gjuričić, Ljuba Živković in Marko Trifković. Na ta način so došla pogajanja radikalov in radičevcev v zaključni stadij. Dasi je stvar že tako daleč dozorela, vendar so tudi sami radikali krogi smatrali, da se vrše ta pogajanja na podlagi ohranitve Narodnega bloka, za katero se je izjavila pri volitvah večina narodna.

Dne 3. julija je minister pravde dr. Edo Lukinić, ki se je zdravil v Karlovih Varh, podal ostavko zaradi afere Thurn-Taxisa in zahteval pismeno po svojem zastopniku ministru dr. Žerjavu, naj se o njej sestavi parlamentarni preiskovalni odbor in postopa proti niemu po zakonu o ministrski odgovornosti.

Rezkol med radičevci in zajedničarji.

Dne 5. julija se je vršila v Zagrebu burna seja Hrvatskega seljaškega kluba, na kateri se je zahtevalo, naj se naknadno odobri izjava Pavla Radića dne 23. marca, kakor tudi vse poznejše delo za sporazum z radikali. Zajedničarji in nekateri radičevci so s protestom zapustili to sejo, vendar pa se je Pavle Radić vrnil v Beograd z zahtevanim pooblastili. Pogajanja z radikalnim direktorijem so se nadaljevala. O njih so bili sestavljeni zapisniki in reklo se je, da bo pogodba RR objavljena. Toda še danes ni znano, kaj vsebuje znameniti sporazum med radikali in radičevci.

Nova vlada RR.

Dne 14. julija se je vršila seja radikalnega poslanskega kluba, na kateri je Marko Gjuričić v imenu predsednika vlade poročal, da se Nikola Pašić strinja z doseženim sporazumom RR in da ga odobrava, ker so radičevci priznali ustavo in obstoj zakone. Radikalni klub je sporazum odobril. Dne 14. julija je Pavle Radić šefu »bloka narodnega sporazuma in seljaške demokracije« naznanil, da HSS izstopa iz tega bloka. S tem je končno razpadel tudi blok narodnega sporazuma. Dne 16. julija je Nikola Pašić podal kralju ostavko vlade Narodnega bloka, a 19. julija je bila nova sporazumaška radikalno radičevska vlada zaprisežena.

Razumljivo je, da je imenovanje nove vlade, v kateri so se združili najboljši odločni dvorčani neprijetelj, povzročilo veliko senzacijo kot ena najzgodovitejših političnih kupčij politične zgodovine.

St. Radić pomiloščen.

Dne 18. julija je bil izpuščen na svobodo St. Radić na podlagi ukaza, s katerim se je njegov proces aboliciral. Isti dan so bil izpuščen na svobodo tudi dr. Maček in tovariši na podlagi odredbe istega notranjega ministra Bože Maksimovića, ki jih je držal mesece dolgo v zaporih. SDS je sprejela novi položaj hladnokrvno. Sv. Pribečević je imel dne 19. julija v Beogradu velik shod, na katerem je ostro obsodil radikalno prevaro. Ob tej priliki je objavil besedilo sporazuma, sklenjenega z radikali, po katerem se more koalicija obeh skupin v Narodnem bloku razširiti z vstopom drugih strank samo z odobrenjem obeh skupin. Ta sporazum torej ni bil vezan na rok, kakor je netočno trdil dr. Laza Marković. Pribečević je izjavil, da mu je sam Pašić dejal, da bi bilo nepošteno in nemoralno, ako bi radikalna stranka sklenila kaj brez SDS. S tem je bil na bratsko označen ves položaj.

Radić v avdijenci pri kralju.

Dne 20. julija je bil komaj oproščen Stjepan Radić sprejet od kralja na Bledu v avdijenci. Od tega dne je Stjepan Radić začel javno poveličevati kralja, ki ga je za Davidovičeve vlade toliko

žalil. Dne 22. julija je Radić došel v Beograd, da se sestane s Pašićem, toda Pašić je dan prej odšel na zdravljenje v Karlove Varje. Torej se je govorilo, da je bil Pašić sporazum uslišen in da je pobegnil pred Radićem.

Notranji minister je takoj premostil nekatere zagrebške policijske uradnike, ki so po njegovem naročilu aretirali Radičeve tovariše. Premeščenih je bilo tudi več srezkih noglavarjev. S tem se je pričelo pregajanje uradnikov, ki so se na ukaz vlade izpostavljali proti radičevski akciji.

Delo nove vladne večine.

Dne 21. julija je bila v skupščini prečitana vladna deklaracija, ki ni povedala ničesar novega in tudi ni navedla besedila sporazuma RR. Iz Hrvatskega seljaškega kluba so bili izključeni štirje poslanci, ker so se uprli novi radičevski politiki. Po kratki debati o vladni deklaraciji je skupščina sprejela nove dvanajstine za avgust, september, oktober in november.

Dne 4. avgusta je bil sprejet v skupščini s 160 glasovi reakcijski zakon, pri čemer je opozicija v znak protesta zapustila dvorano. Nato je bila skupščina odgođena do jeseni.

Med parlamentarnimi poiznicami je SDS prirejala povsod po državi množične shode, na katerih so samostojni demokrati poslanci pojasnjevali volilcem novonastali položaj.

Prva nesoglasja.

V začetku septembra je Radić kot član naše delegacije za zasedanje Zveze narodov odpotoval v Ženevo, ter se 8. septembra prvič sestel v Evians les Bains z Nikolo Pašićem. Tedaj je v Beogradu med zavezniški RR po prvem navdušenju začelo nastopati polagoma ohlajevanje. Kralj je bil na potovanju v Južni Srbiji, Črni Gori in Dalmaciji. Pašić v Franciji, Radić v Ženevi, nekoliko ministrov je bilo v kraljevem spremstvu pri lovčenskih svečanostih, v Beogradu pa so radičevci poskušali, da bi čimbolj pospešili pregajanje nacionalnih in korektnih uradnikov. Radikali so pod pritiskom javnosti njihovo nestrnost ovirali do povratka merodajnih činiteljev v Beograd in tako so nastala prva zavezniška nesoglasja. Koncem septembra se je vrnil iz Ženve St. Radić, ki je takoj demantiral nekaj svojih neprimernih ženevskih izjav, nato pa pričel razmišljati, kako bi prišel v vlado.

Položaj nove vlade ni bil rožnat. Povzeli so se prvi spori. Pri obširnih volitvah, ki so se ponekod vršile, se je ugotovilo nazadovanje radičevcev. Novi zavezniški niso nikjer mogli nastopiti s skupnimi listami. V Dalmaciji se je pojavilo silno nezadovoljstvo med radikali in radičevci, a tudi v Sremu, Slavoniji in Voivodini so se pričeli upirati radikali. Z nestrnostjo je vse pričakovalo povratek ministrskega predsednika Pašića. Dne 2. oktobra sta se vrnila v Beograd kralj in kraljica, a 14. oktobra min. predsednik Pašić.

Razdor med radikali.

Pašić je ob svojem povratku našel v svojem klubu in vladi zelo nezadovoljive razmere. V klubu so se poostri odnosi med Pašićem in Jovanovičevsko skupino. Posebna kampanja se je pričela proti prometnemu ministru Anti Radojeviću zaradi vprašanja brodarkega sindikata Pristaši Ljube Jovanovića so snovali kombinacije z Jovanovičem kot predsednikom vlade. V vladi so radičevci začeli postavljati različne strankarske zahteve, a radikalni ministri so se nahajali pod neprestanim hombradmanom večih radikalnih organizacij, ki so zlasti tudi opozarjale na posebno aktivnost in širjenje samostojnih demokratov. Poleg tega so se vovodinski radikalni poslanci pričeli upirati proti finančnemu ministru radi njegove neznozne davčne politike. Vse te neprimirke je kronala energična zahteva St. Radića, naj se vsi spusti v vlado. V tem času se je dogodil tudi incident z Italijo, ko je bila zaradi fiškovskih nasilstev v Trstu zažgana v Zagrebu italijanska zastava in je zunanji minister dr. Ninčić podal v parlamentu za nasramotno izjavo.

St. Radić — minister.

Dne 11. novembra je demisioniral prosvetni minister Velja Vukičević, dne 17. novembra pa je bil imenovan St. Radić za prosvetnega ministra, ki je kmalu nabo s svojimi negremišljenimi govori izževal celo vrsto mučnih zunanjih in notranjih konfliktov. V tem oziru se odlikujeta zlasti njegova ponesrečena nastopa v Ljubljani in Mariboru.

Dne 30. novembra so bile v skupščini sprejete proračunske dvanajstine za december, januar, februar in mare. Samostojni demokrati so ob tej priliki zapustili skupščino v znak protesta, ker je predsedujoči dr. Stanko Šibek odzvel besedo Večeslavu Vilderju, ki je v svojem govoru navajal za vlado neprijetne stvari.

V vladi je povodom razprave o dvanajstinah došlo do večjih pretreslajev. Stjepan Radić je pričel postavljati razne ultimite in ni mnogo manjkalo, da ni 30. novembra zrušil vlade na seji ministrskega sveta, ko se je razpravljalo o brodarškem sindikatu. To je med radikali povzročilo mnogo nezadovoljstva. Radikalna stranka pa je trpela tudi mnogo zaradi nezadovoljstva v lastnih vrstah. Neprijetnosti so jim povzročali vovodinski radikali s svojimi zahtevami o iznemembi davčne politike, a tudi vprašanje likvidacije brodarkega sindikata je poostriko razmere v radikalnem klubu.

Za odnosaje med radikali in radičevci je značilno, da so pri volitvi parlamentarnih odborov nastopili s samostojnim

mi listami in da se niso mogli sporazumeti glede razdelitve števila članov.

Afera sv. Jeronima.

V onih dneh je vzbudil v javnosti pozornost tudi spor naše vlade s Vatikanom zaradi zavoda sv. Jeronima in zaradi nastora Vatikana proti našemu odpravniku poslov Jovanoviću, ki je nadomeščal poslanika dr. Smolčića. V ta spor so se vmešali tudi katoliški škofje, s katerimi je prišel v nesoglasju tudi minister ver.

Afera Thurn-Taxis.

Dne 3. decembra je imel svojo zadnjo sejo anketni odbor o aferi Thurn-Taxis. Po zaključku svojega dela ta odbor ni mogel ugotoviti nobene krivde dr. Ede Lukinića na podlagi zakona o ministrski odgovornosti. Ves odbor je bil mnenja, da se dr. Lukinić ni pregrešil proti nobenemu zakonu, a navzlic temu so klerikalci, davidovičevci, radničevci in nekateri radikali skušali stvar obrniti tako, kakor da bi dr. Lukinić inak ne bil postopal prekrtno.

Dne 14. decembra se je pričela v skupščini razprava in po tridnevni debati se je vršilo glasovanje. Za predlog, da se dr. Lukinić izroči sodišču, je glasovalo 128 poslancev, za izročitev sodišču pa so glasovali 103 poslanci, 4 glasovnice so bile oddane prazne. Tako je bila odstranena z dnevnega reda tolika razkričana afera Thurn-Taxisa z blamažo njenih iniciatorjev in sijajnim zadoščenjem za dr. Lukinića.

Kongres SDS.

Dne 6. in 7. decembra se je vršil v Beogradu ob navzočnosti 545 delegatov kongres samostojne demokratske stranke. Na kongresu je bil sprejet novi statut ter so se razpravljali vsi aktualni problemi. Sprejeto so bile zelo važne resolucije v notranji in zunanji politiki, o državni upravi, o gospodarskih in socialnih vprašanjih, o prosvetni politiki itd. Na kongresu je vladalo o vseh vprašanjih popolno soglasje. Ugotovito se je razveseljivo naraščanje stranke in da je SDS klub vsem zaprekam v opoziciji močno ojačila svoje postojanje med narodom. Klub SDS v parlamentu šteje danes 23 poslancev.

Odgoditev Narodne skupščine.

Dne 11. dec. je bil sprejet v skupščini zakon o ratifikaciji poštne konvencije, 12. dec. pa zakonski predlog o izpremembah zakona o poštnem, čekovnem in virmanskem prometu. V ostalem so nekateri ministri odgovarjali na interpelacije, poslovala so sekcije zakonodajnega odbora ter se je vršila razprava o aferi Thurn-Taxis. Po zaključku te razprave je bila skupščina odgođena 16. dec. do 29. januarja 1926, ko pride na dnevni red poročilo odbora za zakonski načrt o obrtni banki. Parlamentarno leto je bilo torej v preteklem letu zelo neplodovito, pod vlado RR pa je skoraj popolnoma zastalo.

Uspehi sporazuma RR.

To bi bili glavni dogodki našega političnega življenja v letu 1925. Vršili so se z nenavadno naglico. V radikalno stranko so prinesli zmešnjavo, razprtili se pojavljajo v radikalnem poslanskem klubu, med radikalno omladino, kakor tudi med radikalnimi volilci. Vse dogodki dokazujejo, da se pripravljajo dalekosežne politične pregrupacije. RR polagoma razpada. Z največjo pozornostjo motrijo politični krogi razkroj radikalne stranke, ki se zdi nevzdržen. Radić še drži glavne pozicije, z bese do, ali dejanja bodo iztrežila njegove mase. Njegov poskus razširiti svojo hrvatsko seljaško stranko med Slovence se ne bo obnesel. Sicer se mu je vidljiva bivša SKS pod vodstvom posl. Pučija, toda špekulacija je bila zasnovana na predpostavkah, ki se niso izpolnile in voditelj SKS danes že hučo glava boli...

Cimdalje bolj očitno se kaže, da je bodočnost samo v integralnem jugoslovenstvu in v brezkompromisni idejni poštini smeri ki jo zastopa samostojna demokratska stranka. Dokler ne bo zmogla ta ideja, naše notranje politično življenje ne bo ozdravelo. Dogodki l. 1925 to naziranje samo potrjujejo.

Državna realka v Mariboru

Maribor, 27. decembra.

Zahodno stran Jugoslovenskega trga zapira dolgo mestno poslopje, sezidano v letih 1871., 1872. in 1873. ter namenjeno za obema stranskima prizidkoma višji realki, češki meščanski šoli in do zadnjega časa tudi I. doški osnovni šoli. Višja realka je bila ustanovljena s cesarskim odlokom z dne 5. septembra 1870. pod sledenim pogodi: Stajarski študijski in verski zaklad prevzame plačevanje učiteljskega mesta Maribor pa stroške za učne prostore, njihovo vzdrževanje, opremo, čiščenje, kurjavo in razsvetljavo, učila ter uslužbenstvo, v kolikor bi dežela k temu ne prispevala. Proti temu pa dobi mestna občina polovico šolnine.

Pri tem je zadeva ostala do današnjega dne. Stroški pa se vsako leto večajo, državni prispevek se zmanjšuje, zlasti pa je šolnina po sklepu vidovdanske ustave do cela odpadla. Mestna občina je prispevala za državno realko v letih 1910. do 1918. — 24.585 Din in je prejela povrnjenih 18.770 Din. Od leta 1919. do leta 1924. pa je plačala mestna občina za realko 317.159 Din in je dobila povrnjenih 24.789 Din.

Poleg tega, da odpade prispevek potov šolnine, je med tem naučna uprava sprejela realko v realno gimnazijo in tako seveda popolnoma premenila podlago stare pogodbe med naučno upravo in mestno občino. Kakor smo že poročali so v teku pogajanja za novo pogodbo, ki naj razbremeni mestno občino, ne da bi trpela radi premajhne dotacije šole.

Potrti globoke žalosti naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem prelužno vest, da nas je danes zapustila naša blaga mati, tašča in babica, gosa

Katarina vd. Kuret,
učiteljica v pokoju,

v 60. letu svoje starosti po dolgem trpljenju prevedena s tolažilni sv. vere.

Pogreb predrage pokojnice se vrši danes v nedeljo ob pol 3. pop. iz hiše žalosti Spod. Šiška (Zadružni dom), Zibertova ulica, na pokopališče k Sv. Križu.

Predragi pokojnici ohranimo blag spomin.

Ljubljana, 2. januarja 1926.

Oskar, Vlado, Milan, Mario, Boris, Zorko in Olga, sinovi in hči. — Mirko Krečmar, zet. — Emilija, Ema in Elici, sestre. — Vnuki in vnukinje.

Naznanjam, da sem svojo odvetniško
pisarno preselil
na Kralja Petra trg št. 3 (pred sodnijo).
Dr. I. Breic.

Opozorjamo

vse interese, da je pri pismenih vprašanjih, ki naj jih upravništvo pismeno reši, brezpogojno priložiti poštino in manipulacijsko pristojbino v znesku Dln 2.—. Posebno opozarjamo na to, da se jim po pošti pošlje naslove od malih oglasov. Vsa vprašanja in prošnje glede naslovov od „malih oglasov“ bodo romale v koš, ako ne bo priloženih
Dln 2.—

Razpis.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani oddaja dela iz umetnega kamna (stopnice in drugo) pri gradbi stanovanjskih hiš v Mariboru, ob Kralja Petra trgu.

Ta dela se oddajajo za štiri hiše skupno ali za vsako posebej.

Interesentom (našim državljanom) so na razpolago pogoji, načrti in proračuni od 4. januarja 1926 naprej v uradnih urah v pisarni zavoda proti plačilu nabavnih stroškov.

Oferte z 5% jamščino je treba vložiti do 12. januarja 1926 do 12. ure.

Naznanjamo žalostno vest vsem znancem in prijateljem, da je danes nenadoma umrl naš

Justek Tominc
učitelj v Globokem

Pogreb dragega pokojnika se vrši v nedeljo dne 3. t. m. ob 10. uri.

Globoko, 1. jan. 1926.

Žalujrči ostali.

Upravni svet in ravnateljstvo Delniške pivovarne
v Laškem javljata, da je njiju velezaslužni predsednik, gospod

Ivan Knez

danes nenadoma na Dunaju preminul.

Družba, kateri je blagopokojnik načeloval in za katero si je pridobil nevenljivih zaslug, mu ohrani trajen, hvaležen spomin.

V Laškem, dne 2. januarja 1926.

Globoke žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je moj nepozabni soprog, gospod

Fortunat Kurnik

revident drž. železnic v. p.

včeraj, dne 2. januarja t. l. v starosti 61 let preminul.

Pogreb nepozabnega se vrši dne 4. januarja t. l. ob 14. uri popoldne iz Dev. Mar. v Polju na pokopališče k Sv. Križu v Ljubljani. Kondukt se razvije pri cerkvi sv. Petra ob 15. popoldne.

Dev. Mar. v Polju, dne 2. januarja 1926.

Ivana Kurnik, soproga

Za večji ilustrovani list se išče urednik

s primerno umetniško in splošno izobrazbo, ki bi bil sposoben samostojno voditi organizacijo ilustrativnega dela lista. Gospodje s prakso imajo prednost. Ponudbe pod „Agilen“ na upravo „Jutra“.

Župnijski uradi, cerkveni predstojniki, trgovci!!!

Pozor! — Soečnica se bliža!

Podpisana tvrdka izdeluje ter ima v zalogi prvovrstne voščene oltarne sveče vseh velikosti, jamčeno dobre kakovosti, voščene zvitke, gladke in okrašene, kakor vse cerkvene potreščine in sicer: voščeno prižgalno vrvice, fino kadilo, ogelje za kadilnico itd., **pa tako nizkih cenah.** — Za p. n. trgovce krasno okrašene sveče s svetimi podobami ter zlatimi in srebrnimi podobami. — **Zahtevajte cenik!** Pri večjem naročilu (nad 50 kg) franco zaboj. Izvršite takoj naročilo!

Se najtopleje priporočata z odličnim spoštovanjem

Pisanec & Dolničnik,

svečarna, medicarna, slaščičarna, Ptuj, Panonska ulica 8, pri pošti.

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice, reg. zadruga z neomejeno zavezo javlja prežalostno vest, da je nje soustanovitelj in dolgoletni, za procvit zavoda prezaslužni predsednik, gospod

Ivan Knez

veletržec, posestnik i. t. d.,

danes na Dunaju preminul.

Za blagor našega zavoda vsikdar vnetemu pokojniku ohranimo trajno hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Upravni svet.

LOKOMOTIVE
WOLF-LANZ do 600 HP
tvornički novi ali gener.
reparirani su tvorničkim
jamstvom takodjer u
najam.

SAUGGAS-MOTORE
DIZEL-MOTORE
BEZ KOMPRESORA
75-a ROKOL-MOTORE
Generalno zastupstvo
Motorenfabrik Darmstadt

MLINSKE STROJE
TRANSMISIJE
Pogledite naše skladište
Plazovna potokica
Kompletne montaže

BRACI FISCHER d. d.
ZAGREB, Pantovčuk 10.

Sax Rohmer:

Rdeči detektiv

7. poglavje.

Nadaljna preiskava.

Trikratno telefoniranje iz Vine Streeta je prekinilo izpraševanje Quentina Graya. Vsi ti pogovori pa niso zadovoljili Kerryja, in njegova jeza je naraščala. Javili so prihod policijskega zdravnika. Burton se je lepo umaknil divjemu Kerryju na ta način, da je šel čakati zdravnika.

— Vsak idiot lahko na prvi pogled spozna, da je možak vsekakor mrtev, se je jezil Kerry. Za to mi ni treba še enega zdravnika.

Poškilil je na Graya in mu dejal:

— Hvala vam. Ne rabim vas več.

— Ali naj ostanem tu?

— Ne. Nadzornik Whiteleaf, idite s tema dvema gospodoma do, da jih stražnik spusti ven.

— Za vraga, je zakričal Gray, ki ni mogel več skrivati svojega razburjenja. Sedaj imam pa že dosti vašega obnašanja. Tu izgubljamo s pogovarjanjem čas, toda še ničesar, prav ničesar niste storili za nesrečno ženo, ki...

— Povem vam samo, je divje odvrnil Kerry, da vas vržem fastnoročno ven, če se ne odstranite v desetih sekundah!

Gray je pri teh besedah postal ves blede od jeze in hotel še bolj sirovo odgovoriti, toda Seton ga je krepko prijel za roko in rezko dejal:

— Gray, če ne greš takoj z menoj, odidem sam.

Nato sta odšla oba iz sobe. Nadzornik Whiteleaf jima je sledil. Ko so izginili, je dejal Kerry Coombetu čisto mirno, kot bi se nič ne pripetilo:

— Citajte mi vse časovne podatke iz poročila zadnje priče.

Coombes je vzel svojo beležnico v roke in začel citati:

— Okoli pol šestih zvečer sem se odpeljal v Bond Street...

— Rekel sem: časovne podatke, ga je prekinil Kerry. Že vem, zakaj jih hočem imeti. Citajte mi jih zaporedoma, kot jih je pričal omenila.

— Dobro, ja zamrmral Coombes, okoli pol šestih... Nato je

10

njegov prst drsel naprej po papirju... Četrt na sedem, ob sedmih, petindvajset minut po sedmi uri, ob osmih.

— Dovolj, je dejal Kerry in začel srepo gledati Gunna, ki je iz kota z vodenimi očmi opazoval strašnega rdečega moža.

— Kdo pa ste vi, ki tičite v dveh suknjah? ga je vprašal Kerry.

— Ime mi je James Gunn, je odgovoril možak s hripavim glasom.

— Kdo ste? Kaj ste? Kaj delate tukaj?

— Jaz sem uradnik Spinkerjeve agencije in...

— Ha, je vzkliknil Kerry in zmignil z ramami. Približal se mu je in mu grozeče gledal v njegov rdeči obraz. Ha, ha! Vi ste eden tistih tičev? Iz Spinkerjeve agencije? Da, lepo!

Nato se je ozrl na bledega Brisleya, rekoč:

— Vas sem pa menda že neke videl, ne?

— Da, gospod višji nadzornik, je dejal Brisley in si obližnil ustnice. Spomnite se na Haywards Heath. Zadržala naju je...

— V as je zadržala, ga je prekinil Kerry, v as!

Po teh besedah se je obrnil in pogledal Monte Irvina. Jezne besede so mu bile na jeziku, toda ko je videl uničenega moža, ki je sedel sam, ves prepadel na divanu, se mu je naenkrat omilil obraz in njegov glas je postal vljuden:

— Ta dva moža sta bila v vaši službi, da opazujeta...

Prenahal je in pogledal za trenutek Whiteleafa, ki je ravno vstopil, potem pa se je ozrl v smer druge sobe, kjer je bil policijski zdravnik pri delu.

— Da opazujeta mojo ženo, gospod nadzornik. Hvala vam; toda jutri bo že ves London zvedel.

Monte Irvin je postal blede. Nenadoma je omahnil, stegnil roke, a se ni mogel več ujeti. Kerry je skočil k njemu in ga prestregel.

— Hvala vam, gospod nadzornik, hvala vam, je zamrmral Irvin. To je strašen udarec zame. V začetku sem se bal...

— Mislili ste, da je bila vaša žena napadena, kaj ne? No, stvar ni tako huda. Spremiti vas hočem po stopnicah do vašega voza.

— Toda rad bi vedel...

— Jutri boste že vse zvedeli. Dela imam v tem brlogu za vso noč. Pojdite z menoj. Dajte mi roko.

Monte Irvin je opotekajoč se vstal. Vedel je sicer, da je bila v njegovi rodbini srčna napaka, toda do takrat še nikoli ni občutil te dedščine. Ta dan se je pa počutil naravnost bolnega.

— Gospod nadzornik, je dejal samo še šepetaje, ali imate kako teorijo, po kateri bi se dalo razložiti...

— Zakaž in kako je izginila vaša gospa žena? Ne mučite se s to mislijo. Čeprav nimam nobene točne teorije glede te zadeve, vam vendar lahko povem, da se bo po mojem mnenju v najkrajšem času vrnila domov.

— Hvala vam za te besede, je zamrmral Irvin, ko ga je Kerry spremljal iz sobe.

Nadzornik Whiteleaf je potegnil vrata v stran. Njih mehanizem je bil polomljen, tako da so ostala napol odprta.

— Čudno, res, je dejal Gunn, ko sta oba izginila in je nadzornik Whiteleaf spet stopil v sobo; da more biti možak tako strašno vznemirjen radi dejstva, da je izginila njegova žena, s katero se je hotel razporečiti.

— Proketo čudno! je dejal Whiteleaf, kateremu je bila Kerryjeva prisotnost silno neprijetna. Ampak če bi tičal v vaši koži, bi se sedaj lažje smejal!

Odšel je nato v sosedno sobo, kjer je policijski zdravnik preiskoval žrtev skrivnostnega zločina. Gunn je zamišljeno gledal, nato pa je dejal:

— Prav prijetno ravno ni priti v stik s policijo, Brisley, še manj pa s Kerryjem.

Brisley se mu je kisl nasmejal in šepnil:

— Rdeči Kerry je huiši od vraga... Tiho! Je že tu!

— Sedaj pa, je vzkliknil Kerry, ko je privihral v sobo, si ogledamo stvar malo dalje.

Vtaknil je roke v hlačne žepe, se široko razkoračil in gledal sedaj Gunna, sedaj Brisleya, a nobeden od zastopnikov Spinkerjeve detektivske agencije si ni upal črtniti besede. Slednjič je spregovoril Kerry:

— Kako dolgo ste opazovali gospo Monte Irvin?

— Kakih štirinajst dni, je odvrnil Brisley.

— Ali ste vse zaporedoma beležili?

— Da.

— Do nocoj?

— Da.

— Narekujte vse stražniku Coombesu.

Obrnil se je, stopil k divanu, na katerem je ležal njegov površnik in izvlekel iz njega zavojček z žvečilnim gumijem. Vzel je iz njega svež komad, dobro dišeč po poprovi metli, ga vtaknil v usta in zavojček spet spravil v žep površnika. Visoko zravnal je stal in zamišljeno gledal okoli sebe.

— Kaj pa sedaj? je zamrmral.

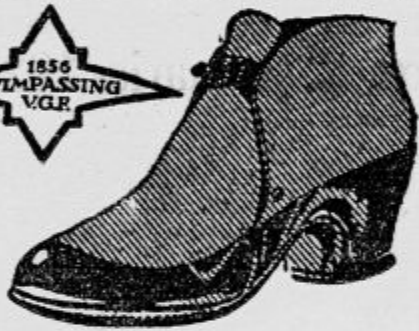
„ZLATOROG“ Terpentinovo milo

Kakovost tega neprekosljivega mila se da odtehtati samo z zlatom!

Da se vpelje „Zlatorog“ terpentinovo milo, ta idealna sestava najfinejšega mila z najboljšim terpentinom, v najsiirše sloje prebivalstva, se vpreša od 1. avgusta 1925 v vsaki t.i. ci komad tega mila zlatnik po 10 frankov, ki se šele pri uporabi prikaže srečnemu najditelju.

Mnogo zlatnikov se je dosedaj že našlo. Priprčite se tudi Vi o neprekosljivi kakovosti tega „zlatega“ mila, katero se uporablja radi svojega milne in prijetnega, osvežujočega vonja tudi mnogo kot toaletno milo. Mogoče, da ste tudi Vi tako srečni, da najdete zlatnik!

Sneg
Sneg
Sneg

Kupite še danes snežne čevlje „Wimpasing“
Pazite na zaščitni znak. Pazite za zaščitni znak

Inventurna prodaja

pri

TEKSTILBAZARJU

PO ZELO ZNIZANI CENI:

svileni jumperji, flanele, sukno, dublji, velurji in vse zimsko blago.

OSTANKI

pa se prodajajo za inventurno nizko ceno pri

TEKSTILBAZARJU

LJUBLJANA, KREKOV TRG ST. 10
prtljloje in prvo nadstropje.

Najfinejša Najnovejša

kožuhovina.

Stanislav Matić

Prodajalca: **Ljubljana** Tovarna: **Kamniška ul. 20**
Sodna ulica št. 5
se priporoča za razna krznarska dela. — Vsa v zalogi nahajajoča kožuhovina po znatno znižanih cenah, posebno jopice iz krtovine, si elektriki i. t. d.

Prevzamem tudi vse vrste kože za strojenje in barvanje.

VELETRGOVINA USNJA v Ljubljani
išče agilno prvovrstno moč z daljšo prakso v tej stroki kot

POTNIKA

in za svoje skladišče. — Ponudbe z navedbo do sedanjega delovanja pod „PRVOVRSTEN POTNIK“ na upravo „Jutra“.

13103-a

Špedicijsko podjetje „Jugoport“

Zastopstvo Slavije in Čehoslovije.

LJUBLJANA, Tavčarjeva ulica šte. 3.

se podružnicami na Sušaku, Jesenloah in Raketu se pri poroča vsem cen. trgovcem in industrijcem za vse špedicijske in carinske posle. Za selitve so pohištevni vozovi na razpolago. Vsaokake informacije brezplačno.

Najpopolnejši so novi „PFAFF“ brzošivalni stroji.

Za vsakovrstno obrt in industrijo najbolj priporočljivi.

Večletno jamstvo.

Brezplačen pouk v vezenju

Znižane cene Plačljivo na obroke

IGN. VOK,

Ljubljana

Novo mesto

Poslovne knjige.

P. n. bančnim zavodom ter industrijskim podjetjem dobavljam poslovne knjige itd. po posebnem naročilu v fini in trpežni vezavi v najkrajšem času.

Knjigoveznica in črtalnica

A. Janežič, Ljubljana

Florjanska ulica 14

Prva slovenska izdelovalnica perila

pripravlja

najfineje in vestno izdelano
perilo za dame

belo in barvasto. Kombinacije vseh vrst.

Perilo za gospode

po nizki ceni. Frak, smoking in športne srajce le po meri in naročilu.

M. ALEŠOVEC, Ljubljana,
Čankarjevo nabr. 1, I. nadstropje.

RENAULT-AVTOMOBILI

— danes neprekosljivi —

za avto-takse in kot osebni, za zdravnike in potnike, tovorni in avtobus-vozovi, ker so najsolidnejši, na trpežnejši in najcenejši pri uporabi.

Zastopstvo za Slovenijo: **A. Lampret, Ljubljana,**

Dunajska cesta 22.

Priporočamo za patriotične in slavnostne prireditve

MIRKO KOROLIJA:

JUGANA, VILA NAJMLAJSA

Dramska vizija v enem dejanju (3 osebe)

Cena s poštnino vred 7-75 Din

Naroča se pri

knjigarni TISKOVNE ZADRUGE v Ljubljani.

Kdor oglašuje, ta napreduje

„Spectrum“ d. d.

Inž. Kopista, Dabsky in Krstić

tvornica ogledal in brušenega stekla

LJUBLJANA VII,

Medvedova ulica 38, telefon 755

Zagreb, Beograd, Osijek.

Središnja: Zagreb.

Zrcalno steklo, porttalno steklo, mašinsko steklo 5-6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in ubi kah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljevanje v med. Pina, navadna ogledala.

PRODAJALKA

strokovno naobrazena se sprejme. Nastop takoj ali pozneje. — Samo pisemne ponudbe s prepisi spricval na

JULIJ KLEIN,
trgov. s steklim in porcelanom. Poštni predal 40

L. Mikuš
LJUBLJANA, Mostni trg 15
Izdelovatelj dežnikov
Na drobno!
Zaloga sprehajalnih palic
Star delalci na osnovi preizkušen.

Zahtevajte povsod

čokolad - kakao - bonbone

znamenite svetovne tovarne

„TOBLER“ (Bern-Svica)

Generalno zastopstvo in skladnja za krajavo S. H. S.

„OBORO“

Beograd, Knežinje Ljubice ulica 15,

Telefon 31 89. Zahtevajte cenik!

za moške obleke namočenjsena, ifinejšje in najcenejšje razpoložljive

veletrgovina

R. Stermecki

Celje, št. 20 in sicer:

trudno sukno 71 Din

močan čevljet 78 Din

fini kamgarn 90 Din

ilustrovan cenik z 700

1000 slikami se pošlje vsakemu zasloni,

vzorci od sukna kamgarni in razne manjane

fakturne robe, pa samo za osem dni na ogled

Kdor pride z vlakom osebno kupčar, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. (Naročila čez Din 500 poštnine prosto. Trgovci eng-os cene)

Vsem prijateljem in znancem javljamo pretužno vest, da je danes gospod

IVAN KNEZ

predsednik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo l. t. d.,

ob pol 10. uri po kratki bolezni na Dunaju v 73. letu preminul.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Žalujoči ostali.

Mesto vsakega posebnega naznanila.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani naznanja v globoki žalosti pretresljivo vest, da je njen prezaslužni in nepozabni dolgoletni predsednik, gospod

Ivan Knez

imetnik reda sv. Save III. reda, podpredsednik Zveze industrijcev, predsednik Ljubljanskega velesejma, podpredsednik Ljubljanske borze, predsednik in upravni svetnik mnogih industrijalnih in denarnih podjetij, veletržec, industrijalec itd. itd.,

v soboto, dne 2. januarja 1926 dopoldne preminul na Dunaju.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo, kateri je odlični pokojnik stal na čelu 14 let kot nesebičen, požrtvovalen ter neumorno delaven predsednik, ohrani nepozabnemu svojemu vodniku trajno hyaležen in časten spomin.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Upravni svet in ravnateljstvo Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani javljata pretužno vest o smrti svojega velezaslužnega predsednika, gospoda

Ivana Kneza

ki je danes na Dunaju preminul.

Blagopokojnik je načeloval zavodu od obstoja in si je pridobil zanj, kakor tudi sploh za našo industrijo, nevenljivih zaslug. Zato mu ohrani zavod trajen in hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Upravni svet in ravnateljstvo pivovarne Union d. d. v Ljubljani javljata tužno vest o smrti svojega velezaslužnega predsednika, gospoda

IVANA KNEZA

ki je danes na Dunaju preminul.

Družba, kateri je blagopokojnik načeloval in za katero si je pridobil nevenljivih zaslug, mu ohrani trajen, hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Delniška zavarovalna družba „**VARDAR**“, javlja pre-
tužno vest, da je njen velezaslužni podpredsednik, gospod

Ivan Knez

danes preminul.
Slava njegovemu spominu!
Ljubljana, 2. januarja 1926.

Ravnateljstvo
„**Vardar**“
delniška zavarovalna družba.

Javljamo žalostno vest, da je član naše uprave, gospod

Ivan Knez

veletržec i. t. d.

danes dopoldne preminul na Dunaju.
Ohranimo velezaslužnemu pokojniku trajen spomin.
LJUBLJANA, dne 2. januarja 1926.

Upravni svet
Strojnih tovarn in livarn d. d.
v Ljubljani.

Javljamo žalostno vest, da je član naše uprave in cenzor naše
filijalke Ljubljana, gospod

Ivan Knez

veletržec itd.

danes dopoldne preminul na Dunaju.
Ohranimo velezaslužnemu pokojniku trajen spomin.
Ljubljana, 2. januarja 1926.

Upravni odbor
Jadransko-Podunavske banke
v Beogradu.

Predsedstvo Ljubljanskega velesojma javlja pretužno
vest, da je preminul na Dunaju, dne 2. januarja ob pol 10. uri dopoldne
velezaslužni predsednik Upravnega odbora in soustanovitelj Ljubljanskega
velesojma gospod

Ivan Knez

imejitelj reda Sv. Save III. razreda

Blagega in nadvse požrtvovalnega pokojnika ohranimo v trajnem in
hvaležnem spominu.
Lahka mu zemlja!

LJUBLJANA, dne 2. januarja 1926.

Ljubljanski velesojem.

Uradništvo tvrdk J. Knez in Jos.
Vodnika dediči naznanja, da je njega ljubljani
šef, gospod

Ivan Knez

predsednik Zbornice za trgovino, obrt
in industrijo itd.

danes nenadno na Dunaju preminul.

LJUBLJANA, dne 2. januarja 1926.

Uradništvo tvrdk:
J. Knez in Jos. Vodnika dediči.

Naznanjamo tužno vest, da je naš predsednik in ustanovitelj,
gospod

Ivan Knez

veletržec i. t. d.

danes na Dunaju preminul.
Velezaslužnemu pokojniku ohranimo trajen spomin.
LJUBLJANA, dne 2. januarja 1926.

Upravni svet
Združenih opekarn d. d.
Ljubljana

Popolnoma potrjeni naznanjamo pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani sinček
oziroma bratec in vnuk

Vojko

na novega leta dan, ob eni uri popoldne po kratki in mučni bolezni, šest let star, odšel
med nebeške kraljice.

Predraga rajnega se prepelje v nedeljo, 3. januarja popoldan ob 3. uri iz hiše
žalosti, Benamina Ipavica ulica 2 v rodniško grobnico na okoliško pokopališče.
Našega angeljčka ohranimo v najlepšem spominu.

CELJE, dne 1. januarja 1926.

Rudolf Juvanc, kap. I. kl., oče. Marica Juvanc, roj. Vrečko, mati. Marjan, brat.
Rodbina Fran Alojzij Juvanc, Ljubljana. Rodbina dr. Josip Vrečko, Celje.

Velika uganka

je najbrže čitateljem naših oglasov, da zamoremo našim odjemalcem za samo Din 65.— nuditi tako ugoden nakup. Le premnogokrat se događa, da se z reklamnim prodajama nudi mnogo manj, kakor se obeta. Pri nas je taka speculacija izključena, ker nam pri tem ni za dobiček, kar dokazujejo naša priznana pisma, ki jih dnevno dobivamo.

Skrivnosti naše reklamne prodaje pa čitateljem naših oglasov ne moremo odkriti, akoravno smo uverjeni, da bi s tem dobili še desetkrat več naročil. Odkritje te uganke (s katero bomo seznanili po 16. januarju 1926. vsakega našega naročnika) pa nam za sedaj zabranjujejo še gotove okolnosti. Vsakemu našemu naročniku je znano dejstvo, da nismo izpolnili samo naše obljube, temveč smo nudili še več kakor so pričakovali.

Da ustrežemo mnogoštevilnim željam in z ozirom na pravoslavni božič, smo se odločili, da našo božično reklamno prodajo, ki je zvezana s spodaj omenjenimi nagradami,

podaljšamo nepreklicno do 16. januarja 1926.

Udeležba pri naši reklamni prodaji upravičuje za sledeče vsakogar, kdor naroči

6 steklenic najfinejšega «Odeon» parfuma, lepo sortiranega v kartonu samo za Din 65.—
(namesto Din 90.—).

1. Na udeležbi pri razdelitvi 60 velikih nagrad po sledečem navedenju:

1 nagrada v skupni vrednosti	Din 50.000.—
2 nagradi po Din 10.000.—, skupaj	» 20.000.—
4 nagrade po Din 5000.—, skupaj	» 20.000.—
2 nagradi po Din 2000.—, skupaj	» 4.000.—
10 nagrad po Din 1000.—, skupaj	» 10.000.—
41 nagrad po Din 500, skupaj	» 20.500.—

2. Na razdelitvi 5000 posebnih nagrad v skupni vrednosti Din 450.000.— na ta način, da mora povprečno vsak tretji naročnik dobiti posebno nagrado razen tega pa v ugodnem slučaju lahko odpade nanj še ena izmed velikih nagrad do 50.000 dinarjev.

Posljite tedaj takoj po nakaznici ali v denarnem pismu znesek Din 65.— (naroči se lahko tudi več kartonov naenkrat), nakar dobite obratno našo krasno zbirko 6 steklenic «Odeon» parfuma. Vsaki pošiljki je priložen kupon s tekočo številko ter razdelilni načrt za nagrade, s kojim se smatra strinjajočim se vsak naročnik. Vlaganje oziroma porazdelitev kuponov za velike nagrade se vrši pod nadzorstvom kr. notarja.

Izmed *nebroj* priznanih pisem, ki jih dobivamo dnevno, navajamo en primer:

»Z veseljem potrjujem prejem pošiljke, s katero sem bil res prijetno presenečen. Nisem pričakoval tako solidne postrežbe. Poleg pošiljke našel sem tudi priznanico na posebno nagrado . . . Danes Vam pošiljam še Din 320.— in prosim, da mi pošljete še pet takih zavojčkov, a nadam se, da mi bo tokrat sreča bolj mila, to je, da bo tudi v kuverti notarija kupon za nagrado. Prosim, pošljite mi tudi cenik vseh Vaših izdelkov, katere hočem v krogu mojih prijateljev in kolegov priporočati . . .

Sprejmite iskrene čestitke za božič in novo leto ter vdane pozdrave N. N., okrajni glavar v p. »

Ker so naši parfumi z ozirom na izbornost kvaliteto, izdatnost ter lepo opremo zelo primerni tudi za razna darila, je neobhodno potrebno, da jih takoj naročite. Naša prodaja traja nepreklicno samo do

inkl. 16. januarja 1926.

»ODEON«, tvornica kosmet. izdelkov in parfemov, Ljubljana, Večova ulica 8. c.

Čast mi je sporočiti cenjenemu občinstvu, da sem z novim letom prevzel **znano staro renomirano meščansko restavracijo in hotel**

Lovački rog v Zagrebu, Ilica.

Moja dolgoletna praksa v gostilniški in kavarniški stroki kot **kavarnar „Evropa“** v Ljubljani in večletni **restavratore kolodvorske restavracije v Zidanem mostu** jamčim p. n. gostom, da bom vodil prevzeto restavracijo in hotel v največjo zadovoljnost cenjenih gostov.

Priporočam se zato cenjenim dosedanjim gostom restavracije **„Lovački rog“** ter zlasti **potujočemu občinstvu** za obilni obisk ter jim zagotavljam, da bodo v vsakem oziru **najbolje in najceneje postreženi.**

Anton Tonejc

lastnik kavarne „Evropa“ v Ljubljani in bivši večletni restavratore kolodvorske restavracije v Zidanem mostu.

Obvestilo

s katerim se naznanja, da se je že 25 let obstoječa

VINARNA „PRI DALMATINCU“

Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 4

na novo preuredila in razširila z otvoritvijo moderno opremljene

zajtrkovalnice

Poleg priznane izbranih dalmatinskih, štajerskih, dolenskih in desernih vin bodo na razpolago raznovrstni okusni prigrizki in delikatesne specialitete v veliki izbiri in po zmernih cenah.

Vinarna in zajtrkovalnica „Pri Dalmatincu“
LJUBLJANA, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 4.

Otvoritev podružnice.

Tvrda **J. Muc „Koloniale“** vljudno naznanja, da je otvorila

podružnico

z delikatesami in špecerijo

Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 4

Podružnica je moderno opremljena in založena z bogato izbiro priporočljivih in najfinjših delikatesnih specialitet ter s prvovrstnim špecerijskim in kolonijalnim blagom po umerjenih cenah. Blago se dostavlja na željo tudi na dom.

Z zagotovitvijo točne in solidne postrežbe se priporoča kar najtopleje

J. Muc „KOLONIALE“
LJUBLJANA, Vodnikov trg št. 2
podružnica
Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 4.

Ugodna prilika za nakup

Radi preuredbe gospodarskega obrata ima na prodaj **Franc Kožak, posestnik na Grosupljem**, več lepih plemenskih in molznih krav (tudi s teleti) in telic lastne reje od izbranih staršev. Proda se tudi 1 zelo lep plemenski bik, 2 in pol leti star, simodolske pasme in 1 par lepih, težkih vseskozi zanesljivih konj (pramov konj in kobila). Istotam je naprodaj tudi več dobrih, težjih sank, več lojterskih in drugih gospodarskih voz, 1 nov samski voziček (zapravljivček) in 1 lep koleselj, nekaj novejšega poljedelskega orodja, kakor njivskih bran in Sackovih plugov ter drugega gospodarskega orodja. Vse si je treba na mestu ogledati.

Skladišče, suho svetlo s pisarniškimi prostori na prometnem mestu se ugodno odda. Ponudbe pod „Skladišče na Aloma Company, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1.

Prostor 2 sobi za pisarno

komisijsko trgovino v obliju glavne kolodvorske ulice odda v najem. Ogleda naj se od 9. do 12. in od 3. do 6. ure popoldne v Pražakovi ulici št. 3., pritličje desno.

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem

M. Marinšek,
mesar, Vlak.

Za jugoslovanski patent št. 975 od 1. avgusta 1922 na: **„Postupak za rastavljanje komponent iz mješavina, koje sadrže suspenzione ili emulzione koloida, prave koloida, jona ili raztopljenih tijela pojedinih ili ukupno“** (Verfahren zur Trennung von Komponenten aus Gemischen, die Suspensions- oder Emulsions-Kolloide, echte Kolloide, Ionen oder gelöste Körper einzeln oder gleichzeitig enthalten), se iščejo kupci in odjemalci licenc.

Cenj. ponudbe na **ing. Milan Sukić**, Ljubljana, Selenburgova ul. 7/L.

POZOR!

Cenjenemu občinstvu priporočam

ščetarske izdelke

po znatno znižanih cenah:

stroji za parkete

ščetke za obloke stenska prašna omela
» » čevlje slikarske čopiče
» » parkete zidarske čopiče
» » konje plesarske čopiče
» » ribanje čopiče za hodranje
» » roke čopiče za klej
» » glavo črtalne čopiče
šimnate metlje čopiče za ter in katran
šimnata ročna omela pisalne čopiče
omela za tepihe lasne čopiče

Na drobno in debelo!
Za dobro kvaliteto blaga jamčim.

S spoštovanjem
Anton Šimenc, Ljubljana,
trgovina: Resljeva cesta 2
delavnica: Gosposka ulica 10.

Rabljeni šivalni stroj

za vreče (Sacknäähmaschine)

kupimo.

Ponudbe z navedbo cene pod **dobro ohranjen** na upravo tega lista.

Izrabite **Paprika.**

Pošiljke po pošti po povzetju v jutu-vrečah.
I. Plem-sladka po Din 32—
I. Roža-polsladka po Din 26—
I. Gulaš-huda po Din 22—
Pri večjih količinah nad 50 kg posebne cene.
Novi Sad G. P. PRODANOVIĆ
Vojvodina Eksport-paprike.

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. odjemalcem in prijateljem tvrda

Stele & Pielick

AUTO bodočnosti mali „OPEL“

precizen fabrikat 2 in 4 sedežen ter priklopni voz

nad **50%** prihranka

„OPEL“ poslovnica
ZAGREB, Ilica 73

Sokolsko društvo v Skofji Loki naznanja, da je njegov večletni odbornik in zaslužni član gospodarskega odseka, brat

Ivan Komatar
posestnik in trgovec Skofji Loki

na Novega leta dan nenadoma preminul.

Truplo nepozabnega se prepelje iz Ljubljane v Skofjo-Loko, kjer se vrši pogreb danes, dne 3. t. m. iz hiše žalosti, Kapucinsko predmestje 6. na farno pokopališče.

V Skofji Loki, dne 1. januarja 1926.

Odbor,

brez posebnega obvestila

Anica Komatarjeva roj. **Pecher** naznanja v svojem ter v imenu vseh ostalih sorodnikov tužno vest, da je njen iskrenoljubljeni soprog, sin, brat, stric, svak in zet, gospod

Anton Komatar

trgovec, posestnik valjčnega mlina in žag v Skofji Loki

dne 1. jan. 1926 ob četrt 11. uri dop., po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoč, nenadoma preminul.

Truplo nepozabnega se prepelje iz Ljubljane v Skofjo Loko, kjer se bo vrši pogreb v nedeljo, dne 3. t. m. ob 4. uri pop. iz hiše žalosti, Kapucinsko predmestje 6, na farno pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Bodi prerano umrlemu ohranjen blag spomin.

V Skofji Loki, dne 1. jan. 1926.

Žalujejoči ostali.